

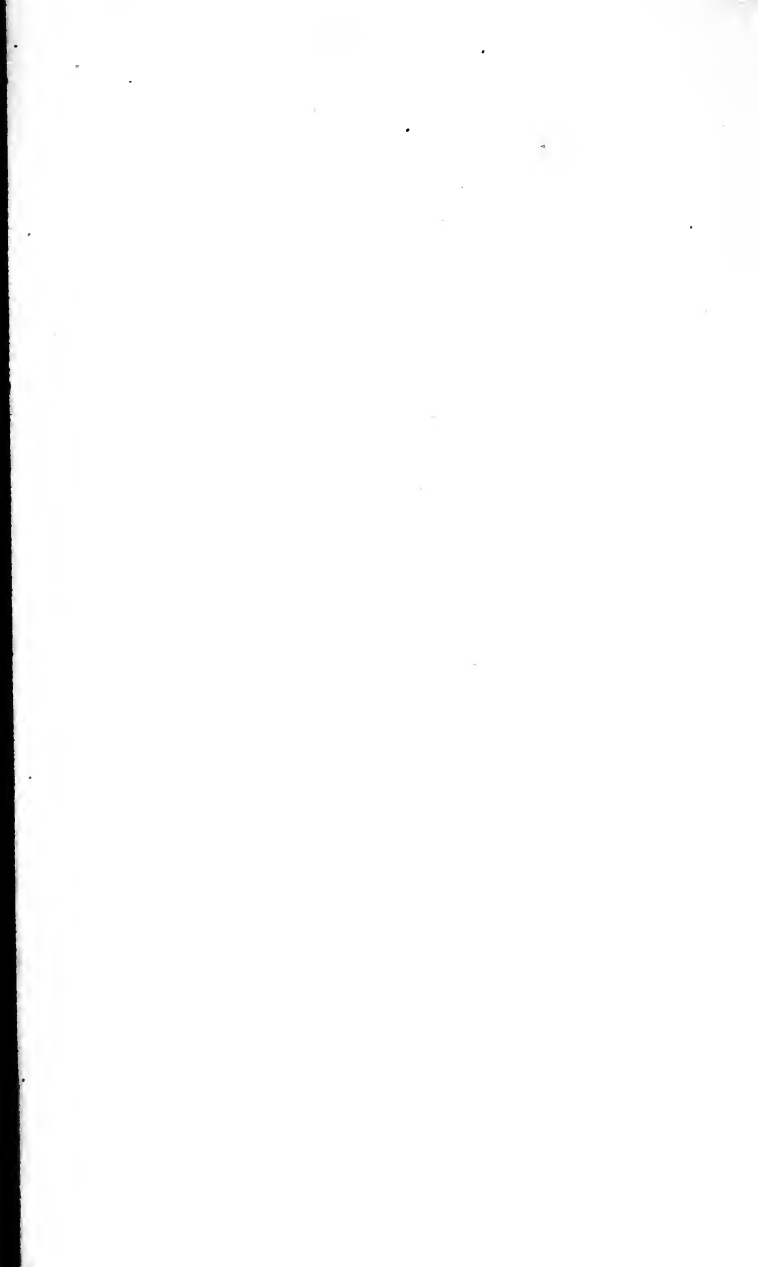
UC-NRLF

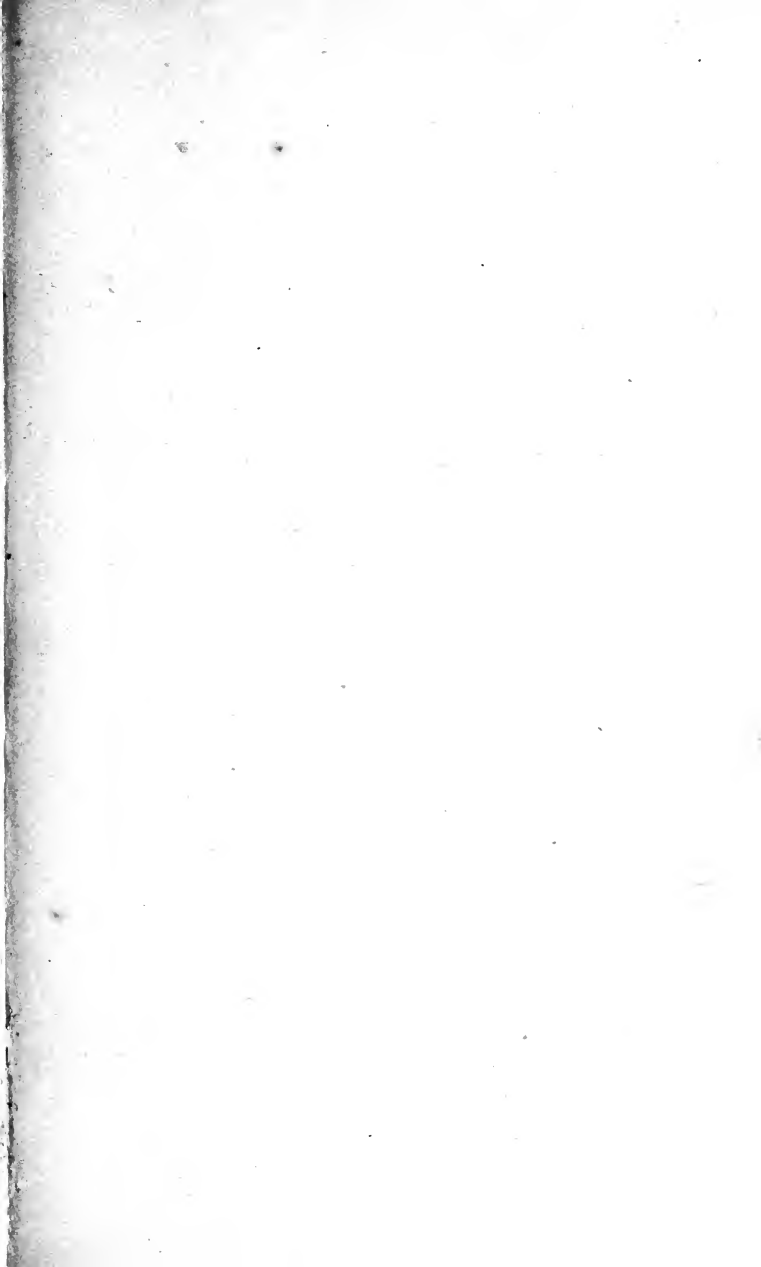

\$B 311 541

BERKELEY
LIBRARY
UNIVERSITY OF
CALIFORNIA

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

ELEMENTS

OF

DUTCH GRAMMAR,

AFTER DR. AHN'S METHOD.

SECOND EDITION REVISED.

THE HAGUE,
MARTINUS NIJHOFF.
1871.

PF109
A55
1871

TABLE OF CONTENTS.

I. GRAMMAR.

	page.
CHAPTER I. The Letters.	
I. The alphabet.	1
II. On pronunciation	2
III. On spelling	7
CHAPTER II. The Article and the Substantive.	
I. The article	11
II. The substantive; its gender, number and declension	11
III. The compound substantives	20
IV. The formation of diminutives	20
V. Formation of the feminine of nouns	21
CHAPTER III. The Adjective.	
I. Formation and derivation of adjectives	22
II. The declension of adjectives	23
III. Degrees of comparison	25
CHAPTER IV. The Pronoun.	
I. Personal pronouns	27
II. Possessive pronouns	29
III. Interrogative pronouns	30
IV. Demonstrative pronouns	31
V. Relative pronouns	33
CHAPTER V. The Verb.	
I. The auxiliary verbs	35
II. The assonant verbs	40
a. Formation of the tenses	41
b. The passive voice	44

1312

	page.
III. Neuter verbs	45
IV. Reflective verbs	46
V. Impersonal verbs	46
CHAPTER VI. The dissonant Verbs	47
I. First Class	48
II. Second Class	52
III. Third Class	53
IV. Irregular verbs	54
V. Verbs used interrogatively and negatively	55
VI. Compound verbs	56
CHAPTER VII. The Numerals and the Adverbs.	
I. The numerals	57
II. The adverbs	59
CHAPTER VIII. The Prepositions and Conjunctions.	
I. The prepositions	60
II. The conjunctions	63
CHAPTER IX. The Construction of Sentences.	
I The syntax	64
II. The grammatical signs	68
CHAPTER X. Exercises.	
I. Exercises to be translated into English	69
II. Exercises to be translated into Dutch	76
III. Familiar phrases	85
IV. Proverbial phrases	88
V. Orthographical tables	90

II. CHRESTOMATHIE.

A. PROSE.

1. Dushmanta. <i>Van Hemert</i>	97
2. David and the prophet Nathan. <i>Van der Palm</i>	99
3. The Petersmountain near Maastricht. <i>Van Meerten</i>	101
4. Charles the Fifth. <i>Stijl</i>	105
5. Philip the Second. <i>Stijl</i>	107
6. Yonth. <i>Messchaert</i>	110
7. The human body. <i>Swart</i>	111
8. The retreat from Moscou. <i>Ockerse</i>	112
9. Godefroi de Bouillon or the Siege of Nicea. <i>Schrant</i>	113
10. The Seasons. <i>Hulshoff</i>	115

---

	page.
11. The dying Boerhave to his friends. <i>Kesteloot</i>	119
12. The present and former condition of Hollaud. <i>Meijer</i>	122
13. New outlets for trade. <i>Van Hogendorp</i>	126
14. The Dutch Literature. <i>Siegenbeek</i>	128
15. The judgment of posterity. <i>Van der Palm</i>	133

B. POETRY.

1. The Present. <i>Van Alphen</i>	137
2. The plucked flower. <i>Tollens</i>	137
3. On the first tooth of my youngest Son. <i>Tollens</i>	138
4. My birthday. <i>Bellamy</i>	140
5. The ivy. <i>Cats</i>	142
6. The Wayfarer and the dove. <i>Nieuwland</i>	143
7. Rural life. <i>Poot</i>	145
8. Matrimonial happiness. <i>Vondel</i>	148
9. God. <i>Van Haren</i>	149
10. The happiest moment of life. <i>Spandaw</i>	150
11. Holland, the abode of commerce. <i>Helmers</i>	155
12. The Dutch language. <i>T. de Kerkhoven</i>	158
13. Volkslied. <i>Tollens</i>	159
14. The Grave. <i>Feith</i>	161

CHAPTER I.

I. THE ALPHABET.

§ 1. There are in the Dutch language only 22 letters:
a, b, d, e, f, g, h, i (j), k, l, m, n, o, p, r, s, t, u, v, w, z. (*)

§ 2. They are divided into vowels (*klinkers*) and consonants (*medeklinkers*). The vowels are again divided into:

1. Simple vowels: *a, e, i, o, u*;
2. Double vowels: *aa, ee, ii* or *ij, oo, uu*;
3. Short double vowels: *au, ei, eu, ie, oe, ou, ui*;
4. Long double vowels: *aan, een, ooi*; or
5. Triphthongs: *ieu, oei*.

The consonants are divided, according to the organs by which they are chiefly articulated, into:

1. Gutturals: *ch, g, h, j, k*;
2. Linguals: *d, t, l, n, r*;
3. Labials: *b, p, m, f, v, w*, and
4. Dentals: *s, z*.

§ 3. The *c, q, x, y*, are no real Dutch letters, and are only found in words derived from foreign lan-

---

(*) For the pronunciation of these letters see § 4 — § 33.

guages. The *h* is always aspirated at the beginning of a syllable.

II. ON PRONUNCIATION.

1. On the Pronunciation of simple and double vowels.

§ 4. The vowels are pronounced *long* or *short*. In Dutch a vowel is pronounced long at the end of a syllable, or when it is doubled; it is pronounced short when followed by a consonant, ending the syllable. In the following paragraphs will be found the rules for the pronunciation of the simple vowels.

§ 5. A is short when followed in the same syllable by one or more consonants; it is pronounced like *a* in the English words *hart*, *hard*.

<i>hart</i> , heart.	<i>hard</i> , hard.
<i>man</i> , man.	<i>stad</i> , town.
<i>kam</i> , comb.	<i>plant</i> , plant.
<i>vat</i> , barrel.	<i>kast</i> , chest.

A is long, at the end of a syllable:

<i>la-ten</i> , to let	<i>ma-tig</i> , moderate.
<i>za-del</i> , saddle	<i>ma-len</i> , to grind.

AA is always long and pronounced like the *a* in the English word *far*.

<i>slaap</i> , sleep.	<i>maat</i> , measure.
<i>zaak</i> , thing.	<i>taal</i> , language.

§ 6. E is short and pronounced like *e* in the English word *nest*, when followed by one or more consonants.

<i>bel</i> , bell.	<i>gek</i> , fool.
<i>vet</i> , fat.	<i>melk</i> , milk.
<i>mes</i> , knife.	<i>nest</i> , nest.

E is long at the end of a syllable and pronounced like *ay* in the English word *day*:

<i>geven</i> , to give	<i>spreken</i> , to speak.
<i>lezen</i> , to read.	<i>meten</i> , to measure.

At the end of polysyllables *e* sounds like the *e* in the English word *begin*.

<i>wonde</i> , wound.	<i>liefde</i> , love.
<i>hitte</i> , heat.	<i>gave</i> , gift.

Ee is always pronounced long like *ay* in English.

<i>veel</i> , much.	<i>teeken</i> , sign.
<i>steen</i> , stone.	<i>deelen</i> , to divide.

§ 7. I is short in a syllable ending with one or more consonants; it is pronounced like the *i* in the English word *tin*.

<i>blik</i> , tin	<i>mild</i> , mild.
<i>lid</i> , member.	<i>wind</i> , wind.
<i>wil</i> , will.	<i>blind</i> , blind.

When forming a syllable by itself it is sounded like *e* long in English.

<i>i-voor</i> , ivory.	<i>I-talië</i> , Italy.
------------------------	-------------------------

The double vowels *ii*, which are printed *ij*, are pronounced like *i* in the English word *mine*.

<i>mijn</i> , mine.	<i>lijden</i> , to suffer.
<i>wijn</i> , wine.	<i>bijten</i> ; to bite.

§ 8. O is short in a syllable ending with one or more consonants, and is pronounced like the *o* in the English word *lot*:

<i>stof</i> , stuff.	<i>bom</i> , bomb.
<i>slot</i> , castle.	<i>pond</i> , pound.
<i>volgen</i> , to follow.	<i>donker</i> , dark.

It is long at the end of a syllable, like the *o* in the English word *open*.

<i>lo-ven</i> , to praise.	<i>o-ven</i> , oven.
<i>zo-mer</i> , summer.	<i>o-pen</i> , open.

Oo is always pronounced long like the *o* in the English word *bore*.

<i>boom</i> , tree.	<i>voor</i> , for.
---------------------	--------------------

zoön, son.

stroomen, streams.

§ 9. U is short in a syllable ending with one or more consonants and is something like the *u* in the English *but*, but as short as possible.

dun, thin.

burger, burgess.

bus, rifle.

hulde, homage.

nut, use.

zuster, sister.

It is long and sounded like the *u* in the French word *chûte*, fall, when placed at the end of a syllable:

du-ren, to last.

huren, to engage, to hire.

Uu is always long:

muur, wall.

duur, dear, expensive.

zuur, sour.

vuur, fire.

2. On two and three vowels coming together.

§ 10. AU is sounded almost like the *ou* in the English *rouse*:

paus, pope.

klauteren, to climb.

In AAI the *a* is pronounced long and the *i* is scarcely heard:

kraai, crow.

fraai, beautiful.

§ 11. Ei is pronounced almost like the *ei* in German, or *i* long in English, but softer, or with more of the *e* in it.

steil, steep.

paleis, palace.

zeil, sail.

reizen, to travel.

EU is sounded like *eu* in the French *deux*.

heuvel, hill.

kleur, colour.

euvel, evil.

reuk, smell.

In EEUW the *e* and *u* are pronounced longer:

leeuw, lion.

sneeuw, snow.

§ 12. IE is like the English *ee*:

vlieg, fly.

hier, here.

bier, beer.

dier, animal.

§ 13. OE is pronounced like English oo in *cool*:

<i>boek</i> , book.	<i>roepen</i> ,
<i>stoel</i> , stool.	<i>ontmoeten</i> , to meet.

Ou is sounded like *ou* in the English word *plough*:

<i>hout</i> , wood.	<i>bouwen</i> , to build.
<i>koû</i> , cold.	<i>vrouw</i> , woman.

§ 14. Uī has no equivalent sound in English; the German *äu* comes the nearest to it:

<i>muis</i> , mouse.	<i>buit</i> , booty.
<i>huis</i> , house.	<i>sluiten</i> , to shut.

§ 15. IEUW is formed of the sounds *i* and *euw*:

<i>nieuw</i> , new.	<i>kieuw</i> , gills.
---------------------	-----------------------

OEI is formed from *oe* and *i*:

<i>bloei</i> , bloom.	<i>groei</i> , growth. (*)
-----------------------	----------------------------

3. The Consonants.

§ 16. The consonants *b*, *c*, *d*, *f*, *h*, *k*, *l*, *m*, *n*, *p*, *s*, *t*, *v* and *x* in syllables, are sounded in Dutch as in English. The consonants *g*, *j* and *w* have sounds peculiar to the Dutch language: *j* being sounded like the *y* in English, whilst *g* and *w* have no analogous sounds.

§ 17. B, called *bay* in the alphabet, sounds as in English: as in

<i>baard</i> , beard.	<i>be-ker</i> , cup.
<i>bed</i> , bed.	<i>boek</i> , book.

§ 18. C, called *say*, has two sounds: hard like *k* before *a*, *o*, and *u*; soft before *e*, *i* and *y*:

<i>Ca-tor</i> , Cato.	<i>ce-der</i> , cedar.
<i>commis-saris</i> , commissary.	<i>ci-der</i> , cider.
<i>Cupi-do</i> , Cupid.	<i>Cyr-us</i> , Cyrus.

(*) The pronunciation of the vowels, and chiefly of the double and triple vowels, can only be acquired by oral instruction.

§ 19. D, called *day* in the alphabet, is sounded as in English:

<i>dak</i> , roof.	<i>de-ken</i> , blanket.
<i>daad</i> , action.	<i>dood</i> , death.

§ 20. F has the same sound as in English:

<i>wolf</i> , wolf.	<i>graf</i> , grave.
<i>graaf</i> , earl.	<i>flu-weel</i> , velvet.

§ 21. G has a more guttural sound than the hard English *g*, whilst the *ch* is still more guttural and somewhat sharper:

<i>goed</i> , good.	<i>chaos</i> , chaos.
<i>groot</i> , great.	<i>schip</i> , ship.
<i>geel</i> , yellow.	<i>doch</i> , but.
<i>begin</i> , beginning.	<i>be-schrijven</i> , to describe.

§ 22. H called *haa* in the alphabet, sound as in English:

<i>hoed</i> , hat.	<i>hemel</i> , heaven.
<i>helft</i> , half.	<i>hand</i> , hand.

§ 23. J, *yay* in the alphabet, has the sound of the *y* in English wordt *yacht*;

<i>Jan</i> , John.	<i>juichen</i> , to rejoice.	<i>be-jammeren</i> , to lament.
<i>ja</i> , yes.	<i>be-jaard</i> , aged.	<i>jaar</i> , year.

§ 24. K, *kaa* in the alphabet, has the same sound as in English:

<i>kat</i> , cat.	<i>klank</i> , sound.
<i>kin</i> , chin.	<i>keu-ken</i> , kitchen.

§ 25. L, M and N have the same sound as in English:

<i>lang</i> , long.	<i>mank</i> , lame.	<i>naad</i> , seam.
<i>le-ven</i> , to live.	<i>melk</i> , milk.	<i>neen</i> , no.
<i>le-lie</i> , lily.	<i>maar</i> , but.	<i>nimmer</i> , never.

§ 26. P, *pay* in the alphabet, sounds as in English:

<i>pik</i> , pitch.	<i>pen</i> , pen.
<i>papier</i> , paper.	<i>pap</i> , pap.

§ 27. Q sounds like the English *k*; it is only met

with in proper names and words derived from other languages:

qua-liteit, quality.

quar-to, quarto.

qua-drant, quadrant.

§ 28. R, called *err*, has always the hard sound of the English *r*: *rijk*, rich. *her-zien*, to look over.

waar, true. *be-daard*, sedate.

§ 29. S has the sharp sound of the *s* in the English word *sin*:

saai, serge.

muis, mouse.

somtjids, sometimes. *lis*, loop.

§ 30. T, called *tay* in the alphabet, sounds like the *t* in *title*:

tand, tooth.

tien, ten.

ten-ger, tender, *stotteren*, to stutter.

§ 31. V, *vay* in the alphabet, is sounded as in English, but scarcely so hard. It is never doubled and never placed at the end of a syllable.

vet, fat.

sto-ven, to stew.

vroo-lijk cheerful. *ge-vaar*, danger.

§ 32. W has a sound between the English *w* and *v*, half labial and half dental.

wel, well.

wal, rampart.

wil-len to will.

wer-ken, to work.

§ 33. The Y is only met with in words derived from other languages; the X and Z have the same sound as in English.

Xe-nophon, Xenophon.

zand, sand.

Alex-ander, Alexander.

ziel, soul.

III. ON SPELLING.

§ 34. *g* and *ch* at the end of a syllable have nearly the same sound. Formerly they were used to distin-

guish homonyms; but a new system has been introduced, by which the *g* has been generally supplanted by *ch*. Thus the adj. *licht*, was spelt *ligt*, to distinguish it from the subst. *licht*, light. Now both words, and others of the same description are written with the *ch*.

§ 35. In pronunciation the *ij* is sounded broader than the *ei*. Observe that:

1. Most of the irregular verbs and many nouns are written in Dutch with *ij*:

<i>schrijven</i> , to write.	<i>abdij</i> , abbey.
<i>blijven</i> , to remain.	<i>rooverij</i> , robbery.

2. Most of the regular verbs and many nouns are written in Dutch with *ei*.

<i>arbeiden</i> , to work.	<i>zeilen</i> , to sail.
<i>waarheid</i> , truth.	<i>heide</i> , heath.

The following words have a different meaning according as they are written with *ij* or *ei*.

<i>blij</i> , glad.	<i>blei</i> , bleak, a fish.
<i>berijden</i> , to ride.	<i>bereiden</i> , to prepare.
<i>hij</i> , he.	<i>heí</i> , heath.
<i>lijden</i> , to suffer.	<i>leiden</i> , to conduct.
<i>mijden</i> , to avoid.	<i>meiden</i> , female servants.
<i>mij</i> , me.	<i>Mei</i> , May.
<i>nijgen</i> , to bow	<i>neigen</i> , to incline.
<i>pijlen</i> , arrows.	<i>peilen</i> , to fathom.
<i>rijzen</i> , to get up.	<i>reizen</i> , to travel.
<i>stijl</i> , stile or style.	<i>steil</i> , steep.
<i>vijlen</i> , to file.	<i>veilen</i> , to sell.
<i>wij</i> , we.	<i>wei</i> , whey.
<i>wijden</i> , to consecrate.	<i>weiden</i> , to send to grass.

§ 36. When *a* and *u* end a syllable they may not be doubled. Therefore *vraag*, a question, is written in the singular with *aa*, but in the plural only with one *a*, *vragen*, and not *vraagen* because the first syllable ends in *a*. In the same way we write:

<i>zaak</i> , a thing.	<i>za-ken</i> , things.
<i>muur</i> , a wall.	<i>mu-ren</i> , walls.
<i>ik slaap</i> , I sleep.	<i>wij sla-pen</i> , we sleep.
<i>ik stuur</i> , I steer.	<i>wij stu-ren</i> , we steer.

§ 37. The same rule which is applicable to *a* and *u*, should also, according to analogy, be applicable to *e* and *o*; but this is only partly the case. Custom demands that the *e* and *o* should be doubled in several words, even when at the end of a syllable, as: *bleeken*, to bleach, *koopen*, to buy (*). But we write:

<i>bre-ken</i> , to break.	<i>ho-pen</i> , to hope.
<i>ge-ven</i> , to give.	<i>lo-gen</i> , falsehood.

The following words have a different meaning, according as they are written *e* or *ee*, *o* or *oo*.

<i>geene</i> , none.	<i>gene</i> , those.
<i>heelen</i> , to heal.	<i>helen</i> , to conceal.
<i>heeren</i> , masters.	<i>heren</i> , armies.
<i>toonen</i> , to show.	<i>tonen</i> , tones.
<i>reede</i> , the roads.	<i>rede</i> , speech.
<i>steen</i> , stones.	<i>stenen</i> , to groan.
<i>weken</i> , to soften.	<i>weken</i> , weeks.
<i>weezen</i> , orphans.	<i>wezen</i> , to be.
<i>genooten</i> , partners.	<i>genoten</i> , enjoyed.
<i>hoopen</i> , heaps.	<i>hopen</i> , to hope.
<i>hooren</i> , to hear.	<i>horen</i> , horn.
<i>nooten</i> , notes.	<i>noten</i> , nuts.
<i>pooten</i> , paws.	<i>poten</i> , to plant.

§ 38. If the vowels, *a*, *e*, *i*, *o*, *u*, which are always pronounced short before a consonant, retain that pronunciation when a syllable is added beginning with a vowel, then the consonant must be doubled, viz:

<i>man</i> , man.	<i>mannen</i> , men.
-------------------	----------------------

(*) At the end of this grammar the student will find a list of the most usual words, written with *oo* and *ee*.

<i>mes</i> , knife.	<i>messen</i> , knives.
<i>pil</i> , pill.	<i>pillen</i> , pills.
<i>stok</i> , stick.	<i>stokken</i> , sticks.
<i>kruk</i> , crutch.	<i>krukken</i> , crutches.

Long vowels, at the end of a syllable, must also be doubled, if they are followed by a consonant ending that syllable:

<i>spe-len</i> , to play.	<i>ik speel</i> , I play.
<i>vra-gen</i> , to ask.	<i>ik vraag</i> , I ask.
<i>ho-pen</i> , to hope.	<i>ik hoop</i> , I hope.
<i>stu-ren</i> , to steer.	<i>ik stuur</i> , I steer.

§ 39. If to a syllable ending in *f* or *s* is added another syllable beginning with a vowel, these letters, if not doubled are changed, the *f* into *v* and the *s* into *z*:

<i>korf</i> , basket.	<i>korven</i> , baskets.
<i>brief</i> , letter.	<i>brieven</i> , letters.
<i>huis</i> , house.	<i>huizen</i> , houses.
<i>haas</i> , hare.	<i>hazen</i> , hares. (*)

§ 40. Formerly if a syllable ending in *i* was followed by another beginning with a vowel, a *j* was interpolated, as *ik draai*, I turn, *wij draaijen*, we turn, — now spelt *draaien*.

§ 41. All nouns are written in Dutch without capitals, except personal proper names and those of countries, towns, rivers, sciences, dignity or office.

(*) An exception to this rule are a few words ending in *ts*, in which the *s* does not change in a *z*, because the soft *z* cannot come after the hard *t*: *spits*, point; *spitsen*, points.

CHAPTER II.

THE ARTICLE AND THE SUBSTANTIVE.

I. The article. (Het lidwoord.)

§ 42. The Dutch language has two articles: the definite and indefinite; they are declined as follows:

1. *The definite article.*

Singular.

	Masculine.	Feminine.	Neuter.
Nom.	<i>de, the</i>	<i>de, the</i>	<i>het, the</i>
Gen.	<i>des, van den</i>	<i>der, van de</i>	<i>des, van het</i>
Dat.	<i>den, aan den</i>	<i>der, aan de</i>	<i>den, aan het</i>
Acc.	<i>den.</i>	<i>de.</i>	<i>het.</i>

Plural for all.

Nom.	<i>de, the</i>
Gen.	<i>der, van de</i>
Dat.	<i>den, aan de (*)</i>
Acc.	<i>de</i>

2. *The indefinite article.*

	Masculine.	Feminine.	Neuter.
Nom.	<i>een, a, an</i>	<i>eene, a or an.</i>	<i>een, a or an.</i>
Gen.	<i>eens, van eenen.</i>	<i>eener, van eene.</i>	<i>eens, van een.</i>
Dat.	<i>eenen, aan eenen.</i>	<i>eener, aan eene.</i>	<i>eenen, aan een.</i>
Acc.	<i>eenen</i>	<i>eene.</i>	<i>een. (§)</i>

II. The Substantive (Het zelfstandig naamwoord.)

§ 43. Substantives have number, case and gender.

(*) In speaking the *n* is seldom heard.

(§) Most modern writers omit the terminations of the art., as acc, *een man*, instead of *eenen*, &c.

1. *The Number.*

§ 44. There are in Dutch two numbers, the singular and plural. The plural is formed by adding *en* to the singular (*):

<i>dier</i> , animal.	<i>dieren</i> , animals	
<i>meening</i> , opinion.	<i>meeningen</i> , opinions.	
<i>straat</i> , street.	<i>straten</i> , streets.	} § 36.
<i>muur</i> , wall.	<i>muren</i> , walls.	
<i>lip</i> , lip.	<i>lippen</i> , lips.	} § 38.
<i>stuk</i> , piece.	<i>stukken</i> , pieces.	
<i>wolf</i> , wolf.	<i>wolven</i> , wolves.	} § 39.
<i>dief</i> , thief.	<i>dieven</i> , thieves.	
<i>huis</i> , house.	<i>huizen</i> , houses.	} § 40.
<i>rei</i> , choir.	<i>reien</i> , choirs.	

§ 45. Exceptions to this rule are:

1.) Substantives ending in *e* in the singular only take *n* in the plural:

<i>bode</i> , messenger.	<i>boden</i> , messengers.
<i>gave</i> ; gift.	<i>gaven</i> , gifts.

2.) According to § 38 those nouns, of which the vowel is pronounced short in the singular, must double their final consonant to form their plural, as:

<i>pen</i> , pen.	<i>pennen</i> , pens.
<i>kat</i> , cat.	<i>katten</i> , cats.

From this rule must be excepted those nouns of which the vowels, short in the singular, are pronounced long in the plural:

<i>bad</i> , bath, <i>baden</i> .	<i>hol</i> , cavern, <i>holen</i> .
<i>blad</i> , leaf, <i>bladen</i> .	<i>lot</i> , lot, <i>loten</i> .
<i>dag</i> , day, <i>dagen</i> .	<i>pad</i> , path, <i>paden</i> .
<i>dak</i> , roof, <i>daken</i> .	<i>rad</i> , wheel, <i>raden</i> .
<i>dal</i> , valley, <i>dalen</i> .	<i>slag</i> , battle, <i>slagen</i> .
<i>gat</i> , hole, <i>gaten</i> .	<i>slot</i> , lock, <i>sloten</i> .

(*) Particular attention should be paid to the rules from § 36 to § 41.

glas, glass, *glazen*.   *staf*, staff, *staven*.

god, god, *goden*.   *spel*, play, *spelen*.

graf, grave, *graven*.   *vat*, tub, *vaten*.

3.) Nouns ending in *el*, *er*, *aar* en *ier* in the singular take *en* or *s* in the plural:

regel, rule.   *regelen*, *regels*.

vader, father.   *vaderen*, *vaders*.

dienaar, servant.   *dienaren*, *dienaars*.

4.) Substantives ending in *em* and *en*, and all diminutives in *je*, form their plural in *s*.

bodem, bottem.   *bodems*, *bottems*.

degen, sword.   *degens*, swords.

briefje, note.   *briefjes*, notes.

5.) Nouns ending in *heid* change this ending into *heden*:

waarheid, truth, *waarheden*.

dwaasheid, folly, *dwaasheden*.

Smid, blacksmith, has in the plural *smeden*, *lid*, member, *leden*, *schip*, vessel, *schepen* and *stad*, town, *steden*.

6.) Those ending in *man* change *man* into *lieden*:

koopman, merchant, *kooplieden*.

krijgsman, warrior, *krijgslieden*. (*)

7.) Some nouns have a double and a few even a triple plural:

hoen, fowl.   *hoenders*, *hoenderen*.

volk, people.   *volkeren*, *volken*.

kleed, dress.   *kleederen*, dresses, *kleeden*, covers.

kalf, calf.   *kalveren*, *kalven*.

rad, wheel.   *raderen*, *raden*.

blad, leaf.   *bladeren*, leaves of a tree, *bladen*, leaves of a book.

been, leg, bone.   *beenderen*, bones.   *beenen*, legs.

(*) Except names of natives of certain countries, as: *Franschman* Frenchman, plur. *Franschen*; *Engelschman* Englishman, plur. *Engelschen*.

2. Declension of Nouns.

§ 46. All masculine and neuter nouns take in the genitive singular an *s*; feminine nouns remain unchanged in the singular; neuter nouns formerly took in the dative an *e*.

TABLE OF THE DECLENSIONS.

a. MASCULINE.

Singular.

Nom.	<i>de vader</i> , the father.
Gen.	<i>des vaders</i> , <i>van den vader</i> , of or from the father.
Dat.	<i>den vader</i> , <i>aan den vader</i> , to the father.
Acc.	<i>den vader</i> , the father.

Plural.

Nom.	<i>de vaders</i> , the fathers.
Gen.	<i>der vaders</i> , <i>van de vaders</i> , of or from the fathers.
Dat.	<i>den vaders</i> , <i>aan de vaders</i> , to the fathers.
Acc.	<i>de vaders</i> , the fathers.

b. FEMININE.

Singular.

Nom.	<i>de moeder</i> , the mother.
Gen.	<i>der moeder</i> , <i>van de moeder</i> , of or from the mother.
Dat.	<i>der moeder</i> , <i>aan de moeders</i> , to the mother.
Acc.	<i>de moeder</i> , the mother.

Plural.

Nom.	<i>de moeders</i> , the mothers.
Gen.	<i>der moeders</i> , <i>van de moeders</i> , of or from the mothers.
Dat.	<i>de moeders</i> , <i>aan de moeder</i> , to the mothers.
Acc.	<i>de moeders</i> , the mothers.

C. NEUTER.

Singular.

- Nom. *het boek*, the book.
 Gen. *des boeks*, *van het boek*, of or from the book.
 Dat. *den boeke*, (*) *aan het boek*, to the book.
 Acc. *het boek*, the book.

Plural.

- Nom. *de boeken*, the books.
 Gen. *den boeken*, *van de boeken*, of or from the books.
 Dat. *den boeken*, *aan de boeken*, to the books.
 Acc. *de boeken*, the books.

§ 47. When the noun takes in the plural *n* or *en*, it retains this ending in all its cases. If it takes in the plural *s*, then masculine and neuter nouns take in the dative plural *en*, but the feminine keep the *s* in all the cases.

§ 48. Some masculine and neuter nouns take for the sake of euphony *es* in the genitive singular:

- het huis*, the house.   *des huizes*, of the house.
het vleesch, the meat.   *des vleeschcs*, of the meat.
het kruis, the cross.   *des kruises*, of the cross. (†)

The following nouns take in the genitive, dative and accusative singular *en*

- de heer*, the master, *des heeren*.
de mensch, the man, *des menschen*.
de graaf, the earl, *des graven*.
de vorst, the prince, *des vorsten*.
de reus, the giant, *des reuzen*.
het hart, the heart, *des harten*.

§ 49. According to the above examples of declension we see that the Dutch language has two different

(*) Obsolete.

(†) Or *van het huis*, *van het vleesch*, *van het kruis*.

ways of expressing the genitive and dative, viz. with and without a preposition. The first is used colloquially and in familiar writing, the second in poetry and in the higher style.

§ 50. Proper names form their declensions with the prepositions *van*, of or from, and *aan*, to:

Nom. *Pieter*, Peter. *Louisa*, Louisa.

Gen. *van Pieter*, of or from *van Louisa*, of or from
Peter. Louisa.

Dat. *aan Pieter*, to Peter. *aan Louisa*, to Louisa.

Acc. *Pieter*, Peter. *Louisa*, Louisa.

Sometimes however the genitive is formed simply by adding an *s*:

Pieters boek, the book of Peter or Peter's book.

Willems paard, the horse of William or William's horse.

If the proper name ends in a long vowel, 's is used, as:

Attila's dood, the death of Attila, *Nero's wreedheid*, the cruelty of Nero.

3. The gender.

There are three genders in Dutch; the masculine, the feminine and the neuter.

§ 51. *Masculine* are:

1. Proper names of men, as: *Jan*, John, *Jacobus*, James, *Hendrik*, Henry.

2. Common nouns expressing the conditions of men, as: *tuinman*, gardener, *koopman*, merchant, *knecht*, man-servant; except those nouns ending in *wacht*, watch, as: *schildwacht* sentinel, *nachtwacht* watchman which are feminine.

3. The names of precious stones, as: *agaat*, agate, *diamant*, diamond.

4. Nouns ending in *dom*, expressing rank or condition, as: *adeldom* nobility, *ouderdom* old age, *rijkdom* wealth; these nouns are generally derived from verbs

or adjectives. *Het heiligdom*, the sanctuary and *het vorstendom*, the principality, are neuter.

5. Nouns ending in *em*, *sem*, *lm* and *rm*, as: *adem* breath, *balsem* balsam, *halm* stalk, *darm* bowel.

6. Nouns ending in *aar* and *er*, generally derived from verbs, as: *leugenaar*, liar, *snuiter*, snuffers.

7. The names of trees, because the word *boom*, tree, which is masculine is generally understood, as: *eik*, *eikenboom* oak, oaktree; except *linde*, linden-tree, which is feminine, but *lindeboom* is masculine.

§ 52. Feminine are,

1. Proper names of females, as: *Anna*, *Ann*, *Louisa*, *Louisa*; except all diminutives in *je*, which are neuter, as: *Jansje*, *Jane*, *Mietje*, *Mary*.

2. Common nouns signifying a feminine state or occupation, as: *zuster*, sister, *naaister*, seamstress, except *het wijf*, the vulgar woman, and all diminutives in *je*, as: *zustertje*, little sister, which are neuter.

3. Nouns ending in *schap*, derived from adjectives, as: *blijdschap* joy; also nouns, with the same ending implying an association, as: *priesterschap* clergy, *broederschap* fraternity. But when these nouns signify a dignity, an office, they are neuter, as: *het broederschap* the brotherhood, *het priesterschap* the priesthood, *het stadhouderschap* the dignity of stadholder. *Het gezelschap*, the company, and *het genootschap*, the association are also neuter.

4. Nouns ending in *ing* derived from verbs, as: *belooning*, reward, *vermaning*, reprimand.

5. Nouns ending in *ij*, as: *hoovaardij*, pride, *dieverij*, theft; except words beginning with *ge*, which are neuter: *het gerij*, driving, *het getij*, the tide.

6. Nouns ending in *is*, as: *gelijkenis*, likeness, *begrafenis*, funeral, except *het vonnis*, the sentence, and *het vernis*, the varnish, which are neuter.

7. All dissyllables ending in *te*, as: *duurte* dearness,

schaamte, shame, and also many trissyllables derived from verbs as: *begeerte*, desire, from *begeeren* to desire, *gedachte*, remembrance, from *denken* to think.

8. All nouns ending in *heid*, as: *wijsheid* wisdom, *domheid* stupidity.

9. The letters of the alphabet and the figures, as: *eene A*, an A; *eene 3*, a three.

10. Nouns ending in *st*, as: *dienst* service, *gunst* favour, *winst* profit.

11. Derivatives in *aadje*, as: *stellaadje* a scaffolding, from *stellen* to place, *boschaadje* a grove or copse, from *bosch* a wood.

§ 53. Neuter are:

1. Proper names of countries, cities and villages, as: *Holland*, *Amsterdam*, except those which are preceded by *de* or *den*, of which some are masculine, others feminine; *het Gooi* is neuter.

2. Infinitives of verbs and adjectives used as nouns, as: *het eten*, eating, *het drinken*, drinking, *het kwade*, the evil.

3 All diminutives of nouns in *je*, *ke* or *sken*, as: *het meisje*, the little girl, *het boekje* or *boekskén*, the little book.

4. Nouns ending in *sel*, as: *het voedsel* food, *een deksel* a lid, etc.

5. Many nouns beginning with *ge* derived from other nouns, as: *het gebergte*, the mountain, *het geboomte*, trees; and all nouns beginning with *ge* derived from verbs, as: *geschrei*, the crying, from *schreijen* to cry.

6. Dissyllables beginning in *be*, *ge*, *her*, *ont* or *ver*, as: *het bedrog*, the deceit, *het geloof*, the belief, *het ontslag*, the dismissal, *het verslag*, the report; except *verkoop*, sale, *herdruk*, reprint and *verwant*, relation which are masculine, and *ontvangst*, receipt, *bekomst* fill, which are feminine.

7. The names of metals, as: *het goud*, gold, *het*

ijzer, iron, *het koper*, copper; also the names of many productions when the species only is signified, as: *het laken* the cloth, *het papier* the paper.

8. All words ending in *dom*, signifying a body or collection of persons, as: *het priesterdom*, the priesthood, *het Christendom*, Christendom.

§ 54. The following nouns remain unaltered in the masculine and feminine.

<i>bediende</i> , servant.	<i>weetniet</i> , ignorant.
<i>beschuldigde</i> , accused.	<i>portier</i> , porter.
<i>vreemde</i> , stranger.	<i>gevangene</i> , prisoner.
<i>vrome</i> , pious person.	<i>gids</i> , guide.
<i>schijnkeilige</i> , hypocrite.	<i>zieke</i> , patient.
<i>kennis</i> , acquaintance.	
<i>bode</i> , messenger.	
<i>getuige</i> , witness.	

also nouns of this nature ending in *ing* and *noot*, as:

vreemdeling, stranger   *echtgenoot*, husband or wife;
though *e* is often added to form the feminine, as:
vreemdelinge a female stranger, *echtgenoote* a wife.

§ 55. There are some nouns in Dutch which take only one gender for both sexes, as:

Masculine.

<i>arend</i> , eagle.	<i>olifant</i> , elephant.	<i>valk</i> , falcon.
<i>haas</i> , hare.	<i>reiger</i> , heron.	<i>vink</i> , finch.
<i>kameel</i> , camel.	<i>struis</i> , ostrich.	<i>vos</i> , fox.
<i>leeuwerik</i> , lark.	<i>uil</i> , owl.	<i>kwartel</i> , quail.
<i>ooijevaar</i> , stork.	<i>sperwer</i> , sparrow hawk.	<i>ekster</i> , mag-pie.

Feminine.

<i>duif</i> , pigeon.	<i>muis</i> , mouse.	<i>eend</i> , duck.
<i>hagedis</i> , lizard.	<i>musch</i> , sparrow.	<i>gans</i> , goose.
<i>kat</i> , cat.	<i>rat</i> , rat.	<i>tortel</i> , turtle.
<i>kraai</i> , crow.	<i>slang</i> , snake.	<i>wacht</i> , guard.
<i>raaf</i> , raven.	<i>snip</i> , snipe.	<i>zwaluw</i> , swallow.

Neuter.

<i>kind</i> , child,	<i>paard</i> , horse.	<i>hoen</i> , fowl.
<i>konijn</i> , rabbit.	<i>schuap</i> , sheep.	
<i>hert</i> , stag.	<i>wicht</i> , infant.	

4. Compound substantives.

§ 56. There are different kinds of compound nouns in Dutch 1.) Nouns formed from two substantives, as: *huisvader*, father of a family, *vruchtboom*, fruittree. 2.) Nouns formed from a substantive and an adjective, as: *grootvader*, grandfather, *hoogmoed*, pride, literally high courage. 3.) Nouns formed from a substantive and a verb, as: *drinkgeld*, drinkmoney. 4.) Nouns formed from a substantive and a pronoun, as: *zelfmoord*, selfmurder, suicide. 5.) Nouns formed from a substantive and an adverb, as: *welvaart*, prosperity. 6.) Nouns formed from a substantive and a preposition, as: *tegenspoed*, adversity.

§ 57. In compound nouns formed of two substantives both nouns remain sometimes unaltered, as: *huisvader*, father of a family, *vruchtboom*, fruittree; or the first noun takes sometimes an *s* or *e*, as: *levensbeschrijving*, biography, *pennemes*, penknife.

5. The formation of diminutives.

§ 58. In Dutch diminutives are formed by adding *je* to the noun, whilst for the sake of euphony *t* or *p* is often placed before the *je*, as:

draad, thread, *draadjje*.

brief, letter, *briefje*.

vlieg, fly, *vliegje*.

dak, roof, *dakje*.

visch, fish, *vischje*.

When the noun ends in a vowel or in one of the consonants *l*, *n*, *r* or *w* a *t* is placed before *je*, as:

koe, cow, *koetje*.

vogel, bird, *vogeltje*.

steen, stone, *steentje*.

kamer, room, *kamertje*.

vrouw, wife, *vrouwtje*.

When the noun ends in *m* a *p* is placed before *je*, as:

boom, tree, *boompje*.

bloem, flower, *bloempje*.

Monosyllabic nouns having a short vowel before *l*, *m* or *n* place *et*, instead of *t*, before *je*, and double the consonant, as:

schel, bell, *schelletje*.

man, man, *mannetje*.

kom, basin, *kommetje*.

} § 38.

6. Formation of the feminine of nouns.

§ 59. In order to form the feminine of male persons or male animals the Dutch generally add *in* to the masculine, as:

een keizer, an emperor. *eene keizerin*, an empress.

een herder, a shepherd. *eene herderin*, a shepherdess.

een graaf, an earl. *eene gravin*, a countess.

een wolf, a wolf. *eene wolvin*, a she-wolf. } § 39.

§ 20. Most nouns, derived from verbs and ending in *er*, form their feminine by changing *er*, into *ster*, as:

een bedrieger, a deceiver. *eene bedriegster*, a female deceiver.

een inwooner, an inhabitant. *eene inwoonster*, a female inhabitant.

een zanger, a singer. *eene zangster*, a female singer.

een vleier, a flatterer. *eene vleister*, a female flatterer.

But the feminine of most nouns is formed by adding *es* to the masculine, as:

<i>een dienaar</i> , a servant.	<i>eene dienares</i> , a maid servant.
<i>een lezer</i> , a reader.	<i>eene lezeres</i> , a female reader.
<i>een baron</i> , a baron.	<i>eene barones</i> , a baroness.
<i>een profet</i> , a prophet	<i>eene profetes</i> , a prophetess (*)

The feminine of natives of countries takes *vrouw* preceded by the adjective form of the country, as:

een Hollander, a Dutchman. *eene hollandsche vrouw*, a Dutch woman.

een Franschman, a Frenchman, *eene fransche vrouw*, a French woman.

Vrouw may be omitted and the adj. used as a noun: *Eene Fransche*, a French woman.

Some nouns ending in *man* form their feminine by changing *man* into *vrouw*, as: *koopman*, merchant, *koopvrouw*; *buurman*, neighbour, *buurvrouw*. Irregular in the formation of the feminine are *abdis*, abbess, from *abt*, abbot; *diefegge*, female thief, from *dief*, thief.

CHAPTER III.

THE ADJECTIVE (HET BIJVOEGELIJK NAAMWOORD).

I. Formation and derivation of adjectives.

§ 61. Adjectives are either original words, as: *groot*, great, *goed*, good, *schoon*, beautiful, or formed from nouns, as: *moedig*, courageous, *menschelijk*, human, or formed from other words by the addition of a terminational particle, as: *liefderijk*, rich in love, *vrijwillig*, voluntary.

(*) Observe that the accent in Dutch falls always on the syllables *es* and *in*, as: *godin*, *lezerés*.

§ 62. The principal terminational particles of Dutch adjectives are: *baar*, *loos*, *lijk*, *zaam*, *en*, *ig*, *sch*, *haftig*, *en achtig*, as:

<i>vruchtbaar</i> , fertile.	<i>deugdzaam</i> , virtuous.
<i>eetbaar</i> , eatable.	<i>leerzaam</i> , studious.
<i>blijkbaar</i> , visible.	<i>hemelsch</i> , heavenly.
<i>gouden</i> , golden.	<i>hollandsch</i> , Dutch.
<i>steen</i> , stone.	<i>ernsthaf</i> , serious.
<i>moedig</i> , courageous,	<i>heldhaftig</i> , heroic.
<i>levendig</i> , lively.	

Loos and *lijk* are generally like the english *less* and *like*, or *ly*, as:

<i>vaderloos</i> , fatherless.	<i>goddelijk</i> , godlike.
<i>geldeloos</i> , moneyless.	<i>doodelijk</i> , deadly.

The termination *en* generally means: *made of*, as *gouden* made of gold.

The termination *achtig* is sometimes the same as *aftig*, and the accent falls then on the termination, as: *waar*, true, *waarachtig*, truthful. But generally in adjectives in *achtig* the accent falls on the first syllable, as:

<i>wit</i> , white.	<i>steen</i> , stone.
<i>witachtig</i> , whitish.	<i>steenachtig</i> , stony.

II. The declension of adjectives.

§ 63. The Dutch adjective has only two terminations *e* or *en*; it takes *e* when the preceding article ends in *e* or *er*; it takes *en* when the preceding article ends in *en* or *es*, as:

MASCULINE.

Singular.

Plural.

N. <i>de goede man</i> , the good man.	<i>de goede mannen</i> , the good men.
G. <i>des goeden mans</i> ,	<i>der goede mannen</i> ,
D. <i>den goeden man</i> ,	<i>den goeden mannen</i> ,
A. <i>den goeden man</i> ,	<i>de goede mannen</i> .

FEMININE.

N. <i>de goede vrouw</i> , the good woman.	<i>de goede vrouwen</i> , the good women.
G. <i>der goede vrouw</i> ,	<i>der goede vrouwen</i> .
D. <i>der goede vrouw</i> ,	<i>der goede vrouwen</i> .
A. <i>de goede vrouw</i> ,	<i>de goede vrouwen</i> .

NEUTER.

Singular.

Plural.

N. <i>het goede kind</i> , the good child.	<i>de goede kinderen</i> , the good children.
G. <i>des goeden kinds</i> .	<i>der goede kinderen</i> .
D. <i>aan het goede kind</i> .	<i>den goeden kinderen</i> .
A. <i>het goede kind</i> .	<i>de goede kinderen</i> .

The adjective is declined in the same way when preceded by the indefinite article or a possessive pronoun *mijn*, *zijn* but it does not then take *e* in the nominative or accusative neuter, as: *een goede man*, *eene goede vrouw*, but *een goed kind*.

§ 64. The genitive and dative of the declension of adjectives can also be made by the prepositions *van* and *aan*, as: *van den goeden man*, *aan den goeden man*. The neuter makes: *van het goede kind*, *aan het goede kind*; and in the plural *van de goede mannen*, *vrouwen*, *kinderen*.

§ 65. When the adjective is used without an article the declension is as follows:

Masculine.

Feminine.

N. <i>goede wijn</i> , good wine.	<i>witte wol</i> , white wool.
G. <i>van goeden wijn</i> .	<i>van witte wol</i> .
D. <i>aan goeden wijn</i> .	<i>aan witte wol</i> .
A. <i>goeden wijn</i> .	<i>witte wol</i> .

Neuter,

N. <i>helder water</i> , clear water.
G. <i>van helder water</i> .
D. <i>aan helder water</i> .
A. <i>helder water</i> .

§ 66. The rules given § 36 to § 41 are also to be applied to the adjectives, as:

zwaar, heavy, *de zware arbeid*, the heavy labour. } § 36.
zuur, sour, *de zure vrucht*, the sour fruit.

snel, quick, *een snelle vlucht*, a quick flight. }
dik, thick. *een dikke boom*, a stout tree. } § 36.

dor, withered. *een dorre tak*, a withered branch.

wit, white. *witte wol*, white wool.

lief, dear. *lieve moeder*, dear mother.

braaf, brave. *brave vrouw*, brave woman. } § 39.

wijs, wise. *de wijze man*, the wise man

lui, idle. *de luie leerling*, the idle pupil. } § 40.

fraai, beautiful. *fraaie bloemen*, beautiful flowers

§ 67. Adjectives denoting physical qualities or derived from the names of towns, remain unaltered, as:

een houten lepel, a wooden spoon.

eene wollen kous, a woollen stocking.

een Amsterdammer jood, an Amsterdam Jew.

§ 68. If an adjective is used as a noun, it takes in the genitive singular, *n* or *en*, the other cases remain unaltered.

de geleerde, the learned man.

des geleerden, of the learned man.

den geleerde, to the learned man.

den geleerde, the learned man.

But if the adjective stands alone, and the noun is understood, it follows the general rule, as:

De menschen zijn allen Men are all mortal, the
sterfelijk, *zoowel de rijken* rich as well as the poor.
als de armen.

III. Degrees of comparison.

§ 69. There are in Dutch, as in English, three degrees of comparison: the positive, comparative and superlative. The comparative is formed by adding *er* and the superlative by adding *st* to the positive, as:

lang long, *langer* longer, *de langste* the longest. In the same manner:

groot, great.   *grooter*, *de grootste*.

zwak, weak.   *zwakker*, *de zwakste*.   § 38.

braaf, brave.   *braver*, *de braafste*.

boos, wicked.   *booser*, *de boosste*.   { § 36 and § 39.

mooi, handsome.   *mooier*, *de mooiste*.   § 39.

§ 70. Adjectives with a double vowel, and ending in *r*, take *d* before the termination of the comparative *er*, as:

zwaar, heavy.   *zwaarder*, heavier.

duur, dear.   *duurder*, dearer.

§ 71. In Dutch the comparative is sometimes formed by placing the adverb *meer*, more, and the superlative by placing *meest*, most, before the adjective, as: *doordrongen*, penetrated, *meer doordrongen*, more penetrated, *meest doordrongen* most penetrated. This is generally the case with polysyllabic adjectives.

§ 72. The following adjectives are irregular in the formation of the comparative and superlative, in Dutch as well as in English:

weinig, little, *minder*, *minst*.

goed, good, *beter*, *best*.

veel, much, *meer*, *meest*.

§ 73. With comparatives *dan* is used in the same way as *than* in English, as:

De roos is schooner dan   The rose is more beautiful
vele andere bloemen.   than many other flowers.

Wie was welsprekender   Who was more eloquent
dan Cicero?   than Cicero?

The Dutch comparatives *zoo*, *evenzoo*, *niet zoo* are translated in English by *so*, *as*, and *not so*, *as*:

Mijn vriend is zoo (even-   Mij friend is as learned
zoo) geleerd als gij.   as you.

Gij zijt niet zoo geleerd   You are not so learned
als mijn vriend.   as my friend.

CHAPTER III.

THE PRONOUN. (HET VOORNAAMWOORD.)

§ 74. There are in Dutch five sorts of pronouns; they are personal, possessive, interrogative, demonstrative and relative.

I. Personal pronouns.

§ 75. In Dutch as in English there are three persons singular: *ik*, I; *gij*, thou; *hij*, he; *zij*, she; *het*, it, and three persons plural: *wij*, we; *gij*, you, and *zij*, they. These pronouns are declined as follows:

FIRST PERSON.

	Singular.	Plural.
Nom.	<i>ik</i> , I.	<i>wij</i> , we.
Gen.	<i>mijns</i> , <i>van mij</i> , mine.	<i>onzer</i> , <i>van ons</i> , ours.
Dat.	<i>mij</i> , <i>aan mij</i> , to me.	<i>ons</i> , <i>aan ons</i> , to us.
Acc.	<i>mij</i> , me.	<i>ons</i> , us.

SECOND PERSON.

	Singular.	Plural.
N.	<i>gij</i> , thou.	<i>gij</i> , you.
G.	<i>uws</i> , <i>van u</i> , thine.	<i>uwer</i> , <i>van u</i> , yours.
D.	<i>u</i> , <i>aan u</i> , to thee.	<i>u</i> , <i>aan u</i> , to you.
A.	<i>u</i> , thee.	<i>u</i> , you.

THIRD PERSON.

Masculine.

	Singular.	Plural.
N.	<i>hij</i> , he.	<i>zij</i> , they.
G.	<i>zijns</i> , <i>van hem</i> , his.	<i>hunner</i> , <i>van hen</i> , theirs.
D.	<i>hem</i> , <i>aan hem</i> , to him.	<i>hun</i> , <i>aan hen</i> , to them.
A.	<i>hem</i> , him.	<i>hen</i> , them. <i>ze</i>

Feminine.

	Singular.	Plural.
N.	<i>zij</i> , she.	<i>zij</i> , they.
G.	<i>harer</i> , <i>van haar</i> , hers.	<i>harer</i> , <i>van haar</i> , theirs.
D.	<i>haar</i> , <i>aan haar</i> , to her.	<i>haar</i> , <i>aan haar</i> , to them.
A.	<i>haar</i> , her.	<i>haar</i> , them. <i>ze</i>

NEUTER.

Singular.	Plural.
N. <i>het</i> , it.	<i>zij</i> , they.
G. <i>van het</i> , its.	<i>hunner</i> , <i>van hen</i> , theirs.
D. <i>het</i> , <i>aan het</i> , to it.	<i>hun</i> , <i>aan hen</i> , to them.
A. <i>het</i> , it.	<i>hen</i> , them.

The genitive, without a preposition, is seldom used. *Er van* is often as a personal pronoun for *van hem*, *van haar*, *van het*, when things and not persons are referred to as: *ik heb mij met de zaak ingelaten*; *ik kan er nu niet van af (van haar)*, I have engaged myself in the matter; now I cannot free myself from it.

§ 76. Formerly they had in Dutch for the second person singular *du*, *dijns*, *dij*, but this is quite obsolete, so that the second person plural *gij* is now also used for the singular. In order to distinguish the plural from the singular some times where the sense requires, the word *lieden*, persons, as: *gijlieden*, *ulieden*, is appended to the pronoun. It is only by looking at the context of a whole sentence that one can perceive if *gij* stands for a singular or plural. In familiar conversation *gij* alone is used.

§ 77. Observe that the Dutch have two different forms for the third person plural; one *zij*, *hunner*, *hun*, *hen*, for the masculine and neuter; another *zij*, *harer*, *haar*, *haar*, for the feminine. In English they are all the same.

§ 78. In familiar conversation *ze* is always used in the accusative instead of *hen* and *haar*, as:

<i>Waar zijn uwe broeders?</i>	Where are your brothers?
<i>Ik wil ze roepen.</i>	I will call them.
<i>Waar is uwe zuster?</i>	Where is your sister?
<i>Ik heb ze niet gezien.</i>	I have not seen her.

§ 79. *Zelf*, self, is often used with personal pronouns.

In the singular it is declined as an adjective, in the plural it takes *en* in all cases, as:

Ik zelf heb het gedaan. I myself have done it.

Zij zelve heeft het gezegd. She herself said so.

Wij zelven zullen het doen. We ourselves will do it.

Hij is het zelf. It is he himself.

Zij is de goedheid zelve. She is goodness itself.

§ 80. The adjective *zelf* must not be mistaken for the adverb *zelfs* even, as: *dit hun vooroordeel was zoo diep geworteld, dat zij een mensch, die geene krukken droeg, niet verdragen konden, ja zelfs vijandelijk behandelden*; their prejudice was so deeply rooted, that they could not endure a man, who did not walk on crutches, nay, they even treated him in a hostile manner.

II. Possessive pronouns.

§ 81. The possessive pronouns are:

SINGULAR.

Masculine.	Feminine.	Neuter.
<i>mijn</i> , my.	<i>mijne</i> , my.	<i>mijn</i> , my.
<i>uw</i> , thy, your.	<i>uwe</i> , thy, your.	<i>uw</i> , thy, your.
<i>zijn</i> , his.	<i>zijne</i> , his.	<i>zijn</i> , his.
<i>haar</i> , her.	<i>hare</i> , her.	<i>haar</i> , (*) her.
<i>onze</i> , our.	<i>onze</i> , our.	<i>ons</i> , our.
<i>hun</i> , their.	<i>kunne</i> , their.	<i>hun</i> , their.
<i>haar</i> , their.	<i>hare</i> , their.	<i>haar</i> , their.

PLURAL FOR ALL GENDERS.

<i>mijne</i> , my.	<i>hare</i> , her.
<i>uwe</i> , your.	<i>onze</i> , our.
<i>zijne</i> , his.	<i>kunne hare</i> , their.

§ 82. These pronouns are declined as follows:

(*) In poetry *heur* is often written instead of *haar*.

SINGULAR.

Masculine.	Feminine.	Neuter.
N. <i>mijn</i> , my.	<i>mijne</i> , my.	<i>mijn</i> , my.
G. <i>mijns</i> , van <i>mijn</i> .	<i>mijner</i> , van <i>mijne</i> .	<i>mijns</i> , van <i>mijn</i> .
D. <i>mijnen</i> , aan <i>mijn</i> .	<i>mijner</i> , aan <i>mijne</i> .	<i>mijn</i> , aan <i>mijn</i> .
A. <i>mijn</i> .	<i>mijne</i> .	<i>mijn</i> .

PLURAL FOR ALL GENDERS.

N. <i>mijne</i> , my,
G. <i>mijner</i> , van <i>mijne</i> .
D. <i>mijnen</i> , aan <i>mijne</i> (*).
A. <i>mijne</i> .

§ 83. In Dutch there are two different ways of expressing the possessive pronoun *their*, *hun* for the masculine and neuter, *haar* for the feminine, as:

De broeders hebben hun boek, hunne boeken verkocht. The brothers have sold their book, their books.

De zusters hebben haar boek, hare boeken verkocht. The sisters have sold their book, their books.

This is also the case with the personal pronouns, see § 77.

§ 84. The possessive pronouns are also used without a noun, are then preceded by an article and declined as adjectives, as:

<i>de mijne</i> , mine.	<i>de onze</i> , ours.
<i>de uwe</i> , thine, yours.	<i>de uwe</i> , yours.
<i>de zijne</i> , his.	<i>de hunne</i> , theirs.
<i>de hare</i> , hers.	<i>de hare</i> , theirs.

III. Interrogative pronouns.

§ 85. They are: *wie* who, masculine and feminine; *wat* what; *welke*, *welk* which; *hoedanige*, *hoedanig*, what sort.

(*) In the dative feminine *mijner* is also used.

Declension of the interrogative pronouns WIE, WAT.

	Masculine.	Feminine.	Neuter.
Nom.	<i>wie</i> who.	<i>wie</i> who.	<i>wat</i> what.
Gen.	<i>wiens, van wien.</i>	<i>wier, van wie.</i>	<i>waarvan.</i>
Dat.	<i>wien, aan wien.</i>	<i>aan wie.</i>	<i>waaraan. (*)</i>
Acc.	<i>wien.</i>	<i>wie.</i>	<i>wat.</i>

§ 86. *Welke* is declined like the definite article and *hoedanige* like an adjective. If *welke* and *hoedanige* precede the indefinite article *een* they drop the final *e* and remain unaltered in all genders and all cases, as: *welk een man was daar?* wich man was there? *hoedanig een tuin zoudt gij verkiezen?* what sort of a garden should you prefer?

IV. Demonstrative pronouns.

§ 87. The demonstrative pronouns are: *deze, dit* this, and *die, dat* that, *gene* that, yonder. They are declined as follows.

SINGULAR.

	Masculine.	Feminine.	Neuter.
Nom.	<i>deze</i> this.	<i>deze</i> this.	<i>dit</i> this.
Gen.	<i>dezes, van dezen.</i>	<i>dezer, van deze.</i>	<i>dezes, van dit.</i>
Dat.	<i>dezen, aan dezen.</i>	<i>dezer, aan deze.</i>	<i>dezen, aan dit.</i>
Acc.	<i>dezen.</i>	<i>deze.</i>	<i>dit.</i>

PLURAL FOR ALL.

Nom.	<i>deze, these.</i>
Gen.	<i>dezer, van deze.</i>
Dat.	<i>dezen, fem. dezer, aan deze.</i>
Acc.	<i>deze.</i>

(*) The Genitive *van wat* and the Dative *aan wat* are quite obsolete; in their place *waarvan* of what, *waaraan* to what, are used. In Dutch we use also: *waardoor* through what, *waarin* in what, *waaruit* from what, *waarmede* with what, etc.

Gene is used for al genders and declined like *deze*. *Die* and *dat* are declined like the interrogative pronouns *wie* and *wat*.

§ 88. *Deze*, *dit* refer to the thing nearest; *die*, *dat* refer to an object at a greater distance and *gene* refers to an object at the greatest distance; they are always followed by a noun expressed or understood, as: *ik bedoel dezen boom en niet dien, en even zoo min genen*, I speak of this tree, and not of that one, nor of that one yonder.

§ 89. There is in Dutch another kind of pronouns, formed from *gene* and the definite article or the pronoun *die*; which are declined in a peculiar way. The article or pronoun *die* is declined separately by and so is *gene*, though both words form only one pronoun. The declension is as follows:

SINGULAR.

	Masculine.	Feminine.
Nom.	<i>degene</i> , he.	<i>degene</i> , she.
Gen.	<i>desgenen</i> , or <i>van dengen</i> .	<i>dergene</i> , or <i>van degene</i> .
Dat.	<i>desgenen</i> , or <i>aan dengen</i> .	<i>dergene</i> , or <i>aan degene</i> .
Acc.	<i>dengen</i> .	<i>degene</i> .

Neuter.

Nom.	<i>hetgene</i> , <i>hetgeen</i> , it.
Gen.	<i>van hetgene</i> .
Dat.	<i>aan hetgene</i> .
Acc.	<i>hetgene</i> .

PLURAL FOR ALL.

Nom.	<i>degenen</i> , they.
Gen.	<i>dergenen</i> , or <i>van degenen</i> .
Dat.	<i>dengen</i> , or <i>aan degenen</i> .
Acc.	<i>degenen</i> .

Diegene, *datgene* are declined like *degene*, *hetgene*, with

this difference that *die* and *dat* are declined like the interrogative pronouns *wie* and *wat* § 85.

§ 90. *Degene*, *hetgene*, he, are less vague in pointing out the thing referred to than *diegene*, *datgene*, that one; but they must always be followed by a relative pronoun, as: *degene die*, *degene welke*, that one who. *Hij die*, he who, and *zij die*, she who, are very often used for *degene* and *diegene*.

§ 91. *Dezelfde*, *hetzelfde*, the same; *dergelijke*, *soortgelijke*, such like, are declined like *degene*, *hetgene*. Of *dusdanig een*, *zoodanig een*, *zulk een* such a one, only *een* is declined; if not used with *een* these pronouns are also declined like *degene*, *hetgene*.

§ 92. There is a difference in the use of *dezelfde* and *dezelve*. (*) The first is used for: the same; the latter when the repetition of the noun has to be avoided, as:

<i>Waar zijn uwe zusters?</i>	Where are your sisters?
<i>Ik heb dezelve (ze) niet gezien.</i>	I have not seen them.

V. Relative pronouns.

§ 93. The relative pronouns are:

Masculine and Feminine.

Neuter.

die, who, which.

dat, that, which.

wie, who, which.

wat, that, which.

welke, who, which.

welk, that, which.

They are declined like the interrogative pronouns *wie* and *welke*.

§ 94. *Die* is used generally only in the nominative, *wie* in the genitive and dative, and *die* and *wie* in the accusative, as:

<i>Gij zijt de eerste die mij dit zegt.</i>	You are the first who tells me so.
---	------------------------------------

(*) In the last years *dezelve* is very seldom used.

Hij is de man wiens vriend- He is the man, whose
schap mij dierbaar is. friendship is dear to me.

De man wien ik zoo veel The man, to whom I owe
te danken heb. so much.

De man dien (wien) ik The man whom I esteem.
hoogacht.

Dit is de vrouw, over wier That is the woman, whose
schoonheid wij ons verwon- beauty astonishes us.
deren.

Het volk, welks geschie- The people, whose history
denis wij lezen. (*) we read.

Ik heb het boek gekocht, I have bought the book,
dat gij mij aangeprezen hebt. that you recommended to me.

Wijsheid en deugd zijn het, It are wisdom and virtue
welke ons gelukkig maken. which make us happy.

Die and *wie* are used more in familiar intercourse,
 in more elevated style.

§ 95. From the article *de* and the pronoun *welke* is formed the relative pronoun *dewelke*, *hetwelk*, which is declined like *dezelve*, but generally used only in the neuter gender, as:

Het geld dat, or hetwelk The money, which he has
hij aan de armen gegeven given to the poor is not
heeft, is niet verloren. lost.

Zij spraken over deugd en They spoke about virtue
godsvrucht, hetwelk mij zeer and piety, which was very
aangenaam was. agreeable to me.

(*) *Wat* can only be used in the nominative and accusative. The genitive of the neuter is *welks* and not *wiens*, as it is often written, because *wiens* relates only to the masculine gender.

CHAPTER V.

THE VERB. (HET WERKWOORD).

§ 96. Verbs are divided into auxiliary verbs, active verbs, passive verbs, reflective and impersonal verbs.

I. The auxiliary verbs.

There are in Dutch four auxiliary verbs: *hebben*, to have; *zijn* or *wezen*, to be; *zullen*, shall or will and *worden*, to become. The two first are used to form the compound tenses of the transitive and intransitive verbs; *zullen* is used to form the future and *worden* to form the passive voice. They are conjugated as follows:

a.) ZULLEN, shall or will.

Present Indicative.

<i>ik zal</i> , I shall.	<i>wij zullen</i> , we shall.
<i>gij zult</i> , thou wilt.	<i>gij zult</i> , you will.
<i>hij zal</i> , he will.	<i>zij zullen</i> , they will.

Imperfect.

<i>ik zoude</i> or <i>zou</i> , I should.	<i>wij zouden</i> , we should.
<i>gij zoudet</i> or <i>zoudt</i> , thou wouldst.	<i>gij zoudet</i> or <i>zoudt</i> , you would.
<i>hij zoude</i> or <i>zou</i> , he would.	<i>zij zouden</i> , they would.

Present participle: *zullende*.

(The other tenses are wanting.)

b.) HEBBEN, to have.

Present participle: *hebbende*, having.

Past participle: *gehad*, had.

Indicative mood.

Present tense.

<i>ik heb</i> , I have.	<i>wij hebben</i> , we have.
<i>gij hebt</i> , thou hast.	<i>gij hebt</i> , you have.
<i>hij heeft</i> , he has.	<i>zij hebben</i> , they have.

Imperfect.

ik had, I had.   *wij hadden*, we had.
gij hadt, thou hadst.   *gij hadt*, you had.
hij had, he had.   *zij hadden*, they had.

Past indefinite.

Pluperfect.

ik heb gehad, I have had.   *ik had gehad*, I had had.

Future.

ik zal hebben, I shall have. *wij zullen hebben*, we shall have.
gij zult hebben, thou wilt have. *gij zult hebben*, you will have.
hij zal hebben, he will have. *zij zullen hebben*, they will have.

Future anterior.

ik zal gehad hebben, I shall have had.

Present conditional.

ik zou hebben, I should have.
gij zoude hebben, thou wouldst have.
hij zou hebben, he would have.
wij zouden hebben, we should have.
gij zoude hebben, you would have.
zij zouden hebben, they would have.

Past conditional.

ik zou gehad hebben, I should have had.

Imperative.

heb, have thou.
hebt, have ye.

Subjunctive mood.

Present tense.

dat ik hebbe, that I may have.
dat gij hebbet, that thou mayst have.
dat hij hebbe, that he may have.
dat wij hebben, that we may have.
dat gij hebbet, that you may have.
dat zij hebben, that they may have.

Imperfect.

dat ik hadde, that I might have.

dat gij haddet, that thou mightest have.

dat hij hadde, that he might have.

dat wij hadden, that we might have.

dat gij haddet, that you might have.

dat zij hadden, that they might have.

Past indefinite.

Dat ik gehad hebbe, that I may have had.

Pluperfect.

Dat ik gehad hadde, that I might have had.

c.) ZIJN or WEZEN, to be.

Present participle: *zijnde* or *wezende*, being.

Past participle: *geweest*, been.

Indicative mood.

Present.

ik ben, I am.

wij zijn, we are.

gij zijt, thou art.

gij zijt, you are.

hij is, he is.

zij zijn, they are.

Imperfect.

ik was, I was.

wij waren, we were.

gij waart, thou wast.

gij waart, you were.

hij was, he was.

zij waren, they were.

Past indefinite.

Pluperfect.

ik ben geweest, I have been.

ik was geweest, I had been.

Future.

Future anterior.

ik zal zijn, I shall be.

ik zal geweest zijn, I shall have been.

Conditional present.

Conditional past.

ik zoude zijn, I should be.

ik zoude geweest zijn, I should have been.

Imperative.

wees, be thou.

weest or *zijt*, be ye.

Subjunctive mood.

Present tense.

<i>dat ik zij,</i>	that I may be.
<i>dat gij zijt,</i>	that thou mayst be.
<i>dat hij zij,</i>	that he may be.
<i>dat wij zijn,</i>	that we may be.
<i>dat gij zijt,</i>	that you may be.
<i>dat zij zijn,</i>	that they may be.

Imperfect.

<i>dat ik ware,</i>	that I might be.
<i>dat gij waret,</i>	that thou mightst be.
<i>dat hij ware,</i>	that he might be.
<i>dat wij waren,</i>	that we might be.
<i>dat gij waret,</i>	that you might be.
<i>dat zij waren,</i>	that they might be.

Past definite.

<i>dat ik geweest zij,</i>	that I may have been.
----------------------------	-----------------------

Pluperfect.

<i>dat ik geweest ware,</i>	that I might have been.
-----------------------------	-------------------------

(Observe that the compound tenses of this verb are formed in Dutch with *zijn*, to be, and not as in English with to have.)

d.) WORDEN, to become or to be.

Present partic. *wordende*, becoming or being.

Past partic. *geworden*, become or been.

Indicative mood.

Present tense.

<i>ik word,</i>	I become or I am.
<i>gij wordt,</i>	thou becomest or thou art.
<i>hij wordt,</i>	he becomes or he is.
<i>wij worden,</i>	we become or we are.
<i>gij wordt,</i>	you become or you are.
<i>zij worden,</i>	they become or they are.

Imperfect.

ik werd, I became or I was.   *wij werden*, we became.
gij werdt, thou becamest.   *gij werdt*, you became.
hij werd, he became.   *zij werden*, they became.

Past indefinite.

ik ben geworden, I have become.

Pluperfect.

ik was geworden, I had become.

Future.

ik zal worden, I shall become.

Future anterior.

ik zal geworden zijn, I shall have become.

Conditional.

ik zoude worden, I should become.

Conditional past.

ik zoude geworden zijn, I should have become.

Imperative.

word, become thou.

wordt, become ye.

Subjunctive mood.

Present.

dat ik worde, that I may become.
dat gij wordet, that thou mayst become.
dat hij worde, that he may become.
dat wij worden, that we may become
dat gij wordet, that you may become.
dat zij worden, that they may become.

Imperfect.

dāt ik wierde, that I might become.
dat gij wierdet, that thou mightst become.
dat hij wierde, that he might become.
dat wij wierden, that we might become.
dat gij wierdet, that you might become.
dat zij wierden, (*) that they might become.

(*) Instead of *wierd* &c. *werd* is now more generally used.

Past indefinite.

dat ik geworden zij, that I may have become.

Pluperfect.

dat ik geworden ware, that I might have become.

II. The assonant verbs.

§ 97. A verb is called assonant when its root does not undergo any alteration in conjugation, and when the imperfect indicative ends in *de* or *te*, and the past participle in *d* or *t*.

PARADIGM OF AN ACTIVE OR TRANSITIVE VERB.

Infinitive mood.

Present tense.

beminnen, to love.

Present partic.

beminnende, loving.

Past part.

bemind, loved.

Indicative mood.

Present.

ik bemin, I love.

wij beminnen, we love.

gij bemint, thou lovest.

gij bemint, you love.

hij bemint, he loves.

zij beminnen, they love.

Imperfect.

ik beminde, I loved.

wij beminden, we loved.

gij bemindet, thou lovedst.

gij bemindet, you loved.

hij beminde, he loved.

zij beminden, they loved.

Past indefinite.

Pluperfect.

ik heb bemind, I have loved.

ik had bemind, I had loved.

Future.

ik zal beminnen, I shall love.

Future anterior.

ik zal bemind hebben, I shall have loved.

Conditional.

ik zoude beminnen,   I should love.

Conditional anterior.

ik zoude bemind hebben,   I should have loved.

Imperative mood.

bemin, love thou.

bemint, love ye.

The third person singular and the first and third persons plural of the imperative are formed in Dutch as in English by the verb *laten*, to let, and the present infinitive of the verb to be conjugated, as: *laat hem beminnen, laat ons beminnen*, let him love, let us love.

Subjunctive mood.

Present tense.

<i>dat ik beminne,</i>	that I may love.
<i>dat gij beminnet,</i>	that thou mayst love.
<i>dat hij beminne,</i>	that he may love.
<i>dat wij beminnen,</i>	that we may love.
<i>dat gij beminnet,</i>	that you may love.
<i>dat zij beminnen,</i>	that they may love.

Imperfect.

<i>dat ik beminde,</i>	that I might love.
<i>dat gij bemindet,</i>	that thou mightest love.
<i>dat hij beminde,</i>	that he might love.
<i>dat wij beminden,</i>	that we might love.
<i>dat gij bemindet,</i>	that you might love.
<i>dat zij beminden,</i>	that they might love.

Past indefinite.

dat ik bemind hebbe,   that I may have loved.

Pluperfect.

dat ik bemind hadde,   that I might have loved.

Formation of the tenses.

§ 98. The present infinitive of all Dutch verbs ends

in *en*. By taking away this termination we get the root or rather the radical vowel sound of the verb; thus the root of *leeren*, to learn, is *leer*. In forming the different tenses from this root particular attention must be paid to the rules § 36 to § 41.

1.) The present of the indicative is the root or rather the radical vowel sound of the verb, as:

<i>hooren</i> , to hear.	<i>ik hoor</i> , I hear.	} § 38.
<i>slapen</i> , to sleep.	<i>ik slaap</i> , I sleep	
<i>sturen</i> , to steer.	<i>ik stuur</i> , I steer	
<i>beminnen</i> , to love.	<i>ik bemin</i> , I love.	
<i>drukken</i> , to print.	<i>ik druk</i> , I print.	} § 39.
<i>leven</i> , to live.	<i>ik leef</i> , I live.	
<i>lezen</i> , to read.	<i>ik lees</i> , I read.	} § 40.
<i>draaien</i> , to turn.	<i>ik draai</i> , I turn.	

The second person is formed by adding a *t* to the first, as: *ik slaap*, I sleep, *gij slaapt*, thou sleepest. But if the first person ends already in a *t* there is nothing added more in the second, as: *ik zet*, I place, *gij zet*, thou placest.

2.) The present subjunctive is formed by adding an *e* to the root, as:

<i>koopen</i> , to buy.	<i>dat ik koope</i> , that I may buy.
<i>leeren</i> , to learn.	<i>dat ik leere</i> , that I may learn.

3.) The imperfect indicative and subjunctive is formed by adding *de* to the radical vowel sound. But if the last letter of the root is *f*, *p*, *k*, *s*, *t* or *ch*, *te* is added instead of *de* (*), as:

<i>hooren</i> , to hear.	<i>ik hoorde</i> , I heard.
<i>beminnen</i> , to love.	<i>ik beminde</i> , I loved.
<i>sturen</i> , to steer.	<i>ik stuurde</i> , I steered.
<i>leven</i> , to live.	<i>ik leefde</i> , I lived.

(*) It is easy to remember these vowels as they are the harsh ones: *f*, *p*, *k*, *ch*, *s*, *t*; the soft ones are *v*, *b*, *g*, *z*, *d*.

<i>drukken</i> , to print.	<i>ik drukte</i> , I printed.
<i>schaffen</i> , to create.	<i>ik schafte</i> , I created.
<i>hopen</i> , to hope.	<i>ik hoopte</i> , I hoped.
<i>zetten</i> , to place.	<i>ik zette</i> , I placed.
<i>beslissen</i> , to resolve.	<i>ik besliste</i> , I resolved.
<i>lachen</i> , to laugh.	<i>ik lachte</i> , I laughed.

When the two last letters of the root are *tt* or *dd*, *eden* was formerly, but now never added to the first and third person plural, as:

<i>zetten</i> , to place.	<i>wij</i> or <i>zij</i> <i>zettekden</i> .
<i>wedden</i> , to lay a wager.	<i>wij</i> or <i>zij</i> <i>weddekden</i> .

4.) The imperative is the radical vowel sound or root, as:

<i>loopen</i> , to run.	<i>loop</i> , run.
<i>beminnen</i> , to love.	<i>bemin</i> , love.
<i>zetten</i> , to place.	<i>zet</i> , place.
<i>vragen</i> , to ask.	<i>vraag</i> , ask.

5.) The present participle is formed from the present infinitive, by adding *de*, as:

<i>leeren</i> , to learn.	<i>leerende</i> , learning.
<i>lachen</i> , to laugh.	<i>lachende</i> , laughing.

6.) The past participle is formed by placing *ge* before the root and adding *d* or *t* (*), as:

<i>hooren</i> , to hear.	<i>gehoord</i> , heard.
<i>drukken</i> , to print.	<i>gedrukt</i> , printed.
<i>achten</i> , to esteem.	<i>geacht</i> , esteemed.

Those verbs compounded of an initial particle or an inseparable preposition do not take *ge* in the formation of the past part, as: *herstellen*, to restore, *hersteld*, restored.

7.) The other tenses are formed from the past participle or present infinitive and the auxiliary verbs *hebben*, *zullen* and *zijn*.

(*) A *d* is added to the past participles of verbs, which have *de* in the imperfect indicative; a *t* to those participles the imperfect of which ends in *te*.

THE PASSIVE VOICE.

§ 99. The Dutch language forms the passive voice of a verb from the past participle of an active verb and the auxiliary verb *worden*.

PARADIGM OF THE PASSIVE VOICE.

Infinitive mood.

Present tense.

bemind worden, to be loved.

Pres. participle.

bemind wordende, being loved.

Past participle.

bemind geworden, been loved.

Indicative mood.

Present tense.

ik word bemind, I am loved.

Imperfect.

ik werd bemind, I was loved.

Past indefinite.

ik ben bemind geworden, I have been loved.

Pluperfect.

ik was bemind geworden, I had been loved.

Future.

ik zal bemind worden, I shall be loved.

Future anterior.

ik zal bemind geworden zijn, I shall have been loved.

Conditional.

ik zoude bemind worden, I should be loved.

Past Conditional.

ik zoude bemind geworden zijn, I should have been loved.

Imperative.

word bemind, be thou loved.

wordt bemind, be ye loved.

Subjunctive mood.

Present.

dat ik bemind worde, that I may be loved.

Imperfect.

dat ik bemind werde, that I might be loved.

Past indefinite.

dat ik bemind geworden zij, that I may have been loved.

Pluperfect.

dat ik bemind geworden ware, that I might have been loved.

Worden is used for the passive voice, not only when a passive voice is implied but also a progression. *Zijn* is used in the passive voice when merely a passive state is implied without reference to any collateral state. The way in which those auxiliary verbs have to be applied is shown in the following sentences: *als ik mijne zes jaren op de hoogeschool zal doorgebracht hebben*, *zal ik geleerd zijn*, when I have passed my six years at the university I shall be learned; *als ik vrolijk mijne zes jaren op de hoogeschool doorbrenge zal ik geleerd worden*, if I diligently pass my six years at the university I shall become learned.

III. Neuter verbs.

§ 100. Some neuter verbs are conjugated with *hebben* and others with *zijn*; they are conjugated with *zijn* when they express rather a state of existence or suffering than an action, as: *blijven*, to stay; *sterven*, to die; *ontwaken*, to awake; *zinken*, to sink; they are conjugated with *hebben* when an action is implied, as: *brullen*, to roar; *leven*, to live; *vluchten*, to take flight; *zwemmen*, to swim; etc.

Many neuter verbs signifying motion are sometimes conjugated with *zijn* and other times with *hebben*. *Zijn* is used when the place where the action occurred, is designated; *hebben*, when merely the motion is indicated,

without allusion to the place, as: *hij heeft veel gezwommen*, he has swum much; *hij is over de rivier gezwommen*, he has (is) swum across the river.

IV. Reflective verbs.

§ 101. Reflective verbs are conjugated with the personal pronouns *mij*, *u*, *ons* and *zich*.

CONJUGATION OF A REFLECTIVE VERB.

ZICH SCHAMEN, to be ashamed.

<i>ik schaam mij</i> ,	I am ashamed.
<i>gij schaamt u</i> ,	thou art ashamed.
<i>hij schaamt zich</i> ,	he is ashamed.
<i>wij schamen ons</i> ,	we are ashamed.
<i>gij schaamt u</i> ,	you are ashamed.
<i>zij schamen zich</i> ,	they are ashamed.
<i>ik schaamde mij</i> ,	I was ashamed.
<i>ik heb mij geschaamd</i> ,	I have been ashamed.
<i>ik zal mij schamen</i> ,	I shall be ashamed.
<i>schaam u</i> ,	be thou ashamed.
<i>schaamt u</i> ,	be ye ashamed.

There are in Dutch some verbs which are always reflective, as: *zich bezinnen*, to recollect; *zich onderstaan*, to venture; other reflective verbs are formed from active verbs, as: *zich wasschen*, to wash one's self; *zich vereenigen*, to unite.

V. Impersonal verbs.

§ 102. Some neuter verbs expressing certain operations or state of the elements, and taking *het* for the nominative, being used in the infinitive mood and third person singular only, are called verbs impersonal, as:

<i>het hagelt</i> , it hails.	<i>het dooit</i> , it thaws.
<i>het sneeuwt</i> , it snows.	<i>het waait</i> , it blows.
<i>het dondert</i> , it thunders.	<i>het gebeurt</i> , it happens.
<i>het bliksemt</i> , it lightens.	<i>het past</i> , it becoms.

CONJUGATION OF AN IMPERSONAL VERB.

Indicative mood.

<i>het regent,</i>	it rains.
<i>het regende,</i>	it rained.
<i>het heeft geregend,</i>	it has rained.
<i>het had geregend,</i>	it had rained.
<i>het zal regenen,</i>	it shall rain.
<i>het zal geregend hebben,</i>	it will have rained.
<i>het zoude regenen,</i>	it should rain.
<i>het zoude geregend hebben,</i>	it should have rained.

Subjunctive mood.

<i>dat het regene,</i>	that it may rain.
<i>dat het regende,</i>	that it might rain.
<i>dat het geregend hebbe,</i>	that it may have rained.
<i>dat het geregend hadde,</i>	that it might have rained.

§ 103. Some active verbs are used in the impersonal form, as:

het ergert mij, It worries me, etc.

§ 104. In Dutch, like in English, *daar*, there, or *er* are often used with an impersonal verb instead of *het*, it, as:

Daar, or er is een groot onderscheid tusschen deze kinderen. There is a great difference between these children.

Daar, or er zijn vele mensen, die dat niet gelooven. There are many people who do not believe that.

CHAPTER VI.

DISSONANT VERBS.

§ 105. A verb is called dissonant when the radical vowel is changed in the imperfect, and the past participle ends in *en* instead of *d* or *t*, as: *drijven*, to

drive, *dreef*, *gedreven*. All the other tenses are conjugated like those of the assonant verbs.

The dissonant verbs are divided into three classes:

1. Those, which take the same vowel in the imperfect and past participle, as: *dringen*, *drong*, *gedrongen*.

2. Those, which change the radical vowel in the imperfect, and retain it in the past participle, as: *vallen*, *viel*, *gevallen*.

3. Those, which take different vowels in the imperfect and past participle, as: *helpen*, *hielp*, *geholpen*.

FIRST CLASS.

Dissonant verbs which take the same vowel in the imperfect and past participle.

1) *Y* in the present infinitive, long *e* in the imperfect and past participle.

Infinitive present.	Imperfect.	Past participle.
<i>blijven</i> , to remain,	<i>bleef</i> ,	<i>gebleven</i> .
<i>drijven</i> , to drive,	<i>dreef</i> ,	<i>gedreven</i> .
<i>kijven</i> , to quarrel,	<i>keef</i> ,	<i>gegeven</i> .
<i>rijven</i> , to grate,	<i>reef</i> ,	<i>gereven</i> .
<i>schrijven</i> , to write,	<i>schreef</i> ,	<i>geschreven</i> .
<i>stijven</i> , to stiffen,	<i>steef</i> ,	<i>gesteven</i> .
<i>wrijven</i> , to rub,	<i>wreef</i> ,	<i>gewreven</i> .
<i>grijpen</i> , to seize,	<i>greep</i> ,	<i>gegrepen</i> .
<i>nijpen</i> , <i>knijpen</i> , to pinch,	<i>kneep</i> ,	<i>geknepen</i> .
<i>slippen</i> , to grind,	<i>sleep</i> ,	<i>geslepen</i> .
<i>glijden</i> , to glide,	<i>gleed</i> ,	<i>gegliden</i> .
<i>lijden</i> , to suffer,	<i>leed</i> ,	<i>geleden</i> .
<i>mijden</i> , to avoid,	<i>meed</i> ,	<i>gemedened</i> .
<i>rijden</i> , to ride,	<i>reed</i> ,	<i>gereden</i> .
<i>schrijden</i> , to step,	<i>schreed</i> ,	<i>geschreden</i> .
<i>snijden</i> , to cut,	<i>sneed</i> ,	<i>gesneden</i> .
<i>strijden</i> , to fight,	<i>streed</i> ,	<i>gestreden</i> .
<i>bijten</i> , to bite,	<i>beet</i> ,	<i>gebeten</i> .

<i>krijten</i> , to cry.	<i>kreet</i> ,	<i>gekreten</i> .
<i>kwijten</i> , to acquit.	<i>kweet</i> ,	<i>gekweten</i> .
<i>rijten</i> , to slit.	<i>reet</i> ,	<i>gereten</i> .
<i>smijten</i> , to throw.	<i>smeet</i> ,	<i>gesmeten</i> .
<i>slijten</i> , to wear.	<i>sleet</i> ,	<i>gesleten</i> .
<i>splijten</i> , to split.	<i>spleet</i> ,	<i>gespleten</i> .
<i>wijten</i> , to impute.	<i>weet</i> ,	<i>geweten</i> .
<i>rijzen</i> , to mount.	<i>rees</i> ,	<i>gerezen</i> .
<i>prijzen</i> , to commend.	<i>prees</i> ,	<i>geprezen</i> .
<i>wijzen</i> , to show.	<i>wees</i> ,	<i>gewezen</i> .
<i>krijgen</i> , to get.	<i>kreeg</i> ,	<i>gekregen</i> .
<i>hijgen</i> , to pant.	<i>heeg</i> (<i>hijgde</i>),	<i>gehijgd</i> .
<i>nijgen</i> , to curtsy.	<i>neeg</i> ,	<i>genegen</i> .
<i>rijgen</i> , to lace.	<i>reeg</i> ,	<i>geregen</i> .
<i>stijgen</i> , to mount.	<i>steeg</i> ,	<i>gestegen</i> .
<i>zijgen</i> , to sink.	<i>zeeg</i> ,	<i>gezezen</i> .
<i>zwijgen</i> , to be silent.	<i>zweeg</i> ,	<i>gezwegen</i> .
<i>bezwijken</i> , to faint.	<i>bezweek</i> ,	<i>bezweken</i> .
<i>blijken</i> , to seem.	<i>bleek</i> ,	<i>gebleken</i> .
<i>lijken</i> , <i>gelijken</i> , to like.	<i>geleek</i> ,	<i>geleken</i> .
<i>kijken</i> , to look.	<i>keek</i> ,	<i>gekeken</i> .
<i>strijken</i> , to stroke.	<i>streek</i> ,	<i>gestreken</i> .
<i>wijken</i> , to yield.	<i>week</i> ,	<i>geweken</i> .
<i>schijnen</i> , to appear.	<i>scheen</i> ,	<i>geschenen</i> .
<i>verdwijnen</i> , to disappear.	<i>verdween</i> ,	<i>verdwenen</i> .

Ie or *ui* in the present infinitive, long *o* in the imperfect and past participle.

Present Infinitive.	Imperfect.	Past participle.
<i>bieden</i> , to offer.	<i>bood</i> ,	<i>geboden</i> .
<i>vlieden</i> , to flow.	<i>vlood</i> ,	<i>gevloden</i> .
<i>zieden</i> , to seeth.	<i>zood</i> (<i>ziedde</i>),	<i>gezoden</i> .
<i>gieten</i> , to pour.	<i>goot</i> ,	<i>gegoten</i> .
<i>schieten</i> , to shoot.	<i>schoot</i> ,	<i>geschoten</i> .
<i>fluiten</i> , to whistle.	<i>flood</i> ,	<i>gefloten</i> .
<i>verdrieten</i> , to sadden.	<i>verdroot</i> ,	<i>verdroten</i> .

<i>genieten</i> , to enjoy.	<i>genoot</i> ,	<i>genoten</i> .
<i>bedriegen</i> , to deceive.	<i>bedroog</i> ,	<i>bedrogen</i> .
<i>liegen</i> , to lie.	<i>loog</i> ,	<i>gelogen</i> .
<i>vliegen</i> , to fly.	<i>vloog</i> ,	<i>gevlogen</i> .
<i>rieken</i> , to smell.	<i>rook</i> ,	<i>geroken</i> .
<i>kiezen</i> , to choose.	<i>koos</i> ,	<i>gekozen</i> .
<i>wegen</i> (*), to weigh.	<i>woog</i> ,	<i>gewogen</i> .
<i>scheren</i> , to shave.	<i>schoor</i> ,	<i>geschoren</i> .
<i>zweren</i> , to swear.	<i>zwoor</i> (<i>zwoer</i>),	<i>gezworen</i> .
<i>buigen</i> , to bend.	<i>boog</i> ,	<i>gebogen</i> .
<i>zuigen</i> , to suck.	<i>zoog</i> ,	<i>gezogen</i> .
<i>luiken</i> , to close.	<i>look</i> ,	<i>geloken</i> .
<i>duiken</i> , to duck.	<i>dook</i> ,	<i>gedoken</i> .
<i>druipen</i> , to drip.	<i>droop</i> ,	<i>gedropen</i> .
<i>zuipen</i> , to tipple.	<i>zoop</i> ,	<i>gezopen</i> .
<i>kruipen</i> , to creep.	<i>kroop</i> ,	<i>gekropen</i> .
<i>sluipen</i> , to sneak.	<i>sloop</i> ,	<i>geslopen</i> .
<i>schuiven</i> , to push.	<i>schoof</i> ,	<i>geschoven</i> .
<i>snuiven</i> , to take snuff.	<i>snoof</i> ,	<i>gesnoven</i> .
<i>stuiven</i> , to raise dust.	<i>stoof</i> ,	<i>gestoven</i> .
<i>schuilen</i> , to shelter.	<i>school</i> ,	<i>gescholen</i> .
<i>sluiten</i> , to shut.	<i>sloot</i> ,	<i>gesloten</i> .
<i>snuiten</i> , to snuff.	<i>snoot</i> ,	<i>gesnoten</i> .
<i>spruiten</i> , to sprout.	<i>sproot</i> ,	<i>gesproten</i> .

3.) Short *e* or *i* in the present infinitive, *o* short in the imperfect and past participle.

<i>binden</i> , to bind.	<i>bond</i> ,	<i>gebonden</i> .
<i>winden</i> , to wind.	<i>wond</i> ,	<i>gewonden</i> .
<i>vinden</i> , to find.	<i>vond</i> ,	<i>gevonden</i> .
<i>verslinden</i> , to devour.	<i>verslond</i> ,	<i>verslonden</i> .
<i>dingen</i> , to bargain.	<i>dong</i> ,	<i>gedongen</i> .
<i>dringen</i> , to press.	<i>drong</i> ,	<i>gedrongen</i> .

(*) *Wegen*, *scheren* and *zweren* have *e* instead of *ie* in the present Infinitive.

<i>dwingen</i> , to force.	<i>dwong</i> ,	<i>gedwongen</i> .
<i>springen</i> , to jump.	<i>sprong</i> ,	<i>gesprongen</i> .
<i>wringen</i> , to wring.	<i>wrong</i> ,	<i>gewrongen</i> .
<i>zingen</i> , to sing.	<i>zong</i> ,	<i>gezongen</i> .
<i>blinken</i> , to shine.	<i>blonk</i> ,	<i>geblonken</i> .
<i>klinken</i> , to sound.	<i>klonk</i> ,	<i>geklonken</i> .
<i>drinken</i> , to drink.	<i>dronk</i> ,	<i>gedronken</i> .
<i>stinken</i> , to stink.	<i>stonk</i> ,	<i>gestonken</i> .
<i>zinken</i> , to sink.	<i>zonk</i> ,	<i>gezonken</i> .
<i>beginnen</i> , to begin.	<i>begon</i> ,	<i>begonnen</i> .
<i>spinnen</i> , to spin.	<i>spon</i> ,	<i>gesponnen</i> .
<i>zinnen</i> , to think.	<i>zon</i> ,	<i>gezonnen</i> .
<i>winnen</i> , to gain.	<i>won</i> ,	<i>gewonnen</i> .
<i>glimmen</i> , to shine.	<i>glom</i> ,	<i>geglommen</i> .
<i>klimmen</i> , to climb.	<i>klom</i> ,	<i>geklommen</i> .
<i>krimpen</i> , to crimp.	<i>kromp</i> ,	<i>gekrompen</i> .
<i>schenden</i> , to spoil.	<i>schond</i> ,	<i>geschonden</i> .
<i>zenden</i> , to send.	<i>zond</i> ,	<i>gezonden</i> .
<i>schenken</i> , to pour	<i>schonk</i> ,	<i>geschonken</i> .
<i>zwemmen</i> , to swim.	<i>zwom</i> ,	<i>gezwommen</i> .
<i>treffen</i> , to hit.	<i>trof</i> ,	<i>getroffen</i> .
<i>trekken</i> , to draw.	<i>trok</i> ,	<i>getrokken</i> .
<i>zwellen</i> , to swell.	<i>zwoł</i> ,	<i>gezwollen</i> .
<i>gelden</i> , to avail.	<i>gold</i> ,	<i>gegolden</i> .
<i>schelden</i> , to chide.	<i>schold</i> ,	<i>gescholden</i> .
<i>smelten</i> , to melt.	<i>smolt</i> ,	<i>gesmolten</i> .
<i>zwellen</i> , to swallow.	<i>zwol</i> ,	<i>gezwolgen</i> .
<i>bergen</i> , to put away.	<i>borg</i> ,	<i>geborgen</i> .
<i>vechten</i> , to fight.	<i>vocht</i> ,	<i>gevochten</i> .
<i>vlechten</i> , to plait.	<i>vlocht</i> ,	<i>gevlochten</i> .
<i>bersten</i> , to burst.	<i>borst</i> ,	<i>geborsten</i> .
<i>melken</i> , to milk.	<i>mol</i> k,	<i>gemolken</i> .

Melken is also conjugated as an assonant verb in the imperfect, as *ik melkte*. *Rennen* to run, *schrikken* to be

frightened, formerly dissonant, are now assonant verbs; the past participle *onverschrokken*, undaunted, is still used.

SECOND CLASS.

Dissonant verbs which change the radical vowel in the imperfect, and not in the past participle.

1.) *E* long in the present infinitive and past participle, *a* short in the imperfect.

Present infinitive.	Imperfect.	Past participle.
<i>meten</i> , to measure.	<i>mat</i> ,	<i>gemeten</i> .
<i>vergeten</i> , to forget.	<i>vergat</i> ,	<i>vergeten</i> .
<i>geven</i> , to give.	<i>gaf</i> ,	<i>gegeven</i> .
<i>treden</i> , to step.	<i>trad</i> ,	<i>getreden</i> .
<i>genezen</i> , to cure.	<i>genas</i> ,	<i>genezen</i> .
<i>lezen</i> , to read.	<i>las</i> ,	<i>gelezen</i> .
<i>eten</i> , to eat.	<i>at</i> ,	<i>gegeten</i> .
<i>vreten</i> , to devour.	<i>vrat</i> ,	<i>gevreten</i> .
<i>bidden</i> , (*) to pray.	<i>bad</i> ,	<i>gebeden</i> .
<i>liggen</i> , to lie.	<i>lag</i> ,	<i>gelegen</i> .
<i>zitten</i> , to sit.	<i>zat</i> ,	<i>gezetten</i> .

2.) *A* long or short in the present infinitive and past part., *oe* or *ie* in the imperfect.

Present infinitive.	Imperfect.	Past participle.
<i>dragen</i> , to carry.	<i>droeg</i> ,	<i>gedragen</i> .
<i>graven</i> , to dig.	<i>groef</i> ,	<i>gegraven</i> .
<i>varen</i> , to navigate	<i>voer</i> ,	<i>gevaren</i> .
<i>vragen</i> , to ask.	<i>vroeg (vraagde)</i> ,	<i>gevraagd</i> (†).
<i>jagen</i> , to hunt.	<i>joeg</i> ,	<i>gejaagd</i> .
<i>blazen</i> , to blow.	<i>blies</i> ,	<i>geblazen</i> .
<i>braden</i> , to roast.	<i>bried (braadde)</i> ,	<i>gebraden</i> .
<i>raden</i> , to advise.	<i>ried (raadde)</i> ,	<i>geraden</i> .

(*) *Bidden*, *liggen* and *zitten* have *i* instead of *e* in the present infinitive.

(†) The past participle of *vragen* and *jagen* is regular.

<i>laten</i> , to let.	<i>liet</i> ,	<i>gelaten</i> .
<i>slapen</i> , to sleep.	<i>sliep</i> ,	<i>geslapen</i> .
<i>vallen</i> , to fall.	<i>viel</i> ,	<i>gevallen</i> .
<i>wasschen</i> , to wash.	<i>wiesch</i> ,	<i>gewasschen</i> .
<i>wassen</i> , to grow.	<i>wies</i> ,	<i>gewassen</i> .
<i>loopen</i> (*), to run.	<i>liep</i> ,	<i>geloopen</i> .
<i>stooten</i> , to push.	<i>stiet</i> ,	<i>gestooten</i> .
<i>roepen</i> , to call.	<i>riep</i> ,	<i>geroepen</i> .
<i>hangen</i> , to hang.	<i>hing</i> ,	<i>gehangen</i> .
<i>vangen</i> , to catch.	<i>ving</i> ,	<i>gevangen</i> .

THIRD CLASS.

Dissonant verbs which take different vowels in the imperfect and past participle.

1.) *E* long in the present infinitive, *a* short in the imperfect, *o* long in the past participle.

Present infinitive.	Imperfect.	Past participle.
<i>breken</i> , to break.	<i>brak</i> ,	<i>gebroken</i> .
<i>wreken</i> , to revenge.	<i>wreekte</i> ,	<i>gewroken</i> .
<i>spreken</i> , to speak.	<i>sprak</i> ,	<i>gesproken</i> .
<i>steken</i> , to stab.	<i>stak</i> ,	<i>gestoken</i> .
<i>stelen</i> , to steal.	<i>stal</i> ,	<i>gestolen</i> .
<i>bevelen</i> , to command.	<i>beval</i> ,	<i>bevolen</i> .
<i>nemen</i> , to take.	<i>nam</i> ,	<i>genomen</i> .

2.) *E* short in the present infinitive, *ie* in the imperfect, *o* in the past participle.

Present infinitive.	Imperfect.	Past participle.
<i>sterven</i> , to die.	<i>stierf</i> ,	<i>gestorven</i> .
<i>werven</i> , to recruit.	<i>wierf</i> ,	<i>geworven</i> .
<i>zwerven</i> , to stray.	<i>zwierf</i> ,	<i>gezworven</i> .
<i>bederven</i> , to spoil.	<i>bedierf</i> ,	<i>bedorven</i> .
<i>werpen</i> , to throw.	<i>wierp</i> ,	<i>geworpen</i> .

(*) *Loopen* and the four following verbs which are placed in the list, take the radical vowel of the present infinitive in the past participle.

<i>helpen</i> , to help.	<i>hielp</i> ,	<i>geholpen</i> .
<i>scheppen</i> , to create (*).	<i>schiep</i> ,	<i>geschapen</i> .
<i>heffen</i> , to lift.	<i>hief</i> ,	<i>geheven</i> .

§ 106. There are some dissonant verbs, of which the imperfect formerly dissonant, is now assonant, but of which the past participle is still irregular in its termination. They are:

Present infinitive.	Imperfect.	Past participle.
<i>bakken</i> , to bake.	<i>bakte</i> ,	<i>gebakken</i> .
<i>bannen</i> , to bannish.	<i>bande</i> ,	<i>gebannen</i> .
<i>spannen</i> , to stretch.	<i>spande</i> ,	<i>gespannen</i> .
<i>malen</i> , to grind.	<i>maalde</i> ,	<i>gemalen</i> .
<i>zouten</i> , to salt.	<i>zoutte</i> ,	<i>gezouten</i> .
<i>heeten</i> , to be called.	<i>heelte</i> ,	<i>geheeten</i> .
<i>lagchen</i> , to laugh.	<i>lachte</i> ,	<i>gelagchen</i> .

§ 107. Those verbs, which besides the vowel, change also the last letter of the root in the imperfect and past part., are called irregular. They are:

Present infinitive.	Imperfect.	Past participle.
<i>slaan</i> , to fight.	<i>sloeg</i> ,	<i>geslagen</i> .
<i>staan</i> , to stand.	<i>stond</i> ,	<i>gestaan</i> .
<i>gaan</i> , to go.	<i>ging</i> ,	<i>gegaan</i> .
<i>zien</i> , to see.	<i>zag</i> ,	<i>gezien</i> .
<i>doen</i> , to do.	<i>deed</i> ,	<i>gedaan</i> .
<i>brengen</i> , to bring	<i>bracht</i> ,	<i>gebracht</i> .
<i>denken</i> , to think.	<i>dacht</i> ,	<i>gedacht</i> .
<i>dunken</i> , to be of opinion.	<i>mij dacht</i> ,	<i>gedacht</i> .
<i>koopen</i> , to buy.	<i>kocht</i> ,	<i>gekocht</i> .
<i>zoeken</i> , to seek.	<i>zocht</i> ,	<i>gezocht</i> .
<i>plegen</i> , to use.	<i>placht</i> ,	<i>gepleegd</i> .
<i>willen</i> , to be willing.	<i>wilde (woû)</i> ,	<i>gewild</i> .
<i>durven</i> , to dare.	<i>dorst (durfde)</i> ,	<i>gedurfd</i> .

(*) *Scheppen*, to bale water, is regular.

<i>mogen</i> , to be allowed.	<i>mocht</i> ,	<i>gemocht</i> .
<i>zeggen</i> , to say.	<i>zeide</i> (<i>zegde</i>),	<i>gezeid</i> (<i>gezegd</i>).
<i>leggen</i> , to lay.	<i>leide</i> (<i>legde</i>),	<i>geleid</i> (<i>gelegd</i>)
<i>vriezen</i> , to freeze.	<i>vroor</i> ,	<i>gevroren</i> .
<i>verliezen</i> , to lose.	<i>verloor</i> ,	<i>verloren</i> .
<i>komen</i> , to come.	<i>kwam</i> ,	<i>gekomen</i> .
<i>weten</i> , to know.	<i>wist</i> ,	<i>geweten</i> .
<i>moeten</i> , must.	<i>moest</i> ,	<i>gemoeten</i> .
<i>kunnen</i> , to be able.	<i>konde</i> ,	<i>gekonnen</i> .

The present indicative and subjunctive of the verbs *slaan*, *staan*, *doen*, *zien*, *kunnen* and *mogen* is:

Indicative.	Subjunctive.
<i>ik sla</i> , I fight.	<i>dat ik sla</i> , that I may fight.
<i>ik sta</i> , I stand.	<i>dat ik sta</i> , that I may stand.
<i>ik doe</i> , I do.	<i>dat ik doe</i> , that I may do.
<i>ik zie</i> , I see.	<i>dat ik zie</i> , that I may see.
<i>ik kan</i> , I am able.	<i>dat ik kan</i> , that I may be able.
<i>ik mag</i> , I am allowed.	<i>dat ik mag</i> , that I may be allowed.

When the imperfect of dissonant and singular verbs ends in a consonant, the imperfect subjunctive is formed by adding an *e*. See § 98, 3, as:

<i>ik sloeg</i> , I fought.	<i>dat ik sloege</i> , that I might fight.
<i>ik las</i> , I read.	<i>dat ik laze</i> , that I might read.
<i>ik blies</i> , I blew.	<i>dat ik blieze</i> , that I might blow.
<i>ik gaf</i> , I gave.	<i>dat ik gave</i> , that I might give.

VERBS USED INTERROGATIVELY AND NEGATIVELY.

§ 108. All verbs when used interrogatively take the nominative after the verb, as: *leert gij*, do you learn? *schrijven zij*, do they write? In the compound tenses of verbs the nominative is placed between the auxiliary and the principal verb, as: *heeft hij gelezen*, has he read? *zullen wij gaan*, shall we go?

§ 109. Verbs when used negatively take the adverb

niet, not, after them, as: *hij slaapt niet*, he does not sleep; *het regent niet*, it does not rain. In the compound tenses *niet* is placed between the auxiliary and the principal verb, as: *wij hebben niets gedaan*, we have done nothing.

§ 110. In verbs used interrogatively and negatively the nominative is placed after the verb and *niet* after the nominative, as: *eet hij niet*, does he not eat? In the compound tenses the nominative and the adverb are placed between the auxiliary and the verb, as: *heb ik niet geantwoord*, have I not answered?

COMPOUND VERBS.

§ 111. In the conjugation of compound verbs the adjunct is sometimes separated from the verb and sometimes not.

§ 112. Verbs compounded of a noun and another verb, are inseparable, as: *beeldhouwen*, to carve; *brandmerken*, to brand; *dagvaarden*, to summon, etc. But the compounds *brandstichten*, to put on fire; *houthakken*, to hew wood; *woordhouden*, to keep word, are separable because the verbs, *stichten*, to put; *hakken*, to hew; *houden*, to keep, convey a distinct idea leading to a comprehension of the compound idea. In the simple tenses of the indicative of such verbs the noun is placed last, as: *ik sticht brand*, I set on fire; *ik houd woord*, I keep my word. In tenses compounded of the past participle the noun is placed between the auxiliary and the participle, as: *ik heb brandgesticht*, etc.

§ 113. Most verbs compounded of an adjective or adverb and a verb are separable, and follow the same forms as those of the noun and verb, as: *nadoen*, to imitate, *ik heb nagedaan*; except *liefkozen*, to caress; *weérlichten*, to lighten, which are inseparable, as: *gij hebt geliefkoosd*, you have caressed; *het zal geweerlicht hebben*, etc.

§ 114. The initial particles of verbs *be, er, ge, her, mis, ont, ver* never admit *ge* in the formation of the past participle, and are always inseparable.

§ 115. Verbs taking a preposition as an adjunct, are sometimes separable and sometimes not; they generally begin with the prepositions *door, mis, over, om, onder, over* and *voor*. The same may be said of verbs beginning with the adverb *weder*. Practice alone can make the student acquainted with the distinctions, but as a general rule it may be said that when the preposition is separable, the stress falls upon it.

CHAPTER VII.

THE NUMERAL AND THE ADVERB.

(HET TELWOORD EN HET BIJWOORD.)

The numerals.

§ 116. Numerals are divided into two classes, definite and indefinite numerals. The definite are subdivided into cardinal and ordinal numbers.

1.) The Cardinal numbers.

<i>één</i> , one.	<i>dertien</i> , thirteen.
<i>twee</i> , two.	<i>veertien</i> , fourteen.
<i>drie</i> , three.	<i>vijftien</i> , fifteen.
<i>vier</i> , four.	<i>zestien</i> , sixteen.
<i>vijf</i> , five.	<i>zeventien</i> , seventeen.
<i>zes</i> , six.	<i>achttien</i> , eighteen.
<i>zeven</i> , seven.	<i>negentien</i> , nineteen.
<i>acht</i> , eight.	<i>twintig</i> , twenty.
<i>negen</i> , nine.	<i>één en twintig</i> , twenty one.
<i>tien</i> , ten.	<i>negen en twintig</i> , twenty nine.
<i>elf</i> , eleven.	<i>dertig</i> , thirty.
<i>twaalff</i> , twelve.	<i>veertig</i> , forty.

<i>vijftig</i> , fifty.	<i>negentig</i> , ninety.
<i>zestig</i> , sixty.	<i>honderd</i> , hundred.
<i>zeventig</i> , seventy.	<i>duizend</i> , thousand.
<i>tachtig</i> , eighty.	

The numeral *één* is declined like the indefinite article *een*. All the other numerals are indeclinable, except when used as nouns; in that case they take *en*.

Eene zes, one six.   *Drie zessen*, three sixes.

3.) *The ordinal numbers.*

They are formed from the cardinal numbers by adding *de* or *ste*, as:

<i>de eerste</i> , the first.	<i>de achtste</i> , the eighth.
<i>de tweede</i> , the second.	<i>de negende</i> , the ninth.
<i>de derde</i> , the third.	<i>de tiende</i> , the tenth.
<i>de vierde</i> , the fourth.	<i>de twintigste</i> , the twentieth.
<i>de vijfde</i> , the fifth.	<i>de tachtigste</i> , the eightieth.
<i>de zesde</i> , the sixth.	<i>de honderdste</i> , the hundredth.
<i>de zevende</i> , the seventh.	<i>de duizendste</i> , the thousandth.

§ 117. From the cardinal and ordinal numbers are formed:

1.) Words of repetition, as: *eenmaal*, one time or once; *tweemaal*, twice; *driemaal*, thrice; *tienmaal*, ten times, etc.

2.) Words of division, as: *een half*, a half; *een derde*, a third; *een vierde*, a fourth; *een twaalfde*, a twelfth part etc.

3.) Words of multiplication, as: *dubbeld*, double; *drievoudig*, threefold; *zesvoudig*, sixfold; *tienvoudig*, tenfold, etc.

4.) Appellative numbers, as: *eenerlei*, one sort; *tweederlei*, two sorts; *vijfderlei*, five sorts; *tienderlei*, ten sorts, etc.

§ 118. The indefinite numerals are: *al*, *alle*, all; *eenige*, a few; *sommige*, some; *veel*, *vele*, much, many;

ieder, each; *elk*, each, every one; *menig*, many; *geen* none; *weinig*, little.

Al, *alle* is often substituted for *gansch*, *geheel*, whole, and is then only used in the singular, as: *alle hoop op herstel van mijn geluk is verdwenen*, all hope of recovering my happiness is lost; *al het volk*, the whole people; *al de wereld*, the whole world. If *al* is used as a noun it takes in the plural *en*, as: *allen zeggen het*, all say it.

Elk, *ieder*, each; *eenig*, a few, *menig*, many, are declined like adjectives when connected with nouns; *geen*, none, is declined like *een* and must not be mistaken for the pronoun *gene*.

Veel, much; *weinig*, little, remain unchanged as adverbs, but when used as adjectives they are declined. Used as nouns they take in the plural *en*, as: *velen willen dit*, many desire it; *weinigen gelooven het*, few believe it.

The Adverbs.

§ 119. Adverbs are divided into original and derivative.

1.) The most usual original adverbs are:

<i>wanneer</i> , when.	<i>beneden</i> , beneath.
<i>gisteren</i> , yesterday.	<i>langs</i> , along.
<i>heden</i> , to day.	<i>dus</i> , thus.
<i>morgen</i> , to morrow.	<i>ja</i> , yes.
<i>straks</i> , immediately.	<i>neen</i> , no.
<i>weldra</i> , soon.	<i>niet</i> , not.
<i>nimmer</i> , never.	<i>immers</i> , indeed, nay.
<i>ooit</i> , ever.	<i>gaarne</i> , willingly.
<i>nooit</i> , never.	<i>alreede</i> , <i>alreeds</i> , already.
<i>nu</i> , now.	<i>telkens</i> , everytime.
<i>thans</i> , now.	<i>misschien</i> , { perhaps.
<i>toen</i> , then.	<i>wellicht</i> , {
<i>gauw</i> , quickly.	<i>schier</i> , quite.
<i>hier</i> , here.	<i>tevens</i> , at the same time,

daar, there.
ergens, somewhere.
nergens, nowhere.
ginds, yonder.
elders, elsewhere.
binnen, within.
buiten, without.
boven, above.

iets, something.
niets, nothing.
hoe, how.
veel, much.
genoeg, enough.
meer, more.
weinig, little.

2.) The most usual derivative adverbs are:

terstond, immediately.
dagelijks, daily.
somwijlen, sometimes.
altijd, always.
somtijds, sometimes.
dikwijls, often.
gedurig, continually.
eertijds, formerly.
nauwelijks, hardly.
overal, everywhere.

geheel, wholly.
tamelijk, tolerably,
waarlijk, truly.
geenszins, in no manner.
zeker, certainly.
schielijk, quickly.
voorzeker, surely.
insgelijks, likewise.
allengskens, by degrees.
naderhand, afterwards.

CHAPTER VIII.

PREPOSITIONS AND CONJUNCTIONS.

(HET VOORZETSEL EN HET VOEGWOORD.)

I. The Prepositions.

§ 120. All prepositions govern in Dutch the accusative case; they are:

aan to, on, against, of, as: *aan mij*, to me; *aan alle kanten*, on all sides; *het hangt aan den muur*, it hangs against the wall; *aan zijn geluk wanhopen*, to despair of one's fortune.

achter, behind, as: *achter de kamer*, behind the room.

af, from, with *as*: *zou men God wel kunnen vereeren door zich van alle menichken af te wenden?* Can one honour God by

behalve, except, (*) as: *behalve de kinderen*, except the children.

beneden, beneath, as: *beneden mijne notitie*, beneath my notice.

benevens, including, as: *een huis benevens een tuin*, a house with, or including a garden.

binnen, within, as: *hij is binnen bereik*, he is within reach.

boven, above, as: *niemand is boven de wet*, no one is above the law.

buiten, out of, as: *wij zijn buiten de stad*, we are out of town.

bij, by, near, at, for, as: *bij geluk*, by chance; *bij het paleis wonen*, to live near the palace; *hij woont bij mijne moeder*, he lives at my mother's; *bij gebrek aan geld*, for want of money.

door, by, through, as: *door mij*, by me; *door de rivier waden*, to wade through the river.

in, in, into, as: *in het boek*, in the book; *in wanorde komen*, to fall into disorder.

jegens, towards, as: *jegens mij*, towards me.

met, with, by, as: *ga met hem*, go with him; *met list*, by cunning.

na, after, as: *na den maaltijd*, after dinner.

naar, to, according to, for, after, as: *ik ga naar Londen*, I go to London; *naar het nieuws*, according to the news; *hij zoekt naar zijn zoon*, he looks for his son; *naar het model schilderen*, to paint after the model.

naast, next, as: *hij zit naast mij*, he sits next to me.

om, for, round, in consequence of, upon, as: *om 's Hemels wil*, for Heaven's sake; *om de stad rijden*, to ride round the town; *om zijne misdaden*,

---

(*) *Behalve* is also used as an adverb.

in consequence of his crimes; *hij viel hem om den hals*, he fell upon his neck.

omtrent, about, as: *het is omtrent acht uren*, it is about eight o' clock.

onder, under, during, amongst, between, as: *onder het paard vallen*, to fall under the horse; *onder den maaltijd*, during dinner; *onder mijne brieven*, amongst my letters; *onder ons gezegd*, between ourselves.

op, on, upon, in, to, with, as: *op de tafel*, on the table; *leg het op de tafel*, lay it upon the table; *op een ernstigen toon*, in an earnest tone; *op een maaltijd noodigen*, to invite to a dinner; *hij is boos op u*, he is angry with you.

over, over, as: *over mij*, over me.

rondom, roundabout, as: *rondom het land*, roundabout the country.

sedert { since, as: *sedert dien tijd*, since that time.
sinds {

tegen, against, at, as: *tegen den muur*, against the wall; *tegen een gulden het pond*, at a guilder the pound.

tot, to, for, as: *van Brighton tot Parijs*, from Brighton to Paris; *het is tot uw best*, it is for your best.

tusschen, between, as: *tusschen twee gevaren*, between two dangers.

uit, out, by, on, with, from, as: *hij komt uit het huis*, he comes out of the house; *uit ondervinding weten*, to know by experience; *uit hoofde van*, on account of; *uit alle macht schreeuwen*, to cry with all force; *ik zie uit uwe verzen*, I see from your verses.

van, from, of, by, as: *van Engeland komen*, to come from England; *van iemand spreken*, to speak of somebody; *van buiten leeren*, to learn by heart.

voor, at, for, to, of, as: *de hond is voor de deur*,

the dog is at the door; *hij is voor allen gestorven*, he died for all; *voor iemand wijken*, to give way to any one; *wacht u voor hem*, take care of him. *voorbij*, past, as: *hij ging voorbij mij*, he went past me. *wegens*, on account of, as: *wegens zijne moeder*, on account of his mother.

zonder, without, as: *hij is zonder geld*, he is without money.

§ 121. There is a difference between *na* and *naar*; the latter is used in the sense of *to*, as *naar Amsterdam*; *na* is only used in the sense of *after*, as, *na hem*, after him; *naar* can only be used in this sense when we speak of painting or drawing after the model, as: *naar het model teekenen*, to draw after the model.

§ 122. *Jegens* and *tegen* are used, like towards and against, as: *hij is vriendelijk jegens mij*, he is friendly towards me; *hij is trotsch en onbarmhartig tegen geringen en behoeftigen*, he is proud and merciless with (against) inferior and poor people.

II. The Conjunctions.

§ 123. The principal Conjunctions are:

<i>en</i> , and.	<i>echter</i> , however.
<i>ook</i> , also.	<i>maar</i> , but.
<i>daarenboven</i> , besides.	<i>nochtans</i> , yet.
<i>noch</i> , neither, nor.	<i>toch</i> , yet, still.
<i>nog</i> , yet, also.	<i>of</i> , or.
<i>alzo</i> , thus.	<i>schoon</i> , though.
<i>dat</i> , that.	<i>hoewel</i> , though.
<i>hoe meer</i> , the more.	<i>terwijl</i> , as, while.
<i>des te meer</i> , so much the more.	<i>inmiddels</i> { in the mean
<i>omdat</i> , because.	<i>intusschen</i> { while.
<i>opdat</i> , in order.	<i>nadat</i> , after.
<i>verder</i> , further.	<i>indien</i> , if.
<i>namelijk</i> , namely.	<i>derhalve</i> , therefore.
<i>als</i> , as.	<i>dewijl</i> , because.

doch, but.

tenzij, provided.

evenwel, nevertheless.

§ 124. *Doch* and *toch*, have not the same meaning; *doch* shows opposition, *toch* a certain connexion, as:

Ik zoude gaarne met u I should willingly walk
gaan wandelen, doch ik kan with you, but it is impos-
heden volstrekt niet van huis. sible for me to leave the
house to day.

Ik hoop echter, gij zult mij However I hope you will
dit toch niet ten kwade duiden. not take it amiss.

§ 125. When *noch* is repeated in a phrase it must be translated into English by neither — nor, as: *hij is noch geleerd noch wijs*, he is neither learned nor wise. For the sake of euphony the first *noch* is often omitted, as: *geleerd noch wijs*, neither learned nor wise. *Nog* with a *g* is the English yet, as: *het is nog niet het rechte tijdpunt*, it is not yet the right moment.

CHAPTER IX.

1. SYNTAX.

§ 126. There is no great difference between English and Dutch Syntax. We shall therefore only give the rules in which these two languages differ.

1.) In Dutch the present participle is not used so much as in English, as: *Ik zeide hem dat ik het gedaan had*, I told him that I had done it, and never the English construction: I told him of my having done it.

2.) The present participle is also used with the auxiliary *zijn* instead of the present or imperfect. Like in English the Dutch often say: *ik ben slapende*, *ik was slapende*, but only when the action is continual.

3.) The present participle is often preceded by *al* as:

Wij praten al wandelende,   We talk whilst walking.
Hij zeide dit al lachende,,   He said this laughing.

4.) In Dutch, like in English, the past participle is very often used, as:

Vargas, aan het hoofd van dezen raad gesteld, kweet zich als een waardig dienaar van zulk een heer, Vargas, placed at the head of this council, acted like the worthy servant of such a master. *Had het menschedom van deze krigsbedrijven en overwinningen met zooveel bloed gekocht, maar eenige en duurzame vruchten geplukt,* if humanity had only reaped some lasting fruits from these warlike deeds and conquests, bought with so much blood.

5.) When there are two verbs in a sentence, the verbs that has the most connexion with the subject, has to be placed first, as:

Waar de onbezielde natuur schijnt te rusten, ontwikkelt zij door hare rusteloze kracht, in het verborgen eene nieuwe wereld, where the physical forces of nature appear to rest, there she develops with restless power, secretly a new world. *Het is de zwakheid der grootste zielen, dat hare onbepaalde begeerten beter kunnen uitgebluscht dan gematigd worden,* it is the weakness of the greatest souls that their unlimited desires, can be easier extinguished than moderated.

6.) The present infinitive is very much used in Dutch, as:

De trek welke men ons verzekerde waar te zijn, is te schoon om dien met stilzwijgen voorbij te gaan, the act, which they assured us to be true, is too noble than that we could pass it over in silence. *Het verschrikte huisgezin stond verslagen en wist niet wat te doen,* the frightened household stood abashed and did not know what to do. *Indien gij niet zeidet dit alles gezien te hebben, zoude ik het niet kunnen gelooven,* if you had not said you had seen everything I could not have believed it.

The present infinitive is always used after *na* and before *alvorens*, as:

Na omtrent een jaar in Frankrijk doorgebracht te hebben werd de Groot bij de hoogeschool te Orleans tot Doctor in de rechten verheven, after having passed about a year in France de Groot was made doctor of laws by the University of Orleans. *Hij wilde niets van het geval bekend maken, alvorens den leeraar gesproken te hebben*, he would make nothing known of the circumstance before he had spoken with the teacher.

7.) The preposition *om* is often placed in Dutch before the present infinitive, as:

Alva nam dan het besluit om te Brussel den tienden penning met geweld te vorderen, Alva took then the resolution, to demand by force at Brussels the tenth penny. *De man, zonder godsdienstig gevoel is in staat, om zijne hooge waarde als mensch te verzaken en zijne zoogenaamde deugd grondt zich op niets anders, dan op een gevoel van eer dat elk oogenblik in gevaar is, om door den storm der driften geschokt en verbrijzeld te worden*, the man, without religious principle, can forget his high dignity as a man, and his so called virtue is based on nothing but a sentiment of honour, which is every moment in danger of being tossed and broken into a thousand pieces by the storm of passions.

8.) Many other prepositions are also used in Dutch before the present infinitive, as:

Gelukkig Nederland, waar de vrijheid van schrijven zoowel als van denken, door de grondwet van den Staat geheilgd is! Happy Netherlands, where the liberty to write and to think, is rendered sacred by the fundamental laws of the State! *Zou men God wel kunnen vereeren door zich van alle menschen af te zonderen?* Can one honour God by secluding (literally to seclude) one's self from all men? *Gij moet beginnen met naauw-*

keurig de natuur te bestuderen, en daartoe alle wetenschappen in den arm nemen, die er u toe behulpzaam kunnen zijn, You must begin by studying (to study) nature accurately, and in order to do this you must use all sciences, which can be of any assistance to you.

9.) When the verbs *staan*, to stand, *zitten*, to sit and *liggen*, to lie down, are followed in English by a present participle or another verb preceded by *and*, the present infinitive has to be used in Dutch, preceded by *te*, as:

Hij stond te wachten, he stood waiting. *Zij zat te schrijven*, she sat writing. *Wij lagen te slapen*, we lay sleeping. *Nu zit ik geheele dagen eenzaam in mijne cel te zuchten en te weenen*, now I sit whole days solitary in my cell sighing and weeping.

10.) *Waarop, daarvan* or *er van, waarin, daarvoor* or *er voor*, and many similar words are often separated in a sentence, as:

Zij wisten niet waar het op uitloopen zoude, they did not know in what it would end. *De meesten ijverden voor deze zaak alsof er het welzijn van het gansche land van afhing*, the greatest number laboured for this affair, as if the welfare of the whole country depended on it. *Gelijk de vlietende beek door haar helder water den dorstigen wandelaar verkwikt, zoo verandert het stilstaande water in een stinkenden poel, waar bederf, verrotting en dood in wonen*, as a fleeting brook refreshes the thirsty wanderer, so stagnant water changes into an evil smelling pool, wherein corruption, rottenness and death dwell. *Ik ben er zeer voor dat men regelen betrachte, alleen wil ik dat men met de ziel van den regel doordrongen zij, en hem niet werktuigelijk volge*, it is my firm opinion that one should observe rules, but I wish that the mind should be penetrated by the rule, and not that it should be followed mechanically.

11.) *Er* is often used in Dutch only for the sake of euphony, as:

Hij keerde dan terug, en nu was er aan geene opklimming meer te denken, he then returned, and there was no thought more of promotion. *Over het algemeen genomen heerscht er onder de leeraars dezer stad nog weinig smaak*. In general there is very little taste among the teachers of this town.

II. The grammatical signs.

§ 127. In Dutch there are the following grammatical signs:

1.) The Trema, which denotes that the vowel over which it is placed, is to be pronounced distinctly from the vowel preceding or following it, as: *Indië*, India; *geërfd*, inherited; *geïnd*, received.

2.) The circumflex accent, which is generally used in the middle and at the end of words, to denote that a letter has been left out, as: *weér* in the place of *weder*, *beneén* for *beneden*, *daán* for *daden*, *meé* for *mede*, etc.

3.) The accent, to show where the tone of the voice should fall on, as: *eén*, one.

4.) The apostrophe marks the suppression of letters, and sometimes of whole syllables, which are left out for the sake of brevity, as:

'*k*, instead of *ik*, I.   '*t* instead of *het*, it.

'*s*   „   „ *des*, of the. *t'*   „   „ *te*, too.

Tot den or *het*, to the, is also contracted in *ten*, as *ten hemel*, to heaven.

Tot de, to the, is also contracted in *ter*, as *ter eere*, in the honour of.

CHAPTER X.

I. EXERCISES TO BE TRANSLATED INTO ENGLISH.

1.

De geheele ¹ wereld is het werk eens eenigen schepers. — Vele menschen doen uit gewoonte, wat anderen aan overleg toeschrijven. — Die zijne plichten ² jegens God, de menschen en zich zelve betracht ³, behoeft ⁴ het tegenwoordige noch de toekomst te vreezen ⁵. — Rijkdommen en waardigheden ⁶ zijn niet te vergelijken bij gezondheid, tevredenheid ⁷ en een goed geweten.

1 whole. 2 duty. 3 to observe. 4 to have need. 5 to fear. 6 dignity. 7 contentment.

2.

Het oude ¹ België strekte zich veel verder ² uit dan het hedendaagsche ³; het bevatte ⁴ tevens een gedeelte ⁵ van het tegenwoordige Frankrijk. — De Nederlanden waren een groot gedeelte huns rijkdoms aan hunne volkplantingen ⁶ in Oost- en West-Indië verschuldigd ⁷. — De bloei ⁸ van den koophandel en van de zeevaart der Vereenigde Nederlanden dagteekent ⁹ van het bestuur ¹⁰ van prins Maurits van Nassau, waardigen zoon en opvolger van den eersten Willem.

1 ancient. 2 farther. 3 modern. 4 to contain. 5 a part. 6 colonies. 7 to owe. 8 growth 9 to date from. 10 the reign.

3.

De rijkdom alleen is niet in staat den mensch gelukkig te maken; want de grootste schatten reiken somwijlen ¹ niet toe, om alle zijne behoeften ² en wenschen te vervullen. — Deugd ³ en kunde ⁴ overtreffen deze in alle opzichten. — Een gezond verstand met een' goeden wil gepaard, ruimt zelfs natuurlijke hinderpalen ⁵ uit den weg. — De ware godsdienst ⁶ ligt tusschen twee ui-

tersten ¹, waarvan het eene tot ongeloof ⁸, het andere tot bijgeloof ⁹ leidt.

1 sometimes. 2 wants. 3 virtue. 4 knowledge. 5 obstructions. 6 religion. 7 extremes. 8 infidelity 9. superstition.

4.

Diegenen, welke tot hooge eereposten geraken ¹, of, na arm geweest te zijn, rijk worden, en hunner afkomst of hun vroegeren stand niet gedachtig zijn, zijn hun geluk onwaardig, en gelijk aan den ondankbaren reiziger ², die ongevoelig de bron voorbijgaat, welker water hem verkwikt heeft. — Even als ³ eene schaduw ⁴ voorbij snelt, en niets dan eene ledige plaats achterlaat; even zoo ijlen de oogenblikken onzes levens heen, en voeren in hunne vlucht, het goede en kwade ⁵ dezer wereld met zich.

1 to arrive. 2 traveller. 3 as. 4 shadow. 5 the bad.

5.

De menigvuldige wonderen der geheele natuur getuigen op de duidlijkste wijze de groote macht, de diepe wijsheid en oneindige ¹ goedheid des eenigen, boven alles verhevenen Scheppers, die als een teederminnend ² vader voor het bestendige welzijn van al zijne kinderen, zonder het minste onderscheid, zorgt. — Het geoefende ³ oog des wijzen, vlijtigen, onbevooroordeelden ⁴ onderzoekers ontdekt de sporen eens grooten Makers in de eenvoudige en zamengestelde, openbare en geheime, levende en levenlooze voortbrengsels ⁵ der natuur en roept met een van verwondering opgetogen ⁶ gemoed uit: hoe groot zijn uwe werken, o Heer! Gij hebt ze allen met wijsheid gemaakt.

1 eternal. 2 loving. 3 practised. 4 without prejudice. 5 productions. 6 excited by.

6.

Keizer Karel de Groote was een vorst, de bewondering zijner tijdgenooten en der nakomelingschap waardig. Goedertieren ¹ in den kring² zijner onderdanen, doch schrikverwekkend ³ onder zijne vijanden, werkzaam ⁴ om misbruiken af te schaffen, onvermoeid in het daarstellen van nuttige inrichtingen, was hij ver ⁵ boven zijne eeuw verheven ⁶. Hij bezat moeds genoeg om op den troon het voorbeeld te geven, dat men nimmer te oud ⁷ noch te voornaam zijn kan, om nuttige kundigheden aan te leeren. Jammer maar ⁸, dat hij in zijn godsdienstijver overdreven was, en, met het Evangelie in de eene, en het oorlogszwaard ⁹ in de andere hand, de hardnekkige Sakkers bekeeren wilde. Zijne nakomelingen waren meestal zwak en dom; zij werden door hunne eigene driften ¹⁰ en die van anderen beheerscht, en hunne volken bleven eeuwen achtereen ¹¹ onbeschaafd ¹².

1 benevolent. 2 circle. 3 terrible, 4 active. 5 far. 6 superior to. 7 old. 8 It was a great pity. 9 sword of war. 10 passions. 11 during many. 12 uncivilised.

7.

Keizer Karel de Vijfde, zijne oorlogen ¹ moede, en het einde zijns levens in stilte willende doorbrengen, legde zijne kroon neder, en benoemde ² zijn zoon Filips tot zijn opvolger en meester van zijne voornaamste bezittingen ³. Deze vorst, die noch zijns vaders moed noch zijne deugden bezat, maakte zich weldra ⁴ bij zijne nederlandsche onderdanen gehaat. Zijne zuster Margaretha, die hij tot voogdes ⁵ over hen aangesteld had, vestigde den zetel ⁶ harer regering te Brussel. Aan het hoofd ⁷ van haren staatsraad was de kardinaal Granvelle benoemd, die veeleer hare daden bespieden ⁸ dan wel ondersteunen ⁹ moest. Het was onder haar bestuur, dat

de edelen des lands een verbond aangingen , om hunne rechten en vrijheden te handhaven ; en dit was de eerste stap ¹⁰ tot de onafhankelijkheid van een groot gedeelte onzes lands.

1 war. 2 to name. 3 possessions. 4 soon. 5 regent. 6 seat. 7 head. 8 to be a spy on. 9 support. 10 step.

8.

Socrates was de wijsste onder de Grieken ; hij werd het slachtoffer van den tijd , en bleef een gehoorzaam burger , die begreep den dood minder te moeten schromen ¹ dan de ongehoorzaamheid jegens zijne overheid ². Zijne zedeleer scheen aan vele zijner medeburgers gevaarlijke lessen voor de jeugd te behelzen ³ , omdat ⁴ hij de vreugd en het genot des levens niet als ondeugden beschouwde. Zijne leerlingen beminden ⁵ hem als een vader en beschouwden zijn dood als het grootste ongeluk ; terwijl hij zelf dien slechts als een overgang tot een beter leven aanzag. Eerst na zijn dood hadden de Atheners berouw over hunne dwaling ⁶ ; zij schaamden zich daarover en herinnerden zich Socrates dikmaals ⁷. Men richtte hem een openbaar ⁸ gedenkteeken ⁹ op , en de algemeene verachting trof zijne vijanden. Zelfs de geliefkoosde tooneeldichter ¹⁰ Aristophanes , die den deugdzamen wijsgeer ¹¹ in een zijner blijspelen ¹² dwaasheden ¹³ deed zeggen , werd later daarvoor berispt ¹⁴.

1 to fear. 2 the constituted authorities. 3 to contain. 4 because. 5 to love. 6 error. 7 often. 8 public. 9 monument. 10 dramatic poet. 11 philosopher. 12 comedy. 13 folly. 14 to blame.

9.

De trek ¹ naar het verbodene.

Zekere ² Jacob Morelli , een rijke koopman te Napels , beroemde ³ zich , zijne schatten ⁴ gewonnen te hebben , zonder dat hij een voet ⁵ buiten ⁶ de poort ⁷ gezet had.

En waarlijk, in acht en dertig jaren had hij de stad niet verlaten. De hertog van Ossuna, onderkoning van Napels, van deze zonderlingheid ⁸ onderricht, en dien verderfelijken trek kennende, wilde met dezen bijzonderen man eene proef nemen ⁹, om te zien, tot hoever ¹⁰ die hem wel zoude brengen. Drie dagen na zijne intrede in Napels zond ¹¹ hij een stadsbode bij den koopman, en liet hem verbieden op verbeurte ¹² van tien duizend kroonen, zich buiten het rijk te be-geven. Ieder, die dit hoorde, spotte met dit zonderlinge verbod; men vond het zeer belachelijk ¹³ aan een man van zulken ouderdom te verbieden, buiten het rijk te gaan, daar hij in zoo vele jaren niet buiten de stad was geweest. De koopman zelf lachte daarover. Het duurde ¹⁴ echter niet lang, of ¹⁵ hij begon over dit verbod na te denken en poogde ¹⁶ de redenen ¹⁷ daarvan uit te vorschen. Hij wist ¹⁸ wel, dat de Hertog niet dwaas ¹⁹ genoeg was, om zonder gewichtige redenen, zulk een zonderling verbod te doen. Van tijd tot tijd was hij zwaarmoedig, zoo zelfs, dat hij niet kon slapen, want dag en nacht hield dit geheimzinnige ²⁰ verbod zijn geest bezig ²¹. Om een einde aan zijne kwellingen ²² te maken, neemt hij eindelijk het besluit ²³, buiten het rijk te gaan, en de tien duizend kroonen te verbeuren ²⁴. Hij zendt het geld aan den onderkoning, stapt ²⁵ in eene koets ²⁶, rijdt naar de eerste stad buiten het grondgebied van het rijk, en keert den volgenden dag terug. De menschenkennis en wijsheid van den Hertog bleken ²⁷ nu allerduidelijkst. Hij toonde ²⁸ echter, dat zijn oogmerk ²⁹, met dit verbod, geenszins ³⁰ was geweest zich zelven te verrijken. De helft ³¹ der ontvangen som zond hij aan het gasthuis ³², en de andere helft gaf hij aan den koopman terug, daarbij voegende: dat dit genoeg was, om aan anderen te leeren, hoe men de grillen ³³ van

dwazen ³⁴ moet straffen; en aan zijne hovelingen ³⁵ zeide hij: „Het is mij aangenaam, gelegenheid te hebben gevonden, om de waarheid van het gezegde ³⁶ te toonen: wij trachten naar hetgene ³⁷ verboden is.”

1 desire. 2 a certain. 3 to boast. 4 treasure. 5 foot. 6 out of. 7 the gates. 8 eccentricity. 9 make a trial. 10 far. 11 to send. 12 under pain of having to pay a penalty. 13 ridiculous. 14 to last. 15 or. 16 to endeavour. 17 the reason. 18 to know. 19 foolish. 20 mysterious. 21 occupied. 22 trouble. 23 resolution. 24 to pay. 25 to jump. 26 coach. 27 to appear. 28 to show. 29 intention. 30 not. 31 half. 32 hospital. 33 eccentricity. 34 fool. 35 courtier. 36 proverb. 37 that which.

10.

Vastheid ¹ van karakter.

De kalif Mutewul verdacht ² zijn geneesheer ³, die een christen was, dat deze zich, wellicht door den griekschen keizer, had laten omkoopen ⁴, om hem, bij de eene of andere gelegenheid, om het leven te brengen. Ten einde zich dus ⁵ van de getrouwheid van Honain — dit was de naam van den arts — te verzekeren, besloot hij, diens deugd ⁶ op eene strenge proef te stellen, en, op zekeren tijd, sprak hij tot hem: „Honain, ik heb een vijand, welken ik gaarne heimelijk wilde gedood hebben; gij moet mij dus een sterk vergif ⁷ gereed maken ⁸, waarvan hij, voor wien het bestemd is, volstrekt niet ⁹ genezen kan.” „Groote beheerscher der Muzelmannen, antwoordde Honain, ik heb alleen geleerd ¹⁰, nuttige ¹¹ geneesmiddelen ¹² te bereiden, en ik kan mij niet verbeelden ¹³, dat gij ooit ¹⁴ andere van mij zoudt begeeren. Wilt gij echter dat ik u gehoorzame, vergun mij dan, dat ik uw hof verlate, om in een ander land kundigheden ¹⁵ te verzamelen, welke ik, tot nu toe, niet bezit!” Mutewul hernam ¹⁶, dat hij zijn bevel dadelijk ¹⁷ wilde volbracht hebben, en poogde, door beloften ¹⁸ en be-

dreigingen ¹⁹, zijn geneesheer daartoe te overreden; doch ziende, dat alles vruchteloos was, liet hij hem in de gevangenis werpen, en een verspieder ²⁰ bij hem zetten, die van alles, zelfs de geringste bedrijven ²¹ van Honain, verslag moest doen ²². Honain, overtuigd, dat de schande in de misdaad ²³, en niet in de straf gelegen is, verduurde ²⁴ zijn kerker, welken hij niet verdiend had, met standvastigheid, en bracht zijn tijd, zonder verveling ²⁵, in nuttigen letterarbeid ²⁶ door. Op deze wijze was een geheel jaar verloop, toen de Kalif hem vóór zich liet roepen. Men had, op eene tafel, goud ²⁷, diamanten en kostbare stoffen gelegd, en, naast deze, geesselroeden en alle andere werktuigen, tot de pijnbank behorende. — „Gij hebt tijd genoeg gehad, zeide Mutewul tot Honain, om te overdenken ²⁸. Ik geloof niet, dat gij zulk een vijand van uzelfen kunt zijn, om mij nog langer te wederstreven. Kies ²⁹, of deze rijkdommen, die hier vóór u liggen, of uwe straf, waartoe gij de verschrikkelijkste ³⁰ toerusting, gemaakt ziet.” — Ik heb u reeds gezegd, antwoordde Honain met onverschrokkenheid, dat ik slechts de middelen ken, welke dienen, om het leven der menschen te verlengen; maar niet de zoodanigen, welke het kunnen verkorten. Beschik ³¹ dus over mijn lot; ik ben bereid mij volkomen te onderwerpen. — „Wees gerust ³² — hernam nu de Kalif, de gestrengheid afleggende, welke zich op zijn gelaat ³³ vertoond had — men heeft uwe trouw bij mij in verdenking ³⁴ gebracht, en deze tijd van beproeving ³⁵ was noodig, om die verdenking uit mijn hart te verbannen. Ik geef u thans mijn geheel vertrouwen weder; maar ik vorder van u, dat gij mij de beweegredenen noemt, welke u tot ongehoorzaamheid jegens mij konden brengen.” — „Machtige beheerscher! antwoordde Honain, ongaarne wederstreefde ik het bevel van den

grootsten vorst der aarde; maar mijn godsdienst ³⁶ en stand hebben mij daartoe verplicht. Het christendom, hetwelk beveelt, zelfs zijn vijand wèl te doen, verbiedt niet minder ernstig, diegenen te benadeelen, welke ons verongelijkt ³⁷ hebben; terwijl de geneeskunst, die goddelijke wetenschap, alleen tot het behoud ³⁸ der menschen bestemd, niet tot hun verderf ³⁹ mag gebezigd ⁴⁰ worden; en de geneesheeren, voor dat zij deze verheven ⁴¹ kunst mogen oefenen ⁴², moeten zich, door een plechtigen ⁴³ eed, verbinden, nimmer eenige schadelijke middelen aan iemand te zullen toereiken. — „Dit zijn schoone wetten ⁴⁴, zeide de Kalif, en ik kan mijne bewondering niet weigeren ⁴⁵ aan eene godsdienst en aan eene kunst, welke op zulke wetten steunen ⁴⁶.”

1 firmness, decision. 2 to suspect. 3 physician. 4 to bribe. 5 *Ten einde dus*, in order. 6 virtue. 7 poison. 8 to prepare. 9 by no possibility. 10 to learn. 11 useful. 12 remedy. 13 to imagine. 14 ever. 15 knowledge. 16 to answer. 17 immediately. 18 promise. 19 threat. 20 spy. 21 action. 22 to inform. 23 crime. 24 to bear. 25 weariness. 26 literary labour. 27 gold. 28 to think about it. 29 to choose. 30 terrible. 31 to command. 32 without fear. 33 face. 34 suspicion. 35 trial. 36 religion. 37 to do injustice. 38 preservation. 39 destruction. 40 used. 41 noble. 42 to practise. 43 solemn. 44 law. 45 to refuse. 46 to be based.

II. EXERCISES TO BE TRANSLATED INTO DUTCH.

11.

True ¹ friends are rare ². — God is the creator ³ of the world ⁴ and the father of creatures ⁵. — Friendship ⁶ is one of the greatest treasures ⁷ of life ⁸. — The honest ⁹ man does not alone justice ¹⁰ to his friends, but also to his enemies. — Riches and honour ¹¹ are nothing compared ¹² to virtue, ¹³ and a good conscience ¹⁴. — A clever ¹⁵ man is more useful ¹⁶ to society ¹⁷ than a man of fortune ¹⁸.

1 getrouw. 2 zeldzaam. 3 schepper. 4 wereld. 5 schepsel. 6 vriendschap. 7 schat. 8 leven. 9 rechtschapen. 10 gerechtigheid. 11 waardigheid (plur). 12 in vergelijking met. 13 deugd. 14 geweten. 15 van talent. 16 nuttig voor. 17 maatschappij. 18 fortuin.

12.

Mythology ¹ has for its object ² a knowledge ³ of the heathen ⁴ gods. — Russia is the largest ⁵ empire ⁶ in Europe. — Mighty ⁷ Rome trembled ⁸ at the approach ⁹ of the great Hannibal, but feeble ¹⁰ Greece feared ¹¹ nothing from the proud ¹² Xerxes. — Holland is the native country of Boerhave. — Voltaire called ¹³ Frederick ¹⁴ the Second the Solomon of the North ¹⁵. — Pliny the elder, ¹⁶ surnamed ¹⁷ the naturalist, ¹⁸ died during the reign ¹⁹ of Vespasian.

1 fabelleer. 2 voorwerp. 3 kennis. 4 heidendom. n. 5 uitgestrekt. 6 rijk. 7 magtig. 8 sidderen. 9 bij het naderen. 10 zwak. 11 vreezen. 12 trots. 13 noemen. 14 Frederik. 15 noorden. n. 16 onde. 17 bijgenaamd. 18 natuurkundige. 19 regeering.

13.

The companions ¹ of Columbus threatened ² to kill ³ him and to return ⁴ to Spain ⁵, if in three days they should not arrive ⁶ in the new world, they were looking for ⁷. — King Codrus went ⁸ into the camp ⁹ of the enemy, ¹⁰ disguised ¹¹ as a peasant ¹², and tried to quarrel ¹³, in order that he might be killed and that his people should obtain ¹⁴ the victory ¹⁵, which the oracle had promised ¹⁶ him, under condition ¹⁷ that he, as leader ¹⁸, should be slain ¹⁹ by the enemy. — The ancient Greeks and Romans ²⁰ represented ²¹ Time as an old man, ²² who held ²³ in one hand a scythe ²⁴ and in the other an hourglass ²⁵.

1 reisgenoot. 2 dreigen. 3 dooden. 4 terugkeeren. 5 Spanje. 6 aankomen. 7 zoeken. 8 zich begeven. 9 leger. 10 vijandelijk.

11 verkleed. 12 boer. 13 twist. 14 behalen. 15 zegē. 16 beloven. 17 mits. 18 aanvoerder. 19 ombrengen. 20 Griek, Romein. 21 verbeelden. 22 grijsaard. 23 houden *particip.* 24 zeis. 25 zandlooper.

14.

King Canute.

Canute, King ¹ of Danemark ², walked ³ one day ⁴ along ⁵ the shore ⁶ with some of his courtiers, who were loud in extolling ⁷ his power ⁸ and who said, among other things ⁹ that the sea and the land were obliged to obey ¹⁰ him. The king, who would shame ¹¹ these flatterers, placed himself ¹² therefore ¹³ as close ¹⁴ to the sea as he could, and spake: I command ¹⁵ thee, o sea! not to approach ¹⁶ and not to wet ¹⁷ mij feet ¹⁸. However ¹⁹ the waves ²⁰ came rolling ²¹ towards him ²² and quite wetted his feet. Then ²³ he turned ²⁴ towards his courtiers and said: Flatterers! behold your king whom, as ²⁵ you say, sea and land should obey; at his command ²⁶ however the waves do not even ²⁷ keep back ²⁸. No one is almighty but God and no one deserves to be called ²⁹ almighty but He ³⁰, who has created ³¹ all things and who maintains ³² them ³³.

1 koning. 2 Denemarken. 3 wandelen. 4 eens. 5 langs. 6 het strand. 7 roemen. 8 macht. 9 zaak. 10 gehoorzamen. 11 beschamen. 12 zich plaatsē. 13 te dien einde. 14 nabij. 15 gebieden. 16 naderen. 17 nat maken. 18 voet. 19 echter. 20 golf. 21 stroomen. 22 naar hem toe. 23 toen. 24 wenden. 25 zoo, als. 26 gebod. 27 niet eens. 28 afkeeren. 29 noemen. 30 Hij. 31 scheppen, *particip.* 32 onderhouden. 33 ze.

15.

Exemplary ¹ firmness ² of a judge ³.

A favourite servant of prince Henry ⁴, the son of Henry IV, king of England ⁵, accused of a crime ⁶, was brought before the Kings-Bench ⁷ and imprisoned ⁸

by order ⁹ of this court ¹⁰. When the young prince heard ¹¹ this, he considered ¹² it an insult ¹³ against ¹⁴ himself, and in great passion ¹⁵, hastened ¹⁶ to the hall ¹⁷, where the judges ¹⁸ were assembled ¹⁹. He commanded ²⁰ them immediately ²¹ to set his servant at liberty ²². Every one ²³ was astonished ²⁴ and terrified ²⁵ by the passion of the prince, except ²⁶ the chiefjustice ²⁷, Sir William Gascoigne. Without ²⁸ showing ²⁹ any astonishment or fear ³⁰ he said to the prince, that he must obey ³¹ the laws ³² of the kingdom ³³; but that, if he would do something ³⁴ for the prisoner, he should throw ³⁵ himself at the king's feet, to beg ³⁶ mercy ³⁷ for the criminal ³⁸. This, he added ³⁹, is the only ⁴⁰ way ⁴¹ to obtain ⁴² what you desire ⁴³, without breaking ⁴⁴ the laws or without violating ⁴⁵ justice ⁴⁶. But this respectful ⁴⁷ language ⁴⁸ made no impression ⁴⁹ on the prince, who with the same impetuosity ⁵⁰ demanded ⁵¹, that the prisoner should be immediately set at liberty, threatening ⁵² that he otherwise ⁵³ would free ⁵⁴ him by force ⁵⁵. The noble Lord then adressed him with all the calmness ⁵⁶ of a judge, penetrated ⁵⁷ by the dignity ⁵⁸ of his office: „Prince” said he „by ⁵⁹ that obedience ⁶⁰ which you owe ⁶¹ the Royal power ⁶², I command you, not to interfere ⁶³ with the prisoner, and to leave ⁶⁴ this hall, in order ⁶⁵ that you, by your passion, may no longer prevent ⁶⁶ this court from doing its duty ⁶⁷.

1 voorbeeldig. 2 standvastigheid. 3 rechter. 4 prins Hendrik. 5 Engeland. 6 misdaad. 7 's Konings rechtbank. 8 in hechtenis nemen. 9 op last. 10 gerechtshof. 11 vernemen. 12 beschouwen. 13 belediging. 14 voor. 15 drift. 16 ijlen. 17 zaal. 18 rechter. 19 vergaderen. 20 bevelen. 21 terstond. 22 to set at liberty, te ontslaan. 23 een ieder. 24 verbaasd. 25 bevreesd voor. 26 uitgezonderd. 27 opperrechter. 28 zonder. 29 te bewijzen. 30 ontsteltenis. 31 zich onderwerpen aan. 32 wet. 33 koninkrijk. 34 iets. 35 werpen. 36 smeeken. 37 genade. 38 misdadiger. 39 daarbij voegen. 40 eenig.

41 middel. 42 te verkrijgen. 43 verlangen. 44 overtreden. 45 verkrachten. 46 het recht. 47 eerbiedige. 48 taal. 49 indruk. 50 omstandigheid. 51 eischen. 52 dreigen. 53 anders. 54 bevrijden. 55 door geweld. 56 onverschrokkenheid. 57 doordringen. 58 waardigheid. 59 uit kracht. 60 gehoorzaamheid. 61 verschuldigd zijn. 62 gezag. 63 bemoeien. 64 verwijderen uit. 65 zoodat. 66 verhinderen. 67 plicht.

Conclusion.

At ¹ these words the prince became furious ², drew ³ his sword and ran towards the judge, as if he wished to kill ⁴ him, but the noble Lord remained calm ⁵, and addressed the prince with his powerful ⁶ voice, in the following words ⁷: „Prince, remember ⁸ that I represent ⁹ here your Lord ¹⁰ and father, and that, on account of these double connections ¹¹ you ought to be doubly ¹² obedient to me. Therefore ¹³ I command you in his name to abandon ¹⁴ your design ¹⁵, and henceforth ¹⁶ to show ¹⁷ a better example ¹⁸ to those ¹⁹, who shall one day become your subjects ²⁰; and as a punishment ²¹ for the disobedience ²² and the contempt ²³ you have shown ²⁴ for the laws, I order you to go immediately to prison and to remain ²⁵ there till ²⁶ the King, your father has made known his wishes ²⁷ about it ²⁸.” The words sounded like ²⁹ thunder ³⁰ in the ears of the prince: they made him reflect ³¹; he gave one of his followers ³² the sword, which he had drawn against the judge, made a deep bow ³³ to the chiefjustice, and went voluntarily ³⁴ to prison.

They gave immediate notice ³⁵ of this affair ³⁶ to the King, and there were even courtiers enough who sought ³⁷ to excite the monarch's anger ³⁸ against sir William Gascoigne. But, when this prince had been informed ³⁹ of all the circumstances ⁴⁰, he raised his eyes ⁴¹ and hands to heaven ⁴², and exclaimed ⁴²: Oh God! How many thanks do I not owe you! You have given me

a judge who exercises justice without ⁴⁴ fear, and a son who knows how to subdue ⁴⁵ his passions.

1 op. 2 woedend. 3 trekken. 4 doorsteken. 5 onbewegelijk. 6 krachtig. 7 in the following words, in de volgende bewoordingen. 8 denken. 9 de plaats bekleeden. 10 souverain. 11 van wege deze beide betrekkingen. 12 dubbel. 13 derhalve. 14 afzien. 15 voornemen. 16 in het vervolg. 17 geven. 18 voorbeeld. 19 diegene. 20 onderdaan. 21 tot straf. 22 ongehoorzaamheid. 23 verachting. 24 toonen. 25 blijven. 26 tot dat. 27 wil. 28 hieromtrent. 29 klinken. 30 onweder. 31 nadenken. 32 gevolg. 33 buiging. 34 vrijwillig. 35 to give notice, kennis geven. 36 gebeurtenis. 37 zoeken. 38 toorn. 39 to be informed, vernemen. 40 omstandigheid. 41 oog. 42 hemel. 43 uitroepen. 44 zonder. 45 bedwingen.

16.

Adventures ¹ of Heemskerk and Barends on Nova-Zembla.

These two seamen sailed from Amsterdam in May 1596 in order to find a North-West ² passage, and had arrived ³, in a few weeks, at 74 degrees North ⁴. There they came between ⁵ enormous ⁶ blocks of ice ⁷, covered with snow, which they, in the distance ⁸ had taken for swans. For a few days they sailed surrounded by these blocks of ice, and discovered ⁹ on the 9th of June the little ¹⁰ Bearislands. From that time ¹¹ they steered continually northwards, found nothing but floating pieces of ice ¹², and reached the 19th of June the coast of Spitzbergen, where they anchored ¹³. Thence they sailed onwards, and discovered 17th of July Nova-Zembla, to the Northern point of which they steered. Here they were several times ¹⁴ visited ¹⁵ by white bears, and were obliged often to stop near ¹⁶ large fields of ice, in order to wait for a favourable opportunity ¹⁷ to continue their voyage ¹⁸. Besides, the danger of being crushed ¹⁹ by floating blocks of ice was often very imminent ²⁰. On the 30th of August

a sharp wind continually drove blocks of ice against their ship. A great many ²¹ heaped themselves up in such a way ²² against the vessel, that it was in danger of being thrown ²³ on its side. But large blocks of ice pressed ²⁴ on the other side with so much force against the ship, that she at last stood wholly upon the ice, as if placed there by machinery ²⁵. Still ²⁶ the danger ²⁷ of losing the vessel was not past ²⁸. Large blocks of ice pressed always against it, so that it creaked and threatened to burst ²⁹. A few days after ³⁰ a large hole ³¹ was made in it. The sloop and the boat had already been placed ³² on the ice; they began to bring the provisions on shore ³³ and made the more haste ³⁴, as on the 5th of September the vessel had been completely ³⁵ thrown on its side and would hardly be able ³⁶ to resist ³⁷ any longer the pressure of the ice.

1 lotgeval. 2 noordelijk. 3 bereiken. 4 noorderbreedte. 5 tusschen. 6 schrikkelijk. 7 ijsschots. 8 op eenigen afstand. 9 ontdekken. 10 klein. 11 van toen af. 12 drijfjts. 13 het anker werpen. 14 herhaaldelijk. 15 bezoeken. 16 aanleggen. 17 gelegenheid. 18 tocht. 19 verbrijzelen. 20 groot. 21 menigte. 22 zoodanig. 23 werpen. 24 dringen. 25 werktuig. 26 maar. 27 gevaar. 28 voorbij. 29 te barsten. 30 later. 31 aanmerkelijke opening. 32 nitzetten. 33 to bring on shore, aan land brengen. 34 to make the more haste, des te meer spoed maken. 35 volkomen. 36 to be able, in staat zijn. 37 tegenstand bieden.

Continuation.

They resolved ¹ now to build ² a hut, in order to winter ³ there, near a stream, two miles inland. Four weeks passed ⁴ in this labour ⁵, though ⁶ there was plenty of wood ⁷ drifting near the coast. Towards the end of September the cold became ⁸ very severe ⁹ and made labour very difficult ¹⁰. Fourteen days were required ¹¹ to break a few planks from the vessel, which was still ¹² in the same position. These planks

were to be used ¹³ for the walls and the roof ¹⁴ of the hut. The cold became daily more intense ¹⁵, and the dull ¹⁶ nights grew ¹⁷ longer. On the 18th of October the hut was so far ready ¹⁸ that the crew ¹⁹ could go and live in it. With very great difficulty ²⁰ they had brought ²¹ the sloop and the boat, on which their hope of deliverance ²² rested near the hut. Already ²³ on the 4th of November the sun no longer appeared ²⁴ above the horizon ²⁵, but the moon rose and did not set ²⁶ again. It was continual ²⁷ night, and the cold was so severe, that even the white bears, against which they had often ²⁸ to fight, left ²⁹ the neighbourhood ³⁰. They were obliged ³¹ to make clothes from the skins ³² of the white foxes, they caught in traps ³³, and of which they ate the meat ³⁴, and above all to use these skins to cover ³⁵ their feet. They were under the necessity ³⁶ to have heated stones even ³⁷ in bed, and in spite of all this ³⁸ they hardly ³⁹ felt ⁴⁰ any warmth.

1 besluiten. 2 bouwen. 3 overwinteren. 4 voorbijgaan. 5 arbeid. 6 afschoon. 7 overvloed van hout. 8 worden. 9 gestreng. 10 het werk zeer moeilijk maken. 11 noodig. 12 nog. 13 te gebruiken. 14 *wall*, wand; *roof*, dak. 15 scherp. 16 droevig. 17 worden. 18 gereed. 19 manschappen. 20 ongelooftelijke moeite. 21 brengen. 22 redding. 23 reeds. 24 opkomen. 25 gezichteinder. m. 26 ondergaan. 27 steeds. 28 dikwerf. 29 verlaten. 30 deze streken. 31 genoodzaakt. 32 huid. 33 in vallen vangen. 34 vleesch. n. 35 ter bedekking. 36 verplicht. 37 zelfs. 38 trots alle deze middelen. 39 nauwelijks. 40 voelen.

Conclusion.

Meanwhile ¹ they struggled ² manfully against every misfortune ³. In January they perceived again some difference ⁴ between day and night, and the cold began to diminish ⁵ a little. In February the sun appeared ⁶ again on the horizon, the foxes left them ⁷ and the white

bears came back ⁸. But now the cold increased again very much and continued ⁹ until the first half of April. Only with great difficulty they could keep the hut warm ¹⁰, and they were obliged to dig the wood they wanted ¹¹ out of the snow ¹². Towards the end of May they dug also the sloop and the boat out of the snow, both with such great exertions ¹³, that their strength was often completely exhausted ¹⁴. Then they had to clear a way ¹⁵ through the ice with pickaxes and hatchets ¹⁶, in order to get water ¹⁷. On the 14th of June they ventured ¹⁸ at last to begin their return. The ice often placed the two boats in great danger, and finally ¹⁹ they became so damaged ²⁰ that they had to be drawn ²¹ on the ice to be repaired ²². After four days they could continue ²³ their road ²⁴, but had still incessantly to struggle against the same dangers. A storm separated ²⁵ the two boats, but they soon met again. At the same time they had continually to defend themselves against bears and morsers ²⁶. On the 3d of August they arrived ²⁷ at the southern part ²⁸ of Nova-Zembla and after a voyage ²⁹ as dangerous as it was difficult, reached Kola in the middle of September, whence ³⁰ they sailed to Holland ³¹ where they at last happily landed.

1 ondertusschen. 2 kampen. 3 ongeluk. 4 eenig verschil zien. 5 verminderen. 6 verschijuen. 7 hun afscheid nemen. 8 terug komen. 9 aanhouden. 10 to keep warm, verwarmen. 11 noodig hebben. 12 to dig out of the snow, van onder de sneeuw opgraven. 13 onbeschrijfelijke moeite. 14 uitputten. 15 een weg banen. 16 houweelen en bijlen. 17 aan het vaarwater komen. 18 wagen. 19 ten laatste. 20 beschadigen. 21 they had to be drawn on the ice, zij moesten op het ijs getrokken worden. 22 de geleden schade herstellen. 23 vervolgen. 24 vaart. 25 van elkander scheiden. 26 walrus. 27 landen. 28 zuidelijken uithoek. m. 29 vaart. 30 van waar. 31 zich naar Holland inschepen.

FAMILIAR PHRASES.

Wees zoo goed mij te zeggen.	Be so kind as to tell me.
Heb de goedheid mij te zeggen.	Have the kindness to tell me.
Vergun mij op te merken.	Allow me to observe.
Vergun mij dat ik U in de reden val.	Pardon me if I interrupt you.
Ik heb een verzoek aan U.	I want to ask you something.
Wilt gij mij een dienst doen?	Will you do me a favour?
Doe mij dit genoegen.	Do me this pleasure.
Bewijs mij deze vriendschap, deze eer.	Do me this kindness, this honour.
Ik bid er u om.	I beg you.
Gij zoudt mij zeer verplichten.	You would much oblige me.
Gij zoudt mij geen grooter genoegen kunnen doen.	You could not do me a greater favour.
Reken op mijne erkentelijkheid.	Be convinced of my gratitude.
Dank! grooten dank!	Thanks, many thanks.
Wel verplicht.	Much obliged.
Ik bedank u.	I thank you.
Ik neem het in dank aan.	I accept it with many thanks.
Gij zijt wel goed.	You are very good.
Gij zijt al te goed.	You are too good.
Gij maakt mij beschaamd.	You confuse me.
Ik ben u zeer dankbaar voor uwe goedheid.	I thank you very much for your kindness.
Sta mij toe dat ik er u mijne erkentelijkheid voor be- tuige.	Allow me to offer you my most sincere thanks.
Ik weet niet, hoe ik zoo vele beleefdheden beantwoorden zal.	I do not know how to repay so much politeness.

Dat is een nieuw bewijs uwer vriendschap.	That is a new proof of your friendship.
Geef mij de gelegenheid u weder van dienst te zijn.	Give me an opportunity of being of service to you.
Dat kan niet zijn.	That cannot be.
Dat is mij onmogelijk.	That is impossible.
Het spijt mij, doch ik kan het niet doen.	I am sorry I cannot do it.
Het hangt van mij niet af.	That does not depend on me.
Dat gaat mij niet aan.	That is not my business.
Ik bemoei mij niet met deze zaken.	I do not meddle with these things.
Daar komt niets van.	Nothing will come of it.
Het oogenblik is niet gun- stig.	The opportunity is not fa- vourable.
Op een anderen tijd.	Another time.
Met den besten wil van de wereld kan ik het niet doen.	Much as I should like, I cannot do it.
Het doet mij leed, dat ik u hierin niet kan dienen.	I am sorry I cannot be of any service to you.
Vergeef mij, mijnheer, neem het mij niet kwalijk.	Pardon me, Sir, do not be offended with me.
Duid het niet ten kwade.	Do not take it amiss.
Wat zegt gij?	What do you say?
Wat belooft u?	What do you want?
Waarvan spreekt gij?	Of what do you speak?
Wat verstaat gij daarmede?	What do you mean by it?
Wat dunkt u er van?	What do you think about it?
Wat raadt gij mij te doen?	What do you advise me to do?
Hoe kan men dit weder goed maken?	How can one make it all right again?
Hoe denkt gij er over?	What do you think of it?
Wat kan ik daarbij doen?	What can I do?

Wat zoudt gij in mijne plaats doen?	What would you do in my place?
Bedenk maar eens.	Think for a moment.
Hoe meer ik nadenk, hoe meer ik overtuigd ben dat ik ongelijk had.	The more I think about it the more I am convinced I was wrong.
Hoe is het weder?	How is the weather?
Schijnt de zon?	Does the sun shine?
Is het maanlicht?	Does the moon shine?
Het is mooi weder.	It is fine weather.
Het is zacht weder.	It is warm weather.
Het is winderig.	It blows.
Ik vrees dat wij regen zul- len krijgen.	I am afraid we'll have rain.
Het regent zeer hard.	It rains very hard.
Laat ons schuilen.	Let us take shelter.
Het is slechts een bui, hij zal spoedig over zijn.	It is only a shower, it will soon be over.
De wolken verdeelen zich, het wordt helder.	The clouds divide, it clears up.
Ik heb het zeer warm.	I am very warm.
Ik ben geheel bezweet.	I am in a perspiration.
't Is eene drukkende hitte.	It is very oppressive.
Er komt een onweder op.	A storm is gathering.
Het is een hevige storm.	It is a terrible storm.
Het dondert, het weêrlicht.	It thunders, it lightens.
De hemel begint op te hel- deren.	It begins to clear up.
Het is morsig buiten.	It is very dirty out of doors.
Er waait een koude wind.	The wind is very cold.
Wij komen den herfst nader.	We are near autumn.
De dagen nemen af.	The days begin to shorten.
Het is koud.	It is cold.
Het is zeer koud.	It is very cold.
Het vriest, het ijzelt.	It freezes, there is a hoar frost.

Het sneeuwt, het dooit.	It snows, it thaws.
De nevel verdwijnt.	The fog clears up.
De dagen worden langer.	The days are lengthening.
De winter zal spoedig voor- bij zijn.	Winter will soon be over.
Zonder complimenten, Mijnheer.	Without compliments, Sir.
Laat ons maar geene kom- plimenten maken.	No compliments between us.
Zonder omslag.	No fuss.
Maak niet zoo veel omslag.	Do not make so much fuss.
Wees welkom, Mijnheer.	Welcome, Sir.
Hoe vaart gij?	How do you do?
Om u te dienen.	At your service.
Het verheugt mij u wel te zien.	I am glad to see you well.
Ik wensch er u geluk mede.	I wish you joy of it.
Vaarwel, tot wederziens.	Farewell, till the pleasure of meeting again.
Ik heb de eer u te groeten.	I have the honour to bid you good bye.
Wees zoo vriendelijk en maak mijne komplimen- ten aan Mijnheer....	Be so kind as to give my compliments to M....
Groet hem in mijn naam.	Give him my kind regards.
Verzekert hem van mijne vriendschap.	Assure him that I'll always be his friend.
Uw dienaar, Mijnheer, Mevrouw, Mejufvrouw.	Your servant Sir, Madam, Miss.

PROVERBIAL PHRASES.

Tand om tand.	To give one tit for tat.
Iemand iets ongezoetens zeggen.	To tell one a bit of one's mind.

Al het water van de zee kan hem dat niet afwasschen.	All the water of the sea cannot clean him.
Rijkdom baart zorgen.	No riches without cares.
Met vragen komt men naar Rome.	By asking many questions one learns much.
Het is een heet ijzer om aan te raken.	It is a delicate matter to undertake.
Als het kalf verdronken is, wil men den put dempen.	When the mare is stolen, they'll lock the stable.
Als niets komt totiets, kent het zich zelven niet.	Put a beggar on horseback and he'll ride to the devil.
Praatjes vullen den buik niet.	The proof of the pudding is in the eating.
Eigen haard is goud waard.	There is no place like home.
De stad is ingenomen zon- der slag of stoot.	The town was taken without offering any resistance.
Zoo als gij het gekookt hebt moet gij het eten.	What you have cooked, you must eat.
Een spiering uitgooien, om een kabeljauw te vangen.	Risk a sprat to catch a herring.
Men weet niet of men vleesch of visch aan hem heeft	He is neither one thing nor another.
Zoo gezaaid, zoo gemaaid.	As one sows one must reap.
Dwalen is menschelijk.	It is human to err.
De tering naar de nering zetten.	To live within one's income.
Een gladde aal bij den staart hebben.	To have to do with a slip- pery fellow.
Elke voorspoed heeft zijn tegenspoed.	Every medal has its reverse.
Een leelijk veulen wordt soms tijds een mooi paard.	An ugly foal sometimes grows up a handsome horse.
Na regen schijnt de zon.	After rain comes sunshine.

Vele kleintjes maken een groot.	Many pence make a pound.
Het geld dat stom is, maakt regt wat krom is.	Money that is dumb, makes straight what is crooked.
Kom ik over den hond dan kom ik ook over den staart.	The beginning is more difficult than the end.
Bij den eenen halen, om bij den anderen te betalen.	To tittletattle, — to carry from one to another.
Hoe meer haast hoe minder spoed.	The greater haste the less speed.

V. Orthographical tables.

1.) Some words, formerly written with a *g* now according to the new spelling with *ch*:

<i>bericht</i> , advice.	<i>onderricht</i> , instruction.
<i>betichten</i> , to accuse.	<i>oprecht</i> , sincere.
<i>borgtocht</i> , guarantee.	<i>opzicht</i> , superintendence.
<i>dicht</i> , close.	<i>plechtig</i> , solemnly.
<i>eendracht</i> , union.	<i>plicht</i> , duty.
<i>gedrocht</i> , monster.	<i>recht</i> , right.
<i>gerecht</i> , court of justice	<i>richten</i> , to judge.
<i>gezicht</i> , face.	<i>slachten</i> , to butcher.
<i>jacht</i> , hunt.	<i>vlucht</i> , flight.
<i>licht</i> , easy.	<i>wicht</i> , weight.
<i>macht</i> , power.	<i>zichtbaar</i> , visible.

2.) Words written with an *ij*, not to be found under § 7.

<i>azijn</i> , vinegar.	<i>kwijnen</i> , to languish.
<i>bij</i> , bee.	<i>lijn</i> , line.
<i>bijbel</i> , bible.	<i>lijst</i> , frame.
<i>blij</i> , rejoiced.	<i>mijmeren</i> , to dote.
<i>cyfer</i> , cypher.	<i>mijter</i> , mitre.
<i>cynsbaar</i> , tributary.	<i>paradijs</i> , paradise.

dozijn, dozen.
galery, gallery.
jasmijn, jessamine.
kijf, quarrel.
konijn, rabbit.
kronijk, chronicle.

prijken, to glitter.
spijker, nail.
stijl, style.
tijger, tiger.
vermijden, to avoid.

3.) Words written with *ei*, not to be found under § 7.

beleid, guidance.
brein, brain.
eigen, own.
eik, oak.
einde, end.
eischen, to demand.
feilen, to fail.
feit, deed.
fontein, fountain.
galei, galley.
geit, goat.
heiden, heathen.
kei, flintstone.
keizer, emperor.
lei, slate.

leiden, to guide.
majesteit, majesty.
mei, may.
meid, maid-servant.
paleis, palace.
plein, plain.
pleister, plaster.
porselein, porcelain.
rei, chorus.
sprei, counterpane.
steiger, scaffolding.
vallei, vale.
weide, meadow.
weinig, little.
zeil, sail.

4.) Words which are written with the *oo*.

behooren, to belong.
beloonen, to reward.
bloede, timid.
bloohartig, cowardly.
blootelijk, only.
dooven, to extinguish.
droogen, to dry.
gedoogen, to give in.
grootte, greatness.
hooger, higher.
hooren, to hear.

loonen, to reward.
noodigen, to invite.
onnoozel, innocent
ontblooten, to uncover.
poozen, to take rest.
roode, rood, red.
schoone, beautiful.
sloopen, to destroy.
snoode, wicked.
stooten, to push.
strooken, to agree with.

<i>hoovaardij</i> , pride	<i>stroopen</i> , to skin.
<i>knoopen</i> , to button.	<i>toon</i> , to show.
<i>kroonen</i> , to crown.	<i>verschoonen</i> , to excuse.
<i>looden</i> , to cover with lead.	<i>zoo</i> , so.
<i>loomer</i> , more lazy.	

The following nouns written with *oo* in the singular retain the *oo* for the plural.

<i>boom</i> , a tree, <i>boomen</i> .	<i>koon</i> , a cheek, <i>koonen</i> .
<i>boon</i> , a bean, <i>boonen</i> .	<i>lood</i> , a lead, <i>looden</i> .
<i>boot</i> , a boat, <i>booten</i> .	<i>loon</i> , a reward, <i>loonen</i> .
<i>dood</i> , a death, <i>dooden</i> .	<i>loop</i> , a run, <i>loopen</i> .
<i>doos</i> , a box, <i>doozen</i> .	<i>loof</i> , foliage, <i>looven</i> .
<i>droom</i> , a dream, <i>droomen</i> .	<i>moor</i> , a moor, <i>mooren</i> .
<i>geloof</i> , a belief, <i>gelooven</i> .	<i>moot</i> , a slice of fish, <i>mooten</i> .
<i>genoot</i> , a partner, <i>genooten</i> .	<i>nood</i> , need, <i>nooden</i> .
<i>hoop</i> , a heap, <i>hoopen</i> .	<i>noot</i> , a nut, <i>nooten</i> .
<i>kleinood</i> , a trinket, <i>kleinooden</i> .	<i>oog</i> , an eye, <i>oogen</i> .
<i>kloot</i> , a ball, <i>klooten</i> .	<i>oom</i> , an uncle, <i>oomen</i> .
<i>knoop</i> , a button, <i>knoopen</i> .	<i>oor</i> , a ear, <i>ooren</i> .
<i>kool</i> , a cabbage, <i>koolen</i> .	<i>stroo</i> , a straw, <i>strooijen</i> .
<i>poos</i> , a pause, <i>poozen</i> .	<i>toom</i> , a bridle, <i>toomen</i> .
<i>sloop</i> , a pillow-case, <i>sloopen</i> .	<i>toon</i> , a tone, <i>toon</i> .
<i>sloot</i> , a ditch, <i>slooten</i> .	<i>vloo</i> , a flea, <i>vlooijen</i> .
<i>stoot</i> , a push, <i>stooten</i> .	<i>zoom</i> , a seam, <i>zoomen</i> .

5.) Words which are written with *ee*.

<i>alreede</i> , already.	<i>scheef</i> , crooked.
<i>begeeren</i> , to desire.	<i>smeeke</i> , to beg.
<i>beheeren</i> , to master.	<i>teeder</i> , tender.
<i>bezeeren</i> , to hurt.	<i>vermeëren</i> , to increase.
<i>dweepen</i> , to be an enthusiast.	<i>vreezen</i> , to fear.
<i>gedwee</i> , pliable.	<i>weekelijks</i> , weekly.
<i>geheel</i> , whole.	<i>wreeder</i> , more cruel.
<i>geeuwen</i> , to yawn.	<i>zweeten</i> , to perspire.

keeren, to turn.

leemen, loamy, clayey.

leeren, to learn.

kweeken, to forster.

leelijk, ugly.

The following nouns retain the *ee* in the plural.

abeel, a poplar,

barbeel, a barbel,

been, a bone,

beer, a bear,

beet, a beetroot,

bleek, a bleaching ground,

deeg, dough,

deel, part,

eed, an oath,

eer, honour,

filomeel, a nightingale,

fluweel, velvet,

gareel, a trace,

geep, stickleback,

geer, a gusset,

greel, a horsecollar,

heer, sir,

juweel, a jewel,

kameel, a camel,

kapiteel, a capital,

kasteel, a castle,

keel, a long, narrow plank,

keer, a turn,

keet, a shed,

kleet, a dress,

krakeel, a dispute,

leek, a layman,

leen, a fief,

makreel, mackrel,

mees, a titmouse,

abeelen.

barbeelen.

beenen.

beeren.

beeten.

bleeken.

deegen.

deelen.

eeden.

eeren.

filomeelen.

fluweelen.

gareelen.

geepen.

geeren.

greelen.

heeren.

juweelen.

kameelen.

kapiteelen.

kasteelen.

keelen.

keeren.

keeten.

kleeten.

krakeelen.

leeken.

leenen.

makreelen.

meezen.

<i>nawee</i> , afterpains,	<i>naweeën</i> .
<i>wees</i> , an orphan,	<i>weezen</i> .
<i>neet</i> , a rivet,	<i>neeten</i> .
<i>oordeel</i> , judgment,	<i>oordeelen</i> .
<i>paneel</i> , a panel,	<i>paneelen</i> .
<i>penseel</i> , a painting-brush,	<i>penseelen</i> .
<i>priëel</i> , a bower,	<i>priëelen</i> .
<i>ree</i> , a roe,	<i>reeën</i> .
<i>scheen</i> , a shin,	<i>scheenen</i> .
<i>slee</i> , a sloe,	<i>sleeën</i> .
<i>snee</i> , a cut,	<i>sneeën</i> .
<i>speek</i> , a spoke,	<i>speeken</i> .
<i>steen</i> , a stone,	<i>steen</i> en.
<i>tafereel</i> , a scene,	<i>tafereelen</i> .
<i>teen</i> , a twig,	<i>teen</i> en.
<i>thee</i> , tea,	<i>theëen</i> .
<i>tooneel</i> , a stage,	<i>tooneelen</i> .
<i>truweel</i> , a trowel,	<i>truweelen</i> .
<i>veen</i> , a fen,	<i>veenen</i> .
<i>wee</i> , pain,	<i>weeën</i> .
<i>wees</i> , an orphan,	<i>weezen</i> .
<i>wijsgeer</i> , a philosopher,	<i>wijsgeeren</i> .
<i>zee</i> , the sea,	<i>zeeën</i> .
<i>zeep</i> , soap,	<i>zeepen</i> .
<i>zweep</i> , a whip,	<i>zweepen</i> .

6.) Words, which have a different meaning, according to their ending in *d* or *t*.

blood, cowardly. *bloot*, naked. *moed*, courage. *moet*, must.
graad, degree. *graat*, fishbone. *nood*, necessity. *noot*, nut.
hard, hard. *hart*, heart. *pond*, pound. *pont*, ferry.
koud, cold. *kout*, talk. *rad*, wheel. *rat*, rat.
mild, mild. *milt*, milt. *wand*, wall. *want*, rigging.

SELECTION
OF
PROSE AND POETRY
FROM
THE BEST AUTHORS.

1. P R O S E.

---

1. DUSHMANTA.

Dushmanta, de rijkste onder alle de koningen van Indië, was langen tijd een vader over zijn volk geweest. Eindelijk evenwel, terwijl zijne schatten nog, van jaar tot jaar, op de verbazendste wijze toenamen, werd hij trotsch op zijnen rijkdom. Zijn oog en hart begon hij nu geheel af te trekken van het geluk zijner onderdanen, en alleen te leven voor zich zelve, en voor de vleijende Grooten, die hem omringden.

Een oude Bramin, die Dushmanta's leermeester, in vroegere dagen, geweest was, hoorde dit gerucht, en bedroefde zich deswegen hartelijk. De eenzaamheid, aan welke zich deze onde man, sedert eenen geruimen tijd, had overgegeven, verliet hij, om zich naar de hofstad te spoeden. Dáár gekomen zijnde, strooide hij stof op zijne grijze kruin, en plaatste zich aan eene der prachtige poorten van het vorstelijke paleis, om door den Koning bemerkt te worden.

Het leed niet lang, of de Koning zag hem staan, en liet hem tot zich roepen. Waarom, o Oude, — zoo sprak Dushmanta —, verschijnt gij hier, onder mijn oog, met teekenen eener zoo diepe rouwe?

Verbazend astonishing, *trotsch* proud, haughty, *geheel* quite, *aftrekken* to withdraw, *vleijend* flattering, *oud* old, *zich overgeven* to give oneself up, *zich spoeden* to hasten, *strooijen* to scatter, *stof* dust, *grijs* grey, *kruin* head, *zich plaatsen* to place oneself, *lijden* to last, to suffer, *rouwe* grief, mourning.

Hoe zoude ik anders, o Koning, zeide de grijsaard. Toen ik U verliet, waart gij de rijkste van alle de vorsten, die, van onheugelijke tijden af, immer op uwen troon hebben gezeten. Brama had U rijkelijk gezegend met de beste zegeningen. Het volk eerde en beminde U, als zijnen vader. Daarom verliet ik het huis mijns Heeren en Konings met groote vreugde. Doch nu helaas! verneme ik, dat de diepste armoede het lot mijns Vorsten geworden is.

Lagchende en verwonderd, zag de Koning zijn' voormaligen leermeester aan. Wie is, vroeg hij, de dwaas, die U deze logen heeft wijs gemaakt? Aanschouw dit mijn heerlijk paleis, en dáár ginds mijne prachtige lusthoven, met het verbazende getal mijner dienaren en slaven, en zeg, of dit teekenen van armoede zijn.

De goede Bramin zuchtte, en herhaalde nog eenmaal, zakelijk, dezelfde woorden.

Wie is, hernam de Koning, uw getuige, wien gij meer schijnt te gelooven, dan mij zelve?

Toen hief de grijsaard zijne stemme op, en weende. De Zon, sprak hij, o Koning, de Zon, het zinnebeeld der waarheid, onder Brama's troon, de regenwolken boven onze hoofden, en de vruchtboom, die voor mijne eenzame hut staat; deze allen verkondigen mij de armoede mijns Konings.

Dushmanta verstomde; maar de grijsaard ging dus voort: dat Brama, met eenen eeuwigen overvloed van licht en warmte, de Koningin des Hemels voorzien heeft, dit leeren mij de stralen, die overal, van haar aangezigt, op elken koornhalm en op de hutten der armen zoo wel als op de paleizen der Grooten afschitteren. De wolken, wanneer zij vol zijn, zenden haren zegen naar beneden, en drenken de

---

grijsaard old man, *onheugelijk* immemorial, *lot* fate, *dwaas* fool, *lusthof* pleasuregarden, *getal* number, *zuchten* to sigh, *herhalen* to repeat, *zakelijk* summarily, *hernemen* to reply, to ask, *getuige* witness, *verstommen* to be silent, *voortgaan* to continue, *eeuwig* eternal, *afschitteren* to shine.

dorstende landen en het gebergte. Mijn vruchtboom neigt zijne reikgeladen takken naar de aarde. Zoo verkondigt de gansche Natuur allerwegen, dat Brama haar met rijkdom zegent! Maar gij, mijn Vorst, wat doet gij, ten blijke van den overvloed, welken gij zegt te bezitten? . . . . . Vraag de tranen uwes volks; en beroem U dan, zoo gij kunt, voor het oog van Brama, over uwen rijkdom.

De kluizenaar keerde terug, en liet den Koning over aan zijne eigene overdenkingen. Dushmanta bekeerde zich, en werd op nieuw een zegen voor zijn volk.

Op zekeren dag ging hij zijn' ouden leermeester opzoeken, riep hem uit zijne hut, en zeide: nu durf ik wederom in de stralen van het zonlicht verschijnen, en uwen met vrucht beladen boom zonder blozen aanschouwen. Maar nog één ding, o vriend mijner jeugd, ontbreekt mij!

Wat kan, antwoordde de Bramin, den Vorst ontbreken, die de weldoener van zijn geheel volk is?

De wijsheid, zeide Dushmanta, om mijne dankbaarheid behoorlijk aan Brama te bewijzen, die mij door U op den regten weg, welken ik verlaten had, herleid heeft, en die mij leert, dat het vrolijke gelaat des volks de ware rijkdom zijns vorsten is.

Beiden weenden, zegenden en omhelsden elkander.

VAN HEMERT.

2. DAVID AND THE PROPHET NATHAN.

David had zich met overspel en moord bezoedeld; en zijn geweten scheen in slaap gewiegd, misschien wel door het denkbeeld: ik ben immers koning! Nathan wordt tot hem

---

tak branch, *ten blijke* as a proof, *zich beroemen* to boast, *overdenking* reflection, *blozen* to turn red, to feel ashamed, *jeugd* youth, *ontbreken* to be wanting, *weldoener* benefactor, *behoorlijk* in a proper manner, *herleiden* to bring back, *gelaat* face, *omhelzen* to embrace, *overspel* adultery, *misschien* perhaps, *denkbeeld* thought, *immers* however.

gezonden, om hem uit dien zoeten slaap verschrikkelijk wakker te maken. Hij weet, dat hem regtstreeks aan te tasten misschien het middel zijn zou, om den zondaar nog dieper te doen vallen. Hij wil dus eerst zijn hart week en gevoelig maken, om hem op het juist geschikte oogenblik den slag toe te brengen. Hij neemt hierom de verdichting te baat, en stelt aan David de gelijkenis voor van een rijk en een arm man: de één heeft alles wat hij begeert; de andere slechts eene geringe bezitting; deze laatste wordt hem door den rijken wreedaardig ontnoofd, die daarbij nog eene goede en betamelijke houding weet aan te nemen. Deze verdichting, juist gepast op Davids omstandigheid, heeft echter niets buitengemeens, doch alles komt aan op 't geen men de omkleeding noemt, dat is op de welsprekendheid. Hij teekent derhalve den armen zoo, dat hij het hoogste en teederste belang inboezemt, zoo dat hij niet eens noodig heeft zwarte en afschuwelijke verwen te bezigen, om voor den rijken de diepste verachting in te boezemen. Doch hooren wij de gelijkenis zelve, waarbij wij, in elken trek, de kunst des sprekers moeten bewonderen.

„Er woonden twee menschen in eene zelfde stad. De eene was rijk, en de andere was arm. De rijke had schapen en runderen in groote menigte. De arme had niets van dit alles; niets dan een eenig klein ooilam, dat hij gekocht had. Hij had het opgekweekt, en het was bij hem groot geworden in het midden zijner kinderen. Het at van zijne bete, het dronk uit zijnen beker, en sliep in zijn' schoot, en het was hem als eene dochter. Eens gebeurde het, dat de rijke man een gast kreeg. Om deze vreemdeling te ont-

---

regtstreeks in a direct way, *te baat nemen* to make use of, *wreedaardig* cruelly, *betamelijk* respectable, *buitengemeen* extraordinary, *teekenen* to draw, to paint, *teeder* tender, *belang* interest, *afschuwelijk* horrible, *verw* colour, *bezigen* to use, *elk* every, *trek* feature, *menigte* profusion, *ooilam* ewe-lamb, *koop* to buy, *opkweeken* to bring up, *at*, from *eten* to eat, *bete* food, *gebeuren* to happen.

halen, nam hij niet van zijne eigene schapen en runderen: maar hij nam het oilam van dien armen man, en hij onthaalde zijnen vreemden gast daarop.”

Welk een verhaal, vol uitdrukking, gevoel en kieschheid! Verwondert het u, dat David in verontwaardiging opstuift, en zegt: „Zoo waarachtig als God leeft, die rijke is een man des doods!” Maar verbeeld u nu den Profeet, het hart van den Koning voor regtvaardigheid en menschelijkheid geopend ziende, en na een oogenblik ernstig zwijgens tot hem zeggende; „Die man zijt gij!”

VAN DER PALM.

3. THE PETERSMOUNTAIN AT MAASTRICHT.

Nadat wij de uitgestrekte vestingwerken doorgereden waren, en dezelve als een bewijs van menschelijke schranderheid om zich op eene kunstmatige wijs te verdedigen, bewonderd hadden, sloegen wij langzaam klimmende den weg naar den St. Pietersberg in. Wij vonden hier reeds gidsen, die met flambouwen bij zich, aanboden, ons in het beroemde Petershol te geleiden. Een gedeelte van het gezelschap, voor hetwelk deze toer niet meer nieuw was, reed vooruit om ververschingen te bestellen, terwijl wij ons tot de onderaardsche reis voorbereidden. Ik kan niet ontkennen, dat het hart mij een weinig popelde toen de duisternis van het hol mij zoo onvriendelijk tegengrimde, en dat ik mij liever met de verder rijdenden op het rijtuig zou gezet hebben. Ik huiverde alsof ik in het hol van Trophonius moest afdalen. Maar al deze zoete bedenkingen

---

onthalen to treat, *verhaal* narrative, *kieschheid* delicacy, *verontwaardiging* indignation, *opstuiven* to break out, *verbeelden* to imagine, *uitgestrekt* extensive, *schranderheid* cleaverness, *kunstmatig* artificial, *gids* guide, *flambouw* torch, *geleiden* to conduct, *gedeelte* part, *toer* trip, *verversching* refreshment, *ontkennen* to deny, *popelen* to tremble, *tegengrimmen* to grim, to appear, *rijtuig* carriage, *huiveren* to shudder, *afdalén* to descend, *zoet* sweet, *agreeable*, *bedenking* thought.

hield ik maar voor mij zelve, en ik durf zeggen, dat niemand der vreemden iets van mijnen angst vermoedde. Reeds op een honderd stappen afstands gevoelt men de huivering-verwekkende koude, die ons in het hol tegenkomt. Wij waren genoodzaakt, onze schawls dicht te sluiten, de heeren knoopten rok en jas toe, een enkele had zich zelfs van eenen mantel voorzien. Langs den zacht glooienden ingang dieper gekomen, hinderde ons de koude minder.

Ik vond het inwendige van den berg minder akelig, maar ook minder inposant, dan ik het mijzelve voorgesteld had. Men ziet zoo terstond, dat het een werk van menschenhanden is. Men is namelijk jaar uit jaar in bezig, met hier groote vierkante blokken steen uit te houwen, van welke men huizen bouwt. Van afstand tot afstand laat men dikke pilaren van dezelfde stof staan, tot ondersteuning van de oppervlakte des bergs, welke op sommige plaatsen wel honderd voet dikte heeft, daar men altijd naar onderen toe uitgraaft. De berg is naar alle rigtingen uitgehold en zou over de 16000 gangen hebben. Ongelukkig, die hier in verdwaalde; zijn dood ware onvermijdbaar. Met den gids loopt men echter weinig of geen gevaar. De man verhaalde ons, dat hij omtrent vijftig jaren dit bedrijf gevoerd en menig groot en klein heer hier door geleid had. Hij heeft nog een' broeder, die almede in den berg bekend is; aan dezen zegt hij altijd den weg, welchen hij nemen wil, en als hij niet op den gewonen tijd terug is, gaat de broeder in den berg, om hem te zoeken. Wij hadden nog een' jongen bij ons, die almede een flambouw droeg, hetgeen ook wel noodig was, om de ongelijkheid van den grond, welke ons ligt had kunnen doen vallen. Ik huiverde zoo dikwijls zij de

---

stap feet, *koude* cold, *noodzaken* to oblige, *sluiten* to close, *knoopen* to button, *jas* overcoat, *enkel* single one, *zacht* softly, *glooijen* to slope, *akelig* terrible, *bezig* busy, *vierkant* square, *pilaar* pillar, *ondersteuning* support, *oppervlakte* surface, *uitholen* to dig out, *verdwalen* to lose one's way, *verhalen* to tell, *bedrijf* profession, *almede* also.

afgebrande eind en hunner flambouwen tegen vooruitstekende steenhoeken afsloegen, en beefde, dat wij ons in den donker zouden bevinden. Evenwel, zij dragen altijd vuurslag met zwavelstokken bij zich.

Daar men, gelijk ik zeide, altijd naar beneden uitgraaft, en dan hoe langer hoe dieper komt, rijzen de namen der vreemdelingen, welke zij, bij een bezoek, doorgaans in de weeke muren snijden of op dezelve schrijven, natuurlijk meer en meer, zoodat sommige bijna onbereikbaar voor het gezigt waren. Bij een derzelve in zeer oud schrift stond het jaartal 1030, aan welks echtheid onze heeren echter twijfelden. Wij vonden hier vele naamteekeningen van bekenden, ook van aanzienlijke personen, onder anderen van den voormaligen Keizer der Franschen en zijn' geheelen hofstoet, van Wellington, van den Prins van Oranje enz.

Wij mogten den berg niet verlaten, zonder een van deszelfs rariteiten gezien te hebben, namelijk het laatste Oordeel. Een zekere Grady had namelijk de liefhebberij gehad, in een' der zijgangen het verblijf der gezaligden en dat der gedoemden in groteske figuren met zwart krijt af te malen. Het was een woelig tafereel, met levensgrootte figuren en fiksche geteekend. Tot een proefje der ordonnantie dient, dat een der engelen voor de dansende hemelingen op den bas zat te spelen.

Nu vroeg de gids ons, of wij ook de fontein van den negendrup wilden zien. Wij dames waren reeds voldaan van onze onderaardsche wandeling, en verlangden op de aarde terug te keeren, maar de heeren riepen uit éenen mond, dat dit zoo bezienwaardig was, dat wij moesten toegeven. Wij vonden hier een' steen, in welken welligt,

---

hoek corner, *beven* to tremble, *hoe* the, *rijzen* to become higher, *doorgaans* generally, *hofstoet* retinue, enz. for *en* zoo voort etc., *laatste oordeel* the day of Judgment, *zijgang* side passage, *verblijf* abode, *woelig* fantastic, *tafereel* sketch, *fiksche* well, *ordonnantie* ordonnance, *hemelingen* dwellers in heaven, *drup* drop, *voldaan* satisfied.

gedurende eeuwen, omtrent alle 9 tellens een druppel kristalhelder water van boven uit den berg komt druipen, hetgeen dan ook in den steen eene aanmerkelijke holligheid heeft doen ontstaan. Een der werklieden uit den berg hield een glas op, waarin hij het water opving, om het een der heeren te laten proeven; hij vond het zeer lekker, en zette ons aan om hetzelfde te doen; het duurde echter zoo lang eer het glas vol was, dat hij voorstelde, om maar uit den steen zelven te scheppen, terwijl hij ons verzekerde, dat de gele kleur, welke dat water had, niets nadeeligs aan den smaak toebragt. Een der heeren had de oplettendheid gehad zich van eenige orgeade glaasjes te voorzien. Men bood mij een glas van dit geelachtig water aan; maar hoe verrast was ik, toen ik, in plaats van water, den heerlijksten moeselwijn dronk! Oogenblikkelijk haalde een der heeren van onder zijnen mantel een trommeltje met beschuiten, een tweede een blikje met suiker, en een derde lepeltjes te voorschijn. Even snel had men eenige vierkant gehouwen steenen bij de bron geschoven, op welke wij ons nederzetterden, bij het fakkellicht, met zooveel smaak onze ververschingen gebruikende, als de blonde Ceres dit in het onderaardsch verblijf kon doen, terwijl wij daarenboven voor geene nijldige aanbrengrers te vreezen hadden.

Deze aardige galanterie hadden wij aan onze vriendelijke Maastrichtsche cavaliers te danken, die eene aangename herinnering aan onze onderaardsche reis wilden verbinden. Zij hadden vooraf den hollen steen doen ledigen en reinigen, en toen men ons hoorde aankomen, er eenige flesschen wijn ingegoten.

MEVROUW VAN MEERTEN.

---

gedurend during, *eeuw* age, *alle 9 tellens* as often as one counts nine, *druipen* to drop, *holligheid* hollow, *lekker* nice, *aanzetten* to recommend, *eer* before, *geel* yellow, *kleur* colour, *smaak* taste, *verrast* surprised, *te voorschijn halen* to produce, *trommeltje* a little box, *beschuiten* biscuits, *blikje* tin box, *lepeltje* teaspoon, *vreezen* to fear, *hol* hollow, *ledigen* to empty.

4. CHARLES THE FIFTH.

Karel de V was inderdaad een groot man; hij zou het ook zonder zijnen verhevenen rang geweest zijn, omdat zijne bekwaamheden natuurlijk waren. Zijne staatkunde evenaarde zijnen oorlogsmoed; zijne wakkerheid is onbeschrijflijk, en, hoe de fransche schrijvers dit ook trachten te bewimpelen, hun koning François de I was in de vorstelijke deugden geenszins met hem te vergelijken. Hij was een Nederlander, en zijn levensloop kan ons overtuigen, dat het nederlandsche karakter door zijne aangeborene bezadigdheid niets behoeft te verliezen van dat vuur, hetwelk tot de uitvoering der gewigtigste zaken vereischt wordt. Het schittert bij vlugger geesten bevalliger aan alle zijden uit, maar het blijft ook zwakker, omdat het in geen brandpunt verzameld wordt. Onze keizer, die alle zijne bekwaamheden tot een nuttig einde wist te vereenigen, was dus alleen tegen François I, Hendrik den VIII, den kardinaal Wolsey, en den Paus te zamen opgewassen. De heerschzucht, die altijd de zwakheid van groote vorsten is, was ook de zijne, en het is zeker dat de nederlandsche privilegiën daartegen een zwakke borstweer verstrekten; maar zijne heerschappij viel, naar het schijnt, den onderzaten dragelijker, omdat hij bekwaam was dezelve met wijsheid en achtbaarheid te onderschragen. Hadden zijne wijduitgestrekte oogmerken hem niet in zoo vele oorlogen inwikkeld, nu tegen Frankrijk en Engeland, dan tegen den kerkelijken staat in Italië, ja dikwijls tegen de Turken, mogelijk zouden de Nederlanders, die hij als zijne landslieden beminde, onder zijn bestuur gelukkiger geweest zijn. Vele zijner

---

verheven high, *bekwaamheid* ability; *evenaren* to be equal to, *oorlog* war, *wakkerheid* firmness, *bewimpelen* to conceal, to excuse, *bezadigdheid* moderation, *behoeven* to have need of, *vereischen* to demand, *uitschitteren* to flash out, *vlug* quick, *bevallig* agreeable, *borstweer* protection, *onderzaat* subject, *achtbaarheid* consideration, *onderschragen* to support, *bestuur* government.

instellingen bewijzen dat hij de deugden en gebreken van onzen landaard grondig kende, en gepaste maatregelen ten algemeenen nutte wist te nemen. Maar hij werd te veel afgetrokken, om op alles behoorlijk acht te geven, en, niettegenstaande zijne onmetelijke rijkdommen, was het steeds uit gebrek aan geld, dat hij zich genoodzaakt vond, de hollandsche en brabantse steden door zware beden uit te putten, ja, hetgeen nog erger was, den koophandel aldaar, door schadelijke belastingen te stremmen. Men leest met verontwaardiging dat de Staten, om dat juk eenigzins verligt te zien, tot zijne ambtenaars, door vleijerijen en geschenken, hunne toevlugt moesten nemen. Hadde hij nog, toen hem de wisselvalligheid van het oorlogslot begon te vervelen, zich kunnen vergenoegen met het geruste bestuur van zijne eigendommen; hadde hij moeds genoeg had, om zijn verkregen geluk te genieten, zijne natuurlijke bezadigdheid, zijne wijsheid, zijn geslepen oordeel, zouden hem te stade gekomen zijn, om zich bij de late nakomelingschap, zoo wel onder de beste vorsten als onder de roemruchtigste overwinnaars, den eersten rang waardig te maken. De vrijheidlievende Nederlanders, hem boven anderen aangenaam, zouden hem overtuigd hebben, dat de belangen van zulk eenen vorst, als hij wenschte te zijn, nooit kunnen onderscheiden zijn van de belangen des volks, dewijl deze van beide zijden op de algemeene welvaart uitloopen.

Is het niet een verbazend voorbeeld van de nietigheid der menschelijke bedrijven, dat wij dezen keizer, zoodra het tijd wordt, om zich daartoe te verledigen, eensklaps in de duisternis van een klooster zien verdwijnen; dat hij na ontelbare belegeringen, veldslagen, en triomfen, den luister van zijnen troon niet meer kunnende verdragen, in zulk

---

landaard people, *niettegenstaande* notwithstanding, *bede* entreaty, *tax*, *stremmen* to ruin, *juk* joke, *vleijerij* flattery, *wisselvalligheid* ups and downs, *belang* interest, *verbazend* astonishing, *voorbeeld* example, *bedrijf* undertaking, *zich verledigen* to indulge in, *eensklaps* at once.

een zwaarmoedig verblijf liever langzaam wenscht te sterven, dan ten nutte van het menschelijk geslacht een nieuw en gelukkig leven aan te vangen? Het is de zwakheid der grootste zielen, dat hunne onbepaalde begeerten beter kunnen uitgebluscht dan gematigd worden, en dat de goederen, welke zij het vurigste nagejaagd hebben, door het eerste genot zoo verachtelijk worden, als zij te voren bekoorlijk schenen. Hoe het zij, keizer Karel moest niet alleen als vorst, maar ook als vader zijne zorgvuldigheid verder uitgestrekt hebben. Viel het bestuur van zoo vele rijken en staten hem lastig, het ware vooreerst genoeg geweest, het keizerrijk aan zijnen broeder Ferdinand af te staan; dan kon hij Spanje met de Nederlanden voor zich behouden hebben, om zijnen zoon door dagelijksche voorbeelden van billijkheid en deugd tot derzelver regering bekwaam te maken. Hij was dezen zoon, dien hij beter moest gekend hebben, zulke staatslessen verschuldigd, eer hij het waagde hem tot dat gevaarlijk toppunt van opperheerschappij te verheffen, hetwelk nu, dewijl het ontijdig geschied is, zoo wel voor Filips als voor zijne onderdanen, eene reeks van plagen na zich heeft gesleept.

STIJL.

5. PHILIP THE SECOND.

Filips de IIde was de spaansche Tiberius. Uit alle zijne handelingen zou men geoordeeld hebben, dat zij geen ander einde bedoelden, dan te beproeven, wat er noodig ware om een allerzachtmoedigst volk tot ongeduld en wanhoop te tergen. Maar hij, in de verwachting der magtigste monarchie, bij trotsche Spanjaarden opgevoed, laatdunkend en arglistig van aard, verblind door het zwaarmoedigste

---

onbepaald unlimited, *uitblusschen* to extinguish, *bekwaam* fit, *toppunt* pinnacle, *reeks* a series, *bedoelen* to aim at, *zachtmoedig* gentle, *wanhoop* despair, *tergen* to excite, *verwachting* expectation, *opvoeden* to educate, *laatdunkend* proud, *zwaarmoedig* gloomy, melancholy.

bijgeloof, en uit alle deze oorzaken tot de uiterste wreedheden bekwam, had niets, dat op de nederlandsche rondheid pastte. Hij was volstrekt onkundig van de geaardheid der Nederlanderen, en noch door de natuur, noch door de opvoeding gevormd, om er zich ooit een denkbeeld van te maken. Dus verbeelde hij zich ook die kennis als geheel onnoodig, zonder te overwegen, wat zijn vader, hierdoor alleen, had uitgewerkt. Deze had het onmogelijk geoordeeld de nederlandsche provinciën, door de natuur zelve zoo verdeeld, door het verschil van taal, van wetten en zeden, zelfs van maten en gewigten, zoo zeer onderscheiden, tot de gelijkvormigheid van een vorstendom te brengen. De zoon, op verre na zoo magtig niet, beelde zich in, dat men tot dit groote oogmerk slechts alle wetten, keuren, handvesten en instellingen den bodem hadde in te slaan, en dat alles gemakkelijk moest volgen indien men geene dwangmiddelen spaarde, hetgeen bij hem lafhartig zou geweest zijn. Het scheen onbegrijpelijk, dat eenige handelsdrijvende gewesten een juk zouden afschudden, hetwelk aan Napels, Milaan en Arragon, zonder moeite was opgelegd. Hij was inderdaad een grootmagtig koning, en had de bestgeoefende krijgsbenden in dienst, die men toenmaals in Europa kende; maar behalve dat hij te veel op deze voordeelen steunde, was het ook door zijne eigene schuld, dat zij hem bij vele gelegenheden zeer kwalijk dienden. Aan schranderheid tot ingewikkelde ontwerpen ontbrak het hem niet, veelmin aan loosheid om ze tot een bekwamen tijd in den boezem te smoren. In nijd en achterdocht, om op zijne staatsdienaars een wakend oog te houden, en

---

bijgeloof superstition, *wreedheid* cruelty, *rondheid* frankness, *geaardheid* character, *denkbeeld* idea, *verschil* difference, *op verre na* by far, *oogmerk* purpose, *keur* statute, *handvest* privilege, *instelling* institution, *lafhartigheid* cowardice, *gewest* province, *steunen* to calculate, *kwalijk* badly, *schranderheid* cleverness, *ingewikkeld* intricate, *ontwerp* plan, *loosheid* cunning, *smoren* to conceal, *achterdocht* suspicion.

zelfs tegen hunne deugden op zijne hoede te zijn, was hij Tiberius gelijk; maar alle de kunstenaarijen, waarin hij zich dagelijks afsloofde, schoten te kort, om aan zijn oordeel die juistheid bij te zetten, zonder welke de verborgene kracht van zoo vele te zamengestelde werktuigen nimmer tot een gelukkig einde te besturen is. Het viel bovenal in zijnen smaak, de gewigtigste zaken in afgezonderde eenzaamheid te ontwerpen, te overleggen, en met zijne verbeelding uit te voeren, waarna hij zich in de verdere betrachting op zijne dienaars verliet, niet uit vertrouwen, maar uit werkeloosheid, of misschien uit hoogmoed, welke hem belette te twijfelen aan het goede gevolg van zijne opgevatte begrippen. Een iegelijk ziet, dat op deze wijze, door de geringste vergissing van den stichter, het gansche gebouw in een luchtkasteel verkeeren moest. Hij verschilde hierin hemelsbreed van zijnen vader, die zich altijd bevljtigde om op de uitvoering der hagchelijke aanslagen met eigene oogen toe te zien, en door overal tegenwoordig te zijn, zich niet alleen geduchter maakte, maar ook eene ervarenis verkreeg, die hem nooit verlegen liet. Onze schrijvers oordeelen dat Filips, indien hij met de krijgsmagt van Alva zelf in de Nederlanden ware gekomen, zeer veel zou uitgewerkt hebben, om de beroerten te stillen; en dat aan den anderen kant zijne gedurige afwezigheid de onnoemelijke schatten, welke hij tot den nederlandschen oorlog vervolgens besteedde, nutteloos heeft gemaakt. Een enkel voorbeeld zij op deze plaats genoeg, om dit laatste te bevestigen. Reijld verhaalt dat ten tijde van Parma, van tien dukaten welke de koning uit Spanje overmaakte, gemeenlijk zeven

---

kunstenaarij artifice, *zich afslooven* to exhaust, *te kort schieten* to fail, *juistheid* accuracy, *verbeelding* imagination, *betrachting* reflection, *werkeloosheid* inactivity, *beletten* not to allow, *vergissing* mistake, *stichter* originator, *verschillen* to differ, *hagchelijk* difficult *zich geducht maken* to make oneself feared, *beroerte* revolt, *kan* side, *voorbeeld* example, *bevestigen* to confirm.

onder de handen van zijne dienaars versmolten, en omtrent drie tot betaling van het krijgsvolk kwamen, terwijl onder-tusschen, wegens de slappe monsterring welke men gewoon was te houden, voor éénen man, die de wapenen droeg, vier moesten betaald worden. Hij oordeelt dat men, zonder deze misbruiken, ligtelijk twee legers in het veld hadde kunnen brengen, om Frankrijk en de Nederlanden te gelijk in vreeze te houden. Ziedaar hoe weinig gebruik Filips de II., met al zijn spitsvondig vernuft, van zijne vermogens wist te maken. Mogelijk zou men hem ten aanzien van zijn verstand, zoo hij geen koning geweest ware, voor een groot man gehouden hebben. STIJL.

6. YOUTH.

Weet, o mijne jonge vrienden, dat uw leeftijd in mijn oog eene onvergelykelyke schoonheid en onberekenbare waarde heeft. Ik beschouw u als den bloesem der menschheid. Hoe bekoorlijk verschijnt gij met den frisschen dauw der gezondheid op uw gelaat! Hoe onbewolkt schittert de lust in het leven u uit de oogen! Wat menschelijk oog en hart zoudt gij niet bekoren, met uwe fierheid, vlugheid en kracht! In uwe bloem zie ik reeds de vaster, de gezette vrucht ten voorschijn komen, die zich dra tot volle rijpheid en grootte ontwikkelen zal. Maar welk eene teerheid bij dien moed en die krachten! Ach, hoe ligt, hoe ras kan uw schoon bezoedeld, ja uwe vrucht zelve, in haar eerst ontkiemen, door een' giftigen worm doorboord en vernield worden!

Jongelingen! gij zijt de hoop uwer ouden en aanver-

---

slap lukewarm, *inattentive*, *monsterring* review, *leger* army, *vermogen* power, *waarde* value, *bloesem* blossom, *bekoorlijk* charming, *gelaat* countenance, *schitteren* to shine, *bekoren* to delight, *fierheid* pride, *vaster* firmer, *dra* soon, *teerheid* delicacy, *ras* quickly, soon, *ontkiemen* budding, *vernielen* to destroy, *voorwerp* object.

wanten, het voorwerp der bekommerendste wenschen en pogingen van hen, aan wie gij uw leven en eerste opvoeding verschuldigd zijt; of, hadt gij reeds het ongeluk, van uwe ouderen te verliezen, van zorgdragende voogden, die u om uwer ouderen wil beminnen, en hen in u zien herleven. Wij ouderen van jaren, zijn den leeftijd, waarin men luchtkasteelen voor zich zelve pleegt te bouwen, reeds te boven: al onze wenschen, uitzigten, en plannen voor het tegenwoordige leven bedoelen het welzijn en geluk van een nageslacht, van kinderen, die wij als ons zelve beminnen, in wie wij ons zien herleven, in welke wij gevoelen, dat onze betrekking tot de wereld, onze naam en ons bestaan zelf als voortduren. Voor hen zijn onze zorgen en arbeid; voor hen, om hunnent wil dolen onze gedachten nu en dan nog in de onzekere, maar door de hoop in rozengevaad gekleede toekomst: de vorming van hun karakter, de vestiging van hunnen stand en hun welzijn, is het eenige, dat ons van aardsch geluk nog overblijft.

MESSCHAERT.

7. THE HUMAN BODY.

Waar is een kunststuk het menschelijk ligchaam evenarend? Daar staat hij, eener opgerigte zuil gelijk, het hoofd pralende met waardigheid en bevalligheid, terwijl het viervoetig gedierte, als eene onafgewerkte kolom, nog rust op den toestel, het kapiteel los daarnevens hangend. Zijne bewegingen zijn gemakkelijk, vatbaar voor de zachtste ronding, op duizenderlei wijze te vermenigvuldigen. Allerlei standen, allerlei overgangen, allerlei uitdrukkingen zijn daarvan het gevolg; eene even duidelijke als bevallige taal

---

bekommerend heartfelt, *poging* endeavour, *opvoeding* education, *voogd* guardian, *bedoelen* to aim at, *betrekking* relation, *dolen* to wander, *kunststuk* masterpiece, *evenaren* to be equal to, *pralen* to carry, *bevalligheid* grace, *onafgewerkt* unfinished, *kolom* column, *toestel* basis, *kapiteel* capital, *vatbaar* suitable.

sprekende voor het oog. Aanschouw den luchtigen dans! Zie den worstelaar! Vestig uwe oogen op de vlugge nimf en den God, die haar vervolgt! Zie de rust van Hercules nadat er geene monsters meer te bestrijden, geenerlei gevaren meer te vreezen zijn! Sla het oog op den olympischen Jupiter, wiens majesteit de aarde zwijgen, wiens hoofdschudding haar beven en daveren doet! Altijd nieuw, altijd fraai en onnavolgbaar voor anderen is de menschenlijke gestalte. De natuur heeft haar met eene buigzaamheid uitgerust, met eene kunst zaamgesteld, waarvan naauwelijks een denkbeeld is te vormen. Terwijl zij op eenen onnoemelijk kleinen gronslag rust, waarop zij door de volmaakste evenredigheid wordt staande gehouden; terwijl zij dezen natuurlijken stand elk oogenblik verlaat, en steeds zonder moeite een nieuw evenwigt vindt; terwijl ze zich als in allerlei bogten wringt, tot allerlei inspanningen laat brengen, om allerlei werkzaamheden te verrigten, blijft de wonderbare gedaante, bij vereischt bestuur, altijd fraai, altijd belangwekkend. Iedere houding is slechts eene andere schoonheid, een ander beeld, gelijk het de bloeiende menschelijke verbeelding, tot louter vermaak of aanduiding van eenige eigenschap, niet had kunnen scheppen.

SWART.

8. THE RETREAT FROM MOSCOU.

God! welk een terugtogt! het krachtigste penceel, de stoutste dichtgeest, is niet in staat, meer dan flauwe trekken te malen van dat alles, wat in veertig dagen tusschen Moskou en den Niemen is voorgevallen. Daar ligt het gebeente van 300,000 fransche en andere helden en

---

worstelaar gladiator, *hoofdschudding* nod, *daveren* to shake, *fraai* beautiful, *grondslag* foundation, *volmaakt* perfect, *evenredigheid* proportion, *evenwigt* balance, *bogt* bending, *wringen* to writhe, to twist, *vereischt* right, *bestuur* mauagement, *penseel* pencil, *stout* bold, *flauw* faint, *trek* feature.

roemrijke gelidteekende veteranen, gemengd onder dat van zoo vele dappere reuzen, als in dien grooten worstelstrijd gevallen zijn, gemengd ook onder de tallooze geraamten van geslagte of door honger en koude gesneuvelde paarden, alles bedolven onder de versperde brokken van in den steek gebleven krijgs- en voertuig. Daar heeft de roekelooze barbaar eene zee van martelaarsbloed doen plengen, waarvan de breede vlakten rookten en de rivieren rood geverwd waren. Daar hebben steden, dorpen, hutten zelfs, kortom, alle sporen van menschelijke bevolking, opgehouden te bestaan. Daar giert thans de noordewind als een huilend spooksel henen over eene levenlooze wildernis, over een onmetelijk, met bekkeneelen en riffen overdekt kerkhof. Daar ligt de roem en trots van den geweldenaar, de glorie zijner veldheeren, de bloem van Frankrijks, Duitschlands, Italië's, Hollands en Polens jongelingschap, en al deze heerlijkheid van legers, twintig jaren lang gewoon te zegepralen, verachtelijk begraven! Al wat de geschiedenis vermeldt van Farao's en Sanheribs en Xerxes nederlagen staat bij dit tafereel in de schaduw geplaatst; en het ellendig overschot van eene heermagt, waarvoor de wereld even te voren geknield en gesidderd had, kwam terug als eene bende naakte, uitgemergelde landloopers, de spot en verguizing van het laagste gemeen.

OCKERSE.

9. GODEFROI DE BOUILLON OR THE SIEGE OF NICEA.

Intusseken heeft zich eene groote magt bij die van Godfried gevoegd; het Christenleger trekt naar Nicea, en slaat het beleg om die door natuur en kunst versterkte vesting.

---

gelidteekend scarred, *worstelstrijd* struggle, *geraamte* skeleton, *sneuvelen* to perish, *bedolven* from *bedelven* to bury, *steek* the rear, *plengen* to shed, *gieren* to howl, *bekkeeneelen* en *riffen* skulls and bones. *tafereel* sketch, *verguizing* laughing stock, *het beleg slaan* to besiege.

Dáár daagt Sultan Kilidy Arslan, met een talrijk leger, op, tot ontzet van zijne hoofdstad. Nooit vertoonden de vruchtbare velden van Bithynië een grootscher en verschrikkelijker gezigt. Beide legers staan tegen elkander over, gelijk twee digte wouden, Europa tegen over Azië, om de groote vraag: te beslissen wie de overhand zal hebben, of CHRISTUS of Mahomed? Had ik thans het penseel van den onsterfelijken Tasso, hoe levendig zoude ik dit tafereel malen! Wie toch schilderde zoo als hij. Naauwelijks opent de dageraad aan de zon de poort, of het trompetgeschal brengt alles in beweging. Men grijpt naar de wapenen, en stelt zich in rijen. De banieren worden ontrold, en daartusschen prijkt die van het zegevierende Kruis. De pluimen wapperen op de helmen der helden; kleederen, pansieren, schilden, zwaarden, lansen, alles schittert. Godfried, op eenen vluggen klepper gezeten, vliegt, met bliksemende oogen, al de rijen door, dezen roem, genen buit, anderen de kroon der martelaren belovende. Het vuur dat hem bezielt, bezielt ook zijne benden, de moedige rossen trappelen van ongeduld den grond; van alle kanten hoort men de kreet: God wil het! Met één valt de vijand aan; hij wordt afgeslagen, maar hervat den aanval, en dra is de strijd algeméén. Duizende pijlen gonzen daar henen en vallen gelijk een hagelbui neder. Schild tegen schild, zwaard tegen zwaard, ontmoeten de strijders elkander. De lucht weêrgalmt van hun geschreeuw, van het gekerm der gekwetsten, van het gebriesch der paarden, van het geknars der lansen, en het geklikklak der zwaarden en helmen. De grond is bedekt met stukken van wapenen, schilden, pansieren, verminkte

---

opdagen to appear, *ontzet* deliverance, *woud* forest, *dageraad* dawn, *prijken* to shine, *zegevierend* victorious, *wapperen* to wave, *pansier* coat of mail, *klepper* steed, *bliksemende* flashing, *kreet* cry, *hervatten* to renew, *gonzen* to whirl, *bui* shower, *gekerm* the groans, *gekwetst* wounded, *gebriesch* neighing, *geknars* the clashing, *geklikklak* the clang, *verminkt* maimed

leden en lijken. Ziet gij Godfried, hoe hij, met lossen teugel, rent, te midden der vijandelijke drommen? Men vindt hem steeds daar, waar het gevaar het meest dreigt, overal dood en schrik verspreidende. Den eenen doorboort hij met de lans, den anderen werpt hij van het paard: terwijl hij zijne strijdmakkers aanmoedigt tot het dooden en vervolgen van den vijand. Deze, geheel geslagen, zoekt in de vlugt zijn behoud.

J. M. SCHRANT.

10. THE SEASONS.

Wij beginnen met de algemeene beschouwing van het merkwaardige in een etmaal, den tijd welken wij verdeeld vinden in vier en twintig uren. Binnen dit bestek zien wij onze schaduwen omloopen, en bevinden ons, op dezelfde plaats, eenmaal in den staat der grootste verlichting en der grootste verduistering, volgende elkanderen langzaam, door gepaste tussenstanden. Dit wordt overal te weeg gebracht door middel van dezelfde zon, beschijnende altoos den halven aardbodem, terwijl de andere helft in de schaduwe is bedolven, en dus onvermoeid rondlopende, zonder ooit hare stralen in te houden. Want terwijl de zon voor ons opgaat, zien anderen haar wegzinken, en als wij haar verliezen, wordt haar opgang aanschouwd van de bewoners in het westen, zoodat de bron des lichts altijd ergens gezien wordt op het aardrijk, in allerlei stand. Altoos is het ergens tijd van opstaan, altoos is het ergens tijd van middagmaal houden en van nederleggen, zoo onophoudelijk als het geboren worden en sterven. Moet deze bekende zaak ons niet merkwaardig voorkomen, als wij eens nadenken, hoe het toch wezen zou, indien het den schepper behaagd had, de geheele aarde overal bestendig

---

teugel bridle, *drom* crowd, *etmaal* one day, *bestek* period, *staat* state, *elkander* each other, *gepast* suitable, *altoos* always, *bedolven* hid.

te verlichten, door verscheidene stilstaande zonnen! Wij verblijden ons in de dagelijksche verkiezing des Almagtigen, die het licht door de duisternis aldus laat vervangen; wij verblijden ons te meer, dewijl dit niet zoo haastig geschiedt, dat onze bezigheden ongevallig worden afgebroken, maar in een bestek van tijd, bijzonder gepast en afgemeten naar de gesteldheid en krachten van levende en groeiende schepselen, om arbeid en ruste gevoegelijk te verpoozen.

De onderscheidene afdeelingen van dit tijdvak of etmaal verdienen een naauwkeuriger overzigt.

Met het naderen der zonne tot de prachtige oosterkim wijkt allengskens de duisternis, en het aanzienlijke wordt herschapen. De nuchtere dageraad wordt reeds begroet door 't verheugde pluimgedierte, terwijl de dauw het land naar eene zee doet gelijken. Met het oprijzen van het levenwekkend licht, wordt de dag herboren, het gelaat des aardrijks vernieuwd, en duizend schitterende vonken vertoonen zich op het bepereld veldtapijt. Bij het opkomen der zonne verschuilen zich de wilde dieren, en bij de ontwakende schepselen herstelt zich nu de bewustheid van hunnen wezenlijken toestand. De landbewoners zijn reeds werkzaam; rook stijgt uit hunne daken, en de ruime staldeuren worden ontsloten, terwijl de stedelingen nog rusten in de armen van den slaap. Doch eerlang begint het gewemel hunner bezigheden benevens het gedruisch der stemmen en werktuigen.

De zon naar het zuiden opklimmende, vermeerdert de warmte op het middengedeelte van den dag. Haar schijnsel komt tusschen de woningen, de schaduwen krimpen in, en alomme verspreidt zich een heldertintelend licht, wanneer

---

zich verblijden to rejoice, *verkiezing* choice, *bezigheid* business, *ongevallig* unpleasantly, *gesteldheid* situation, *verpoozen* to change, *naauwkeurig* accurate, *kim* horizon, *nuchter* youthful, *dageraad* dawn, *verheugd* joyful, *pluimgedierte* feathered animals, *schitterend* brilliant, *verschuilen* to hide, *zich herstellen* to return, *deur* door, *eerlang* soon, *gedruisch* noise, *zich inkrimpen* to become shorter, *tintelen* to sparkle.

het niet onderschept wordt door benevelingen. Doch dikwijls wordt de glans gematigd door prachtige wolkgevaarten opgehangen boven onze hoofden. Ontelbaar zijn de gedaanten in de wolken des Heeren, gedaanten als van breede vachten, van lange streepen of banken, van bergen en afgebrokene klippen, die gedurig ongemerkt verschieten en verdwijnen. Nu is er eene eenparige graauwheid uitgespreid, dan weder ziet men hier en daar blaauwe bovenlucht. Eenige wolken zijn gezoomd met vuur; in andere is eene zachte mengeling van licht en bruin. Soms ziet men lagen van dezelve boven elkanderen, in verscheidende bewegingen, die het weder voorspellen. Op andere tijden schijnen ze vastgehecht aan het zwerk of ook wel zoo snellijk voortgedreven dat ze breede schaduwen, nagejaagd van den zonneschijn, als vluchtige kleeden voortslepen over heuvelen en velden. Dan hangen dikwijls de verslachte boombladeren; dan zoeken de verzaadde dieren naar de koelheid van den liefelijken lommer, dan zijn de kinderen der menschen in de drukten der verstrooijing, door velerlei inspanningen van geest of ligchaam, welke hen noodigen, om het gewoel af te breken door het nuttigen van voedsel.

Deze helderheid neemt af tegen den avond, dewijl de zon naar 't westen afdaalt, om het zichtbaar gedeelte van haren loop te voltrekken. Zij schiet allengskens achter eene bank, en omboort de kleine wolken met een bevallig rood; of de groote zonneschijf raakt aan de kimmen, en verliest zich bij gedeelten, tintelende nog op den vloed, doende de westelijke zijde der gebouwen glinsteren; en lange

onderscheppen to intercept, *gevaarte* accumulation, *gedaante* representation, *vacht* skin, *fleece*, *streep* stripe, *verschieten* to fade, *weder* again, *weder* weather, *voorspellen* to predict, *gehecht* fastened, *zwerk* firmament, the heavens, *verzaad* satiated, *lommer* shade, *verstrooijing* dispersion, amusement, *inspanning* exertion, *ligchaam* body, *nuttigen* to take, *voedsel* food, *af dalen* to set, to go down, *omboorden* to fringe, *raken* to touch, *glinsteren* to appear brilliant.

guldene stralen vliegen in 't vermoeide oog des verrukten aanschouwers, hetwelk de verdonkerde afbeeldsels der zonne achterna pleegt te herhalen. Daarop worden de kleuren allezins onzeker, en gemengd tot een graauwend bruin; de voorwerpen verwarren zich; de gedaanten vloeijen zamen, zoo dat men lucht, aarde en water in 't verschiet naauwelijks kan onderkennen. Langzaam worden de starren zichtbaar, de bladeren zijn ingetrokken, om de teedere bloemen te besluiten; het tamme vee begeeft zich tot de rust en de wilde roofdieren treden beschroomd uit de wouden. Gedurende deze stonden gevoelen de aandachtigen, in de eenzaamheid, eene vertederende zwaarmoedigheid, daar komt iets verhevens in hun bewogen hart; de avondschemering, na eenen welbesteedden dag, wekt godsdienstige aandoeningen, zoodat zij reeds bidden, voor dat zij het besluit namen, om zich tot den gebede te begeven. Ook verneemt men dan duidelijk dat de verleden onlusten ons niet onverschillig maken omtrent het bijzijn onzer medemenschen; hetzelfde blijft aantrekkelijk. Door kunst verlegt men den dag in zijne woningen, alwaar de vluchtige schimmen op de wanden zweven over 't bewogen licht der kaarsen, en wij gelegenheid vinden, om onze afgebrokene bezigheden ten einde te brengen.

De heerschappij van den nacht doet al het zichtbare verdwijnen, zoo dat het denkbeeld van dood en vernietiging ons bekruipt, wanneer wij onze oogen wenden naar de dikke duisternis, en geen geluid vernemen. Het minste

---

verrukt delighted, *afbeeldsel* image, *herhalen* to renew, *allezins* quite, *voorwerp* object, *verschiet* distance, *tam* tame, gentle, *beschroomd* timid, afraid, *verteederend* softening, *verheven* to elevate, *bewogen* moved, *avondschemering* the shades of evening, *godsdienstig* pious, *aandoening* emotion, *bidden* to pray, *voor dat* before, *het besluit nemen* to resolve, *verleden* past, *onlust* sorrow, *aantrekkelijk* attractive, *schim* shadow, *heerschappij* rule, *bekruipen* to come upon, *geluid* noise.

gerucht klinkt alom door de zwijgende velden, zelfs het ruischen van 't geboomte. In de woelige stad komt eenige stilte. Men hoort er slechts het geluid van de klokken der kerktorens, het geroep der wachters, of de stemme der dronkenschap op de straten. De bewoners zijn opgesloten in hunne huizen, zij zitten vadzig neder, hun geest is uitgeput, de leden zijn afgesloofd, de aandacht is geweken, en de denkbeelden worden verzwakt, door de aanvallen der slaperigheid, welke hen noopt neder te liggen om te vernachten in de schaduwe des Almagtigen. Onder-tusschen prijkt het wijd verwulf des hemels met tintelende starren, of het uitspanzel wordt verlicht door gestreepte vlammen, opschietende uit het noorden. Hoe luisterrijk is het verschijnsel der blinkende mane! Haar bleek en koud licht verbreidt over alles eene flaauwe eenparige grijsheid, welke de onderscheiding der dingen onzeker maakt, ons doet twijfelen, wat wij zien bewegen, en den eenzamen wandelaar schichtig doet voorttreden. De deuglievende opmerker ziet uit over de ruimte, en gevoelt zich zelven omringd door de godheid. Deze vertooning heeft iets eigens, iets bijzonders en plegtigs, hetwelk geenszins bemind wordt door hen, die ongaarne denken aan sterven, aan reenschap geven en de eeuwigheid, want het blaast hun vreemde gedachten in, en roert hen, door ongewone gevoelens, zoo dat eene heimelijke benaauwdheid hen doet haasten naar licht, gerucht en tafel, om zich te verschuilen onder de bedekking van den slaap.

HULSHOFF.

10. THE DYING BOERHAAVE TO HIS FRIENDS.

Eindelijk naderde het uur van ontbinding van Boerhaave.

---

gerucht rumour, *woelig* busy, *vadzig* lazy, *uitputten* to exhaust, *lid* member, *aandacht* attention, *nopen* to compel, *verwulf* vault, *uitspanzel* firmament, *luisterrijk* splendid, *mane* for *maan* moon, *eenparig* universal, *schichtig* timid, *opmerker* observer, *uitzien* to look, *ruimte* expanse, *vertooning* scene, *plegtig* solemn, *benaauwdheid* anxiety, *haasten* to hasten, *ontbinding* death.

Leyden, welks inwoners, eenige jaren te voren, de herstelling van 's mans gezondheid met algemeene vreugdeteekenen gevierd hadden, Leyden stond nu in rouwe gedompeld te worden.

De beroemde van Swieten, dien hij gaarne tot zijn' opvolger gewenscht had, Gaubius, de Gorter, de Haen, de getrouwste zijner leerlingen, omringen zijne legerstede; verslagenheid en weedom vervullen hunne harten. Boerhaave behoudt de kalmte, welke zijne deugd hem inboezemt: „Ik gevoel het, zegt hij, mijne waarden! ik heb aan mijne bestemming op aarde voldaan. Wat ik tot welzijn mijner medemenschen heb kunnen doen, dit alles stelt zich thans levendig voor mijnen geest. Mijn hart doet mij geene verwijten; hoe zoet is mij deze overtuiging, hoe ver verheven boven de ijdele goedkeuring der menschen! Gij mijne leerlingen, maakt u zelve de achting en den dank van uwe natuurgenooten waardig; door ze u waardig te maken, zult gij ze best ontberen kunnen, wanneer gij die niet vindt waar gij ze verwacht had. Gewent u zelve, u boven den dank der wereld te verheffen, want plicht zal dikwijls van u vorderen dat gij u niet stoort aan het gevoelen der menigte, volgens hetwelk echter de gunsten worden uitgedeeld; leert dus u zelve altijd streng te beoordeelen; en dat tot dit einde uw geweten steeds over u de wacht houde; schept u een inwendig bestaan, onafhankelijk van toejuichingen en berispingen der menschen. Trekt u de ondankbaarheid niet te sterk aan: ook zij heeft een onbekend zoet; want het diepe gevoel, dat geen ondank in staat is om de zachte aandoeningen der menschlievendheid in ons hart te verdelen, is buiten bedenking hooger genoeg dan de onder-

---

rouwe mourning, gedompeld plunged, verslagenheid despair, weedom grief, kalmte peace. voldaan fulfilled, welzijn the good, goedkeuring applause, verwachten to expect, gevoelen opinion, menigte multitude, berisping remark, aantrekken to take to heart, ondervinding experience.

vinding der erkentelijkheid. — Dat het leven van den rijken en magtigen in uwe oogen nooit meer waarde hebbe dan dat van den armen en geringen. — Zijt niet tevreden met zelve het goede te doen maar gebruikt ook al den invloed van uw beroep, om anderen het goede te doen beminnen. Wanneer pligt roept, dan weet een braaf geneesheer, den haat, het gevaar, de besmetting, ja zelfs den dood te tarten. Men beklagt hem mogelijk? dan, als een edelmoedig man vindt hij in de vervulling zijner pligten, en de opofferingen er aan verknocht, zijn grootste en eenigste genoegen. De ongevoelige verdient hier medelijden; de ware arts is er ver boven verheven; kortom, leeft zoo, dat, wanneer voor u de tijd komt om den tol aan de natuur te betalen, en gij terug ziet op 'de afgelegde loopbaan, gij dan nergens iets ontmoet hetwelk uwe rust stoort; uwe laatste woorden zullen dan dankzeggingen zijn kunnen aan den Opperheer van leven en dood, en treffende uitdrukkingen eener deugdzame gerustheid van gemoed"

Met deze gevoelens beziel, verliet de groote man alles wat hem hier beneden dierbaar was. KESTELOOT.

11. THE PRESENT AND FORMER CONDITION OF HOLLAND. ¹⁾

Heerlijk uitgerust, en met geëerbiedigden wimpel, gleed onze staatshulk, sedert eeuwen lang, over de, nu eens kalme, dan weêr onstuimige zee des levens. Met versterkte huid en hooge boorden, met stevige masten en digte blanke zeilen, stevende zij, als een pronkstuk der volken, regt door zee, naar de reine kaap. Volk en stuurlieden waren vrolijk en vergenoegd; want wederkeerig vertrouwen en

---

¹ This part of a lecture *over den invloed der zeevaart op de Nederlandsche taal* proves the abundance of naval terms in the Dutch language.

geneesheer physician, *besmetting* infection, *tarten* to brave, *beklagen* to pity, *mogelijk* perhaps, *gleed* from *glijden* to glide, *hulk* vessel, *huid* timbers, *stevig* strong, *stevenen* to steer.

wederkeerige tevredenheid maakten de reis des levens tot eene spelevaart. Alle vlaggen groetten onze Eendragt, en bewonderden onze welvaart en fierheid.

Eens echter, in eenen stikdonkeren nacht, na eenen al te gunstigen wind en eene al te gladde zee, toen volk en stuurlieden half in slaap waren geschommeld, praaiden wij een vaartuig, hetwelk, ongezien, met opgetogen zeilen en met helsehe wimpels prijkte. Het was de nijd, de verpester van de zee des levens. Met volle handen werd het zaad der tweedragt op het verdek onzer Eendragt geworpen, en met eene boosaardige vreugde vervolgde hij nu zijne verderfelijke vaart. Waar schiet dit zaad geene wortels? Het kiemde en groeide dus ook in onze staatshulk.

Het eerst begonnen kok en bottelier te kijven, en nu meenden volk en stuurlieden te luisteren waar hun voedsel gebleven was. Rampzalige twist! Beiden hadden weldra een gedeelte des volks en der vlagheeren op hunne zijde; beiden wisten welhaast hun geschil tot de zaak der geheele manschap te maken. Vertrouwen en eenigheid waren nu van boord gezweept. Een gedeelte des volks wilde naar deze haven zeilen; eenige vlagvoerders naar gindsche kusten stevenen; andere matrozen wilden zeilen bijgezet hebben; andere gezaghebbers waren van oordeel, dat men zeilen moest minderen. Alle schepen, die men praaide, werden om raad en hulp gevraagd, het eene door den kok, het andere door den bottelier. „Regt door zee!” riep de eene; „alle zeilen blank!” riep de andere. Aldus verloor men het goede vaarwater, en geraakte op dwaalvaarten, even nadeelig voor schip als volk. De woelige staatshulk werd door nog woeliger stormen nu eens naar draaikolken gesleurd,

---

schommelen to rock, *praaijen* to speak with, *helsch* infernal, *nijd* envy, *bottelier* steward, *luisteren* to listen, *rampzalig* unhappy, *welhaast* soon, *geschil* quarrel, *zweepen* to sweep, *vlaghebber* officer, *ginds* yonder, *gezagvoerder* officer, *dwaalvaart* wrong way, *woelig* boisterous, *draaikolk* whirlpool.

waarin dezelve bijkans verslonden werd; dan weder zoodanig op klippen gestooten, dat weldra de eene stuurman na den anderen over boord viel.

Een vreemdeling, die bij geweld en logen, de stuurmans-kunst, en op de Acherontische stroomen de scheepvaart had geleerd, drong naar het roer, greep hetzelfde met zijn ijzeren vuist, en liet zijne gehate wimpels hijschen. Nu lieten kok en bottelier wel de lippen hangen; maar, daar men meê scheep is, moet men meê varen. Weldra rees de ellende ten top; onze jonge, flinke matrozen plaatste hij op andere schepen, en met zijne vuile gezellen wilde hij ook onze hulk besturen. Hij kende het maaksel van ons schip, en den aard van het volk niet. Zijne taal was een wangeluid in de ooren onzer zeelieden. Een gedeelte der manschap zag den kok, het andere den bottelier aan, en zeide: „met „dien vreemdeling kunnen wij niet langer varen, hij zal ons „schip geheel doen vergaan. Wel aan! verzoent u en draait „elk wat bij! Gij kok! kunt u aan geene boter, en gij bottelier! u aan geenen drank meer vergrijpen; want de lieve „bootsgezellen van dien vreemden stuurman, die altijd op „kaap Grijp varen, hebben ons niets overgelaten.” Dit woordje raakte grond; koks- en botteliersgezinden draaiden elk wat bij, en hielden hunne oogen op de plecht gevestigd; en bij de eerste gunstige gelegenheid, toen een hevige storm dreigde, riepen beide partijen: „Vrienden! staat vast; het zal er waaijen!” ligttten den vreemden stuurman geheel niet zacht uit zijn kompas, en wierpen hem netjes over boord.

De keus eens nieuwen stuurmans was nooit twijfelachtig geweest; maar om het roer aan te bieden, drong de een den anderen; want die het eerst in de boot springt, heeft keur van riemen. De vreemdelingen werden van het verdek

---

hijschen to hoist, *rees* from *rijzen* to ascend, *top* summit, *maaksel* make, *wangeluid* discord, *grond raken* to touch the bottom, *dreigen* to threaten, *ligten* to lift, *keus* choice, *riem* oar.

gezwabberd, de eigen wimpel werd weder geheschen, en de oude kabels en zeilen te voorschijn gehaald. Aan het kompas, echter, had men zoo vele miswijzingen opgemerkt, dat hetzelfde voor onbruikbaar verklaard en een nieuw gemaakt werd. Aldus pronkt nu het hervormde vaartuig weder heerlijk op de baren; uitbundig bulderen de kartouwen, en oude en nieuwe wimpels vletten door elkander. De stuurman, wetende dat hij een moeilijk zeeschip te behandelen heeft, belooft een oog in het zeil te zullen houden. Nu en dan komt er wel eens eene kink in den kabel, maar wij laveren toch nog al het walletje langs. Eens echter waren wij, door eenen plotselingen storm, zoo nabij eene verschrikkelijke draaikolk geslingerd, dat, zoo niet de handige en moede wending van den stuurmansleerling ons weder in het goede vaarwater hadde gebragt, dan konden wij onze kabels wel weder inpalmen, en onze wimpels in de pekel leggen.

Gode zij dank echter! Wij drijven nog op ons eigen water. Het volk vertrouwt op de stuurlieden, en de stuurlieden rekenen op de medewerking van het volk. Vergeten wij dus nimmer, wat er tot eene gelukkige en voorspoedige zeevaart behoort. Willen wij de gewenschte haven bereiken, dan mogen wij niet altijd ophalen en bijzetten, er moet soms gerceefd en geminderd worden. Houden wij ons verdek schoon en de kinken uit de kabels dan zullen wij, zelfs met een labberkoeltje, voorspoedig en verre genoeg, voortgliden. Staan wij allen getrouw op onzen post, en slaan wij allen de handen aan het werk, dan zal onze vaart wel vlot gaan:

---

zwabberen to wash off, *miswijzing* deviation, *hervormen* renew, *baar* wave, *uitbundig* extravagantly, *bulderen* to thunder, *kartouw* shipsgun, *vletten* to fly, *moeijelijk* difficult, *kink* knot, *kabel* cable, *walletje* little wall, *inpalmen* to draw in, *pekel* pickle, *in de pekel leggen* to pack up, *voorspoedig* prosperous, *bijzetten* to strain, *labberkoelte* gentle breeze.

dan zal elk, die onze geprezene zeevaart ziet, moeten uitroepen: „Zij zijn gelukkig door verdiensten!” ¹⁾

MEIJER.

13. NEW OUTLETS FOR TRADE SINCE THE 18th CENTURY.

Ik zal u, mijne Heeren! den Koophandel van Holland in de zeventiende Eeuw, noch dien van Brugge, Gend en Antwerpen, in de vijftiende en zestiende Eeuwen herinneren. Gij zijt te zeer bedreven in de geschiedenis: gij kent de grootheid en de magt, door den koophandel, bij oudere en latere volken verkregen. Maar men zegt gedurig, dat onze oude Koophandel voor altijd verloren is, sedert dat alle andere natiën hunnen eigenen handel drijven, en dat men geene hersenschim moet najagen. Doch men draagt wel zorg van iets niet te zeggen, hetwelk toch volkomen waar is, dat, namelijk, de massa der goederen en koopmanschappen, die in den Europeschen handel komen, ten minste het driedubbele en misschien het vijfdebbele bedraagt van diezelfde massa in de zeventiende Eeuw. Zie hoe de wereld in onze dagen vergroot is! Nieuwe natiën ontstaan in Noord- en Zuid-Amerika, in den Oceaan; ons eigen Koloniale gebied in Azië opent deszelfs havens voor alle volken. Britsch Indië gaat, op ons voorbeeld, zijne oude betrekkingen met den Vreemdeling heropenen. Van alle die uitbreidingen zal ik slechts één voorbeeld aanhalen. Ik heb, in mijne jeugd, de Vereenigde Staten van Amerika bezocht; derzelver bevolking bedroeg toen geene drie, en bedraagt thans tien millioenen. Er waren zestien Vereenigde Staten, thans zal het getal spoedig verdubbeld zijn. Men verhuisde toen naar de oevers van den Ohio, die in den Mississipi valt; thans

---

¹⁾ *Felix Meritis*, the name of the Society before which the discourse was held.

bedreven to be acquainted with, *gedurig* continually, *hersenschim* idle fancy, *betrekking* relation, *verhuizen* to change one's abode, *oever* shore, bank,

zijn beide oevers van den Mississippi bevolkt; men hield deze rivier half voor de scheepvaart verloren, omdat men dezelve niet kon opzeilen, thans wordt zij met eene verbazende snelheid door stoombooten opgevaren. Dwars over dat ruime vaste land heen zijn de Amerikanen aan de Westkust, aan de Zuidzee gekomen, waar te voren eenige wilde Horden rond dwaalden; thans vestigen zich daar de Amerikanen op eenigen afstand van de Russen, Spanjaarden en Engelschen. Slaan wij van deze kust het oog nog verder, zoo bespeuren wij de Sandwichs-eilanden, waar nog niet lang geleden de beroemde Cook, derzelver ontdekker, door de hand der wilden werd vermoord, en thans zijn dezen reeds beschaafd, en hunne koopvaardij-schepen varen geregeld op China. Is het te verwonderen, dat de staat des Koophandels op de geheele wereld blijken draagt van zulke groote veranderingen? In mijnen leeftijd heeft men den eersten zak Bengaalschen suiker, de eerste baal Merinoswol uit Saksen, het eerste staaltje indigo uit Oostindië op de markt van Amsterdam zien aankomen. De Java-koffij was weinig bekend, weinig geacht; thans is de hoeveelheid tienmaal zoo groot als te voren, en de Cheribon wordt voor de beste van alle gehouden. Men had als eenen stelregel aangenomen, dat Koloniale goederen alleen door het zweet van Negers konden worden voortgebracht: de bekende schrijver der geschiedenis van den Indischen Archipel bewijst thans, op rekenkundige gronden, dat diezelfde goederen, op Java door vrije handen gekweekt, in Europa minder duur zullen te staan komen, dan de Westindische produkten onder de slavernij. Doch, mijne heeren! een aardrijks- en handelkundig vertoog komt hier niet te pas;

---

ronddwaalen to wander about, *nog niet lang geleden* not a long time ago, *beschaafd* civilised, *blijken* proofs, *staaltje* sample, *hoeveelheid* quantity, *stelregel* rule, *kweeken* to cultivate, *vertoog* lecture, *te pas* komen to suit.

ik heb u slechts eenige denkbeelden, de eerste die mij voor den geest kwamen, opgegeven. Ik wilde daaruit slechts één besluit trekken, dat, namelijk, de handel zich dagelijks uitbreidt, en dat, schoon wij er thans een gering aandeel in nemen, dit aandeel nog het aanzienlijke gedeelte kan te boven gaan, hetwelk wij in vorige eeuwen daarvan genoten. Tot dat einde verzoek ik u niet om zoogenaamde beschermende maatregelen. Anderen mogen die vragen: de Koophandel heeft ze niet noodig. Laat slechts aan de zaken haren natuurlijken loop. Belemmert onze markten door geene formaliteiten en inkomende regten. De markten bevelen zich zelve Europa en de beschaafde wereld aan: wij hebben eene ligging in het midden van dat werelddeel, zeekusten, fraaije havens, rivieren die ons uit vreemde landen toestroomen, den Rijn, die Frankrijk voorbij vloeit, en door Duitschland heenloopt: wij bezitten even zoo wel zedelijke als natuurlijke voordeelen, de gewoonte van den grooten handel, goede trouw in onze betrekkingen, en het vertrouwen der volken. Het onderhavig ontwerp van wet, hetwelk grootendeels de belemmeringen vernietigt, geene bekrompene inzigten kent, en door geene plaatselijke belangen wordt ingeboezemd, geeft ons terug aan ons zelve, en aan die gemeenschap onder de volken, welke blijkbaar tot de bedoeling der Voorzienigheid met het menschedom behoort, als welke noch dezelfde goederen aan alle luchtstreken, noch dezelfde soorten van nijverheid aan alle geslachten der volken verleent, en dus den koophandel tot eenen band onder de natiën stelt, tot beschaving der wereld.

VAN HOGENDORP.

---

besluit demonstration, *belemmeren* to check, *onderhavig* proposed, *ontwerp van wet* law, *bekrompen* narrow, *plaatselijk* local, *belang* interest, *bedoeling* the end, *luchtstreek* climate, *nijverheid* industry.

DUTCH LITERATURE IN THE 17th CENTURY.

Terwijl wij de Letterkunde, in de zestiende Eeuw, ter naauwer nood in hare eerste ontluiking aantreffen, zien wij dezelve tegen het laatst dier Eeuwe, maar vooral in de eerste helft der zeventiende, tot een' zoo krachtigen en luisterrijken wasdom opgeschoten, als waarop latere tijdperken zich niet beroemen mogen. De zestiende Eeuw was wel in zoogenaamde dichterlijke voortbrengselen geenzins onvruchtbaar; doch verre de meeste daarvan zijn van geur en smaak ten eenenmale ontbloomd. Niet alleen missen zij datgene, waarin het wezen der dichtkunst gelegen is, stouthed namelijk en verhevenheid van gedachten, kracht en levendigheid van schildering, zwier en beeldrijkheid van uitdrukking, maar ook de mindere, ofsehoon volstrekt onontbeerlijke, vereischte van welluidendheid, vloeibaarheid en gepaste verscheidenheid van maat doen zich daarin geheel niet voor, terwijl eindelijk de taal, in welke zij gesteld zijn, ons een bont en wanstaltig samenweefsel van nederduitsche en uitheemsche woorden en uitdrukkingen aanbiedt. Tegen het einde dier Eeuwe zien wij daaraan door Aldegonde, Coornhert, Visser en bovenal door Spiegel, aan wien men niet ten onrechte den naam van den nederduitsche Ennius gegeven heeft, wel eene aanmerkelijke verbetering toegebracht; doch hunne kunstgewrochten zijn, bij al het verdienstelijke, 't welk zij, en inzonderheid die des laatstgenoemden, in der daad bezitten, nog te zeer met de gebreken hunner Eeuwe bezoedeld, dan dat zij onze Letterkunde tot gelijken rang met die van andere beschaafde volkeren zouden verheffen kunnen. Doch, toen, in het begin der zeventiende Eeuwe, onze onvergelyk-

---

eeuw century, *ontluiking* beginning, *krachtig* powerful, *luisterrijk* splendid, *laat* late, *tijdperk* period, *voortbrengsel* production, *geur* flavour, *stouthed* boldness, *zwier* grandiloquence, *vereischte* requisite, *wanstaltig* misschappen, *beschaafd* civilised.

lijke Hooft met zijne overfraaije Gedichten, in welke wij beurtelings de zinrijkheid van Euripides, de statelijkheid van Virgilius, de verhevene vlugt van Horatius, de bevalligheid der Anacreontische en de teederheid der Petrarchische Zanggodin zien uitblinken, toen hij met zijne bondige en schilderachtige geschiedverhalen, en bovenal met dat onnavolgbaar, en bij al hetgeen daarin met grond gewraakt wordt, in der daad onwaardeerlijk werk der Nederlandsche Historien te voorschijn trad, en in deze onderscheidene kunstgewrochten de nederduitsche taal, welke zich, in vroegere schriften, veelal in eene onbehagelijke en armoedige gestalte vertoonde, als eene der rijkste, buigzaamste, krachtigste en beeldrijkste talen deed kennen, toen ook werd de vaderlandsche Letterkunde op eenmaal met eenen luister omkleed, welke haar, in het oog des onpartijdigen beschouwers, niet min heerlijk dan die van andere beschaafde natiën doet schitteren. Gelijktijdig met of niet lange na hem zien wij eene reeks van uitmuntende vernuften te voorschijn komen, die deels met hem om den lauwerkrans wedijverden, deels zijn voetspoor loffelijk natraden. Onder deze moeten in de eerste plaats twee dichters genoemd worden, die hoezeer ook hunne verdiensten in aard zeer verre uiteenloopen, echter beide in den eersten rang verdienen geplaatst te worden. De eerste is hij, die algemeen, zoo om de voortreffelijkheid als het aantal zijner dichterlijke kunstgewrochten, als de vorst en vader der nederduitsche dichteren begroet wordt, de vermaarde Joost van Vondel. De verheerlijking der nederlandsche Dichtkunst, met welker beoefening Hooft, in een' meer gevorderden leeftijd, zich naauwelijks anders dan ter verademing

---

overfraai too beautiful, *beurtelings* alternately, *statelijkheid* stateliness, *bevalligheid* charm, *teederheid* tenderness, *schilderachtig* picturesque, *wraken* to criticise, *onwaardeerlijk* invaluable, *vertoon* to show, *luister* splendour, *onpartijdig* impartial, *schitteren* to shine, *reeks* series, *uitmuntend* first rate, *vernuft* mind, *voetspoor* footstep, *uiteenlopend* to differ, *vermaard* renowned, *beoefening* exercise, practice.

van zijnen geschiedkundigen arbeid bezig hield, was het groote voorwerp, waaraan hij zijne uitmuntende geestvermogens en een aanmerkelijk gedeelte van eenen meer dan negentigjarigen leeftijd ten koste leide. Doch schijnt hij hierdoor, bij eenen even gelukkigen aanleg der natuur, zijnen voorganger en tijdgenoot in dichterlijken roem te hebben kunnen en moeten vooruitstreven; hij zag zich daarentegen in andere omstandigheden wederom hinderpalen in den weg gesteld, welke alleen zijne voorbeeldeloze vlijt en onverdoofbare kunstliefde, ofschoon uit den aard der zake slechts gedeeltelijk, konden te boven komen. Niet alleen toch had hij niet, even als Hooft, in zijne jeugd het voordeel eener geleerde opvoeding genoten, maar hij vond zich ook, naar het uiterlijke, van die kommerlooze onafhankelijkheid verstoken, welke den Muider Drost ten deele viel, en voor den beoefenaar der fraaije letteren zoo uitnemend gunstig, ja schier onontbeerlijk is. Dan, niettegenstaande deze groote en naauwelijks overkoombare hinderpalen, wist Vondel zich tot een' zoo hoogen trap van dichterlijke voortreffelijkheid op te voeren, dat hem, ook thans nog, onder de sieraden des Nederlandschen zangbergs met regt de eerste plaats wordt toegekend. Het is waar, dat alle zijne kunstgewrochten geenzins van gelijke waarde te achten zijn; het is waar, dat er, na Vondel, heldendichten vervaardigd zijn, welke naar de regelen der kunst beoordeeld, dien naam veelmeer, dan, bij voorbeeld, zijn Joannes de Boetgezant, verdienen; dat er desgelijks tooneelstukken in het licht verschenen, waarop, ten aanzien van de vinding, schikking, karakterschildering en wat dies meer zij, verre minder, dan op het volkomenste zijner treurspelen, te be-

---

verademing recreation, *bezig houden* to occupy, *voorwerp* object, *ten koste leggen* to devote, *hinderpalen* impediment, *onverdoofbaar* inextinguishable, unquenchable, *versteken* to deprive, *Muider* from the town Muiden, *trap* degree, *tooneelstuk* comedy, *schikking* plan,

rispen valt; doch dit alles neemt niet weg, dat Vondel, in het wezenlijke der Dichtkunst tot hiertoe door niemand geëvenaard, veel minder overtroffen werd. Immers is het geenszins het regelmatige in de houding, schikking en den afloop der gedichten, het onberispelijke in de keuze en het gebruik van beelden en figuren, waarin het wezen der Dichtkunst gelegen is; neen, maar hetzelfde bestaat veeleer in sterkte en oorspronkelijkheid van vernuft, stoutheid en verhevenheid van gedachten, vuur en levendigheid van verbeeldingskracht, welke aan alles leven en beweging weet mede te deelen, in het vermogen eindelijk, om de taal ter meest treffende en schilderachtige uitdrukking zijner voorstellingen te bezigen, dezelve naar den aard der onderwerpen te buigen en daaraan ondergeschikt te maken. Deze vereischen en kenmerken nu des echten dichters doen zich in de beste gedichten van Vondel op het heerlijkst voor, en verspreiden zelfs in de gedeelten zijner werken, welker kunstwaarde over 't geheel minder te achten is, hier en daar de luisterrijkste stralen. Wat dan ook een strenge en scherpszigtige critiek, zelfs op de voortreffelijkste kunstgewrochten van den vader onzer dichtkunde moge te berispen vinden, zoo lang het beweerde van een der schranderste en met echten smaak voor het schoone en verhevene meest bedeelde kunstregteren der oudheid, den welsprekenden Longinus, waar blijft, dat het verhevene, door gebreken bezoedeld, hooger te achten is, dan het geen onberispelijk, maar tevens van verhevenheid ontbloot is, zoo lang ook is het onloochenbaar, dat, bij voorbeeld, de Lucifer en Gijsbrecht van Amstel van Vondel bij al het onvolkomene, 't welk daarin moge heerschen, in wezenlijke voortreffelijkheid honderd treurspelen kunnen opwegen, welke, aan alle regelen der kunst beantwoordende,

---

berispen to remark, *evenaren* to be equal, *keus* selection, *schrand* clever, *onloochenbaar* undeniable,

tevens dat zieltreffende, stoute en verhevene missen 't welk de genoemde meesterstukken door allen, die van echt kunstgevoel niet verstoken zijn, doet bewonderen en toejuichen. De tweede dichter, wiens verdiensten wij boven zeiden, schoon geheel ongelijksoortig, echter niet min wezenlijk en groot te zijn, dan die van Vondel, is, gelijk ieder gereedelijk bevroeden zal, de eerbiedwaardige Regtsgeleerde en Staatsman, Jacob Cats. Ja gewisselijk ook deze man, die in alle zijne betrekkingen, als mensch, huisvader, geleerde en staatsdienaar, op onze hoogachting de regtmatigste aanspraak maakt, heeft even zeer, in zijne hoedanigheid van dichter, het volste regt op onze bewondering. Wel is waar, dat zijne gedichten geenszins die stouthed, die verhevenheid, dat vuur van verbeeldingskracht, die sterkte van uitdrukking bezitten, welke aan die van Hooft en Vondel eigen zijn; maar ook deze worden door den aard zijner onderwerpen in geenen deele gevorderd. Daarentegen onderscheiden zij zich op het voordeeligst door de weelderigheid en geestigheid van vernuft, de bevalligheid van schildering, de waarheid en natuurlijkheid in de afbeelding der hartstogten, bijzonderlijk van de zachtere aandoeningen der menschelijke ziel, welke daarin allerwege uitblinken; daarentegen hebben zij eene eenvoudige en kunstelooze schoonheid, welke een' ieder, wiens smaak onbedorven is, door eene onwederstaanbare bekoorlijkheid aan dezelve boeit, dragen alomme blijken van eene menschenkennis, alleen verkrijgbaar door ongemeene schranderheid van opmerking en rijkdom en langdurigheid van ondervinding, en zijn vol van eene levenswijsheid, welke door alle standen, betrekkingen en leeftijden hoogst leerrijk en weldadig is. Zoo groote en onwaardeerbare verdiensten en voortreffelijkheden zijn gewisselijk

---

bevroeden to understand, *hoedanigheid* quality, *weelderigheid* richness, *hartstogt* passion, *aandoening* emotion, *behoorlijkheid* charm, *langdurigheid* length, *betrekking* position, relation,

meer dan genoegzaam, om de onloochenbare gebreken van eenvormigheid van maat, te groote uitvoerigheid van voorstelling, eene den goeden smaak somwijlen beleedigende weelderigheid van vernuft; en wat men meer tegen Cats met grond hebbe ingebracht, voor het oog des onpartijdigen beoordelaars ganschelijk te verdonkeren.

SIEGENBEEK.

14. THE JUDGMENT OF POSTERITY; AN EXTRACT FROM
A LECTURE.

Het menschdom is slechts één geslacht, van deszelfs eerste wording af tot den laatsten, die geboren zal worden. Die leefde, die leeft, en die leven zal, zij zijn allen met een' onverbreekbaren band aan elkander verbonden. De onverdelgbaarheid van ons redelijk vermogen, de onsterfelijkheid van den hemelschen geest, die in ons is, smelt voorleden, tegenwoordig en toekomend voor ons in een, als leefden wij allen, voorouders, tijdgenooten en nakomelingen in dezelfde maatschappij met elkander, gelijk wij met onze ouders, met onze medegezellen, met onze kinderen en kindskinderen, op deze wereld als één geslacht zamen leven! De vlijt en het vernuft der voorvaderen kwamen ons te stade, de onze moeten het doen aan de nakomelingen. Hoe kort is het oogenblik van ons bestaan hier beneden! De arbeid die slechts tijdgenooten ten nutte strekt, waarvan alle vruchten met ons in het graf bedolven worden, wat is die in vergelijking dier edele bemoeijingen, waarin eeuwen, door eeuwen opgevolgd, zich verblijden! Als het geluk der staten bevestigd, de band der natiën zamengestrengeld, de rust der gewetens bevorderd wordt! Als heerlijke ontdekkingen het gebied der menschelijke kennis met schatten verrijken, en deszelfs grenzen uitbreiden, verder dan het oog die volgen

---

redelijk vermogen reasoning faculties, *voorleden* the past, *ten nutte strekken* to be of use, *zamenstrengelen* to connect more intimately.

kan! Als nijverheid en schranderheid nieuwe bronnen van welvaart openen, zeeën en landen te eng zijn, om hare stoute vaart te beperken! Als kunsten en letteren hare schoonste gaven ten toon spreiden, om hart en zinnen met onweêrstaambaar geweld te boeijen, om het edelst levensgenot met volle stroomen uit te gieten, om door den adem der bevalligheid de stroeve deugd te bezielen, en de onwaardeerbare vruchten der beschaving van geslacht tot geslacht over te planten!

En wanneer nu de namen van hen, die het menschdom als zijne weldoeners eerbiedigt, op de lippen der dankbare nakomelingschap zweven; als elk met verrukking stil staat bij de vrucht van hunnen moed en ijver; van hunn' smaak en gevoel, en aan hunne nagedachtenis de ongevraagde schatting van zijnen lof, of een traan der erkentenis aan hunne graftombe wijdt, hebben zij dan geen deel aan die hulde? Is die schatting hunner verdiensten voor hen verloren, omdat hun gebeente vermolmd, hun stof verwaaid is, terwijl hun geest in vrijer kringen zweeft? Neen! de lof der nakomelingschap is niet alleen de eenige ware, het is ook de zoetste lof, die ingeogst kan worden! Haar oordeel is meer dan dat der tijdgenooten, haar oordeel is alles waard! De zanger, de redenaar, de schilder, die slechts zijn eeuw behagen wil, verga met zijn kunstwerk! Hij is gelijk den krijgsman, die met zijn vaderland in weelde leven, niet voor hetzelfde sterven wil! Hij is den onwaardigen regent gelijk, die zich een trotsch gevaarte sticht van opgeblazen grootheid, dat met zijn dood in puin moet storten! Doch wat noem ik hem zanger, redenaar, schil-

---

nijverheid industry, *beperken* to limit, *ten toon spreiden* to unfold, *boeijen* to enchain, *stroef* cross-grained, *beschaving* civilisation, *verrukking* delight, *schatting* tribute, *vermolmd* rotten, *stof* dust, *verwaaijen* to blow away, *kring* sphere, *in oogsten* to reap, *schilder* painter, *weelde* luxury, *een trotsch gevaarte* a magnificent building, *in puin storten* to fall in ruins.

der! hij was het nooit! Wien slechts een enkele vonk van het goddelijk kunstvuur in zijnen boezem gloeit, hij neemt wel de hulde zijner tijdgenooten aan, maar zij is hem niet genoeg! Hij ziet eeuwen en geslachten voorbij; hij plaatst zich zelf in den strengen regterstoel der toekomst; en dan eerst klopt zijn hart van vreugde, wanneer in de eenzaamheid, door niemand bespied, eene edele zelfbewustheid hem influistert: *gij zult leven!* Toen Sostratus van Cnidos, op last van den egyptischen vorst, den beroemden vuurtoren op het eiland Pharos had gesticht, die onder de wereldwonderen zou geteld worden, toen graveerde hij zijnen naam op eenen steen, en wijdde zijnen arbeid aan de behoedende Godheden der zeevarenden toe; maar hij overdekte dien steen met pleister, waarop des konings naam in prachtige letteren prijkte. Hem gunde hij den lof der tijdgenooten, misschien van geslachten en eeuwen daarna! Doch eindelijk zou de brosse kalk het vaste marmer verlaten, en zoo voor den naam des konings dien des vergeten kunstenaars doen te voorschijn komen, die den lof der nakomelingschap zich zelf had voorbehouden!

Door dit vooruitzicht alleen, niet door de hoop op winst, niet door het handgeklap der menigte te bedelen, ontvangt de kunst haren adel, en de voortbrengselen der kunst hunne hoogste volkomenheid. Poogt gij slechts te behagen, te schitteren, toejuiching te verwerven, ook zonder ze te verdienen; welaa: schik u naar den smaak des tijds, vraag niet, wat schoon is, maar wat voor schoon gehouden wordt, spoor zorvuldig uit, wie het zijn, wier oordeel den algemeen toon bestemt; wat hun gevalt, gevalle ook u! Verkracht uw eigen kunstgeweten: spreek, schrijf, maal, wat gij zelf veroordeelt, en brengt tot verschooning van

---

bespied watched, *influisteren* to whisper, *op last* at the command of, *behoeden* to protect, *pleister* plaster, *bros* brittle, *uitsporen* to discover, *verkrachten* to do violence.

het onverschoonlijke bij: men wil het ook! Verraad de kunst; heul met hare vijanden, of maak een schandelijk verdrag met hen! Misschien wordt gij als de afgod uwer eeuw geëerbiedigd, uw beeld, onder luid geschater, een Pantheon ingeleid! Maar uit den tempel der onsterfelijkheid zijt gij uitgesloten, waar zij alleen hunne plaats bereid vinden, die aan het onvergankelijk schoon eene onbevleete hulde bragten, aan den wansmaak huns tijds moedig het hoofd boden, en den lof van één geslacht verachteten, om dien van alle volgende te verwerven.

VAN DER PALM.

---

heulen to keep up a good understanding, *geschater* laughter, *wansmaak* bad taste.

II. P O E T R Y.

(When in Dutch poetry one word ends with a vowel and the next begins with one, only one vowel must be heard.)

1. THE PRESENT.

Moederlief zie daar een roosje
Van uw Koosje,
Wijl gij heden jarig zijt.
'k Heb van morgen al gesprongen
En gezongen,
Zoo verlangde ik naar dien tijd!

Maar kan ik geen rijmpjes dichten,
Moet ik zwichten
Voor mijn broêr in poëzij,
Neem dan moeder slechts dit roosje
Van uw Koosje;
'k Heb u toch zoo lief als hij.

VAN ALPHEN.

2. THE PLUCKED FLOWER.

Lieve bloem! waar is uw blos?
Welk een wreedaard reet u los

Koosje little Jacoba, *heden* to day, *ik ben heden jarig* to day is
my birthday, *zwichten* to give way, *blos* bloom, *wreedaard* cruel man.

En versmeet u, na 't genieten?
 Ziet gij wel die kleur verschieten?
 Och, wat vlugt de schoonheid snel?
 Lieve Lize! ziet gij 't wel?

Arme bloem! waar bleef uw gloor?
 Gistren nog verguldde Auroor
 Zorglijk uw fluweelen blaadjes,
 Thans verstroot de storm uw zaadjes,
 En verstuift uw dorren knop...
 Lieve Lize! merk het op.

Arme bloem, verlept van fleur!
 Gistren trok uw balsemgeur
 De aandacht naar uw gouden verwen:
 Thans vertrappt men u in 't sterven,
 En geen Zefier stort een traan...
 Lieve Lize! denk er aan.

Arme bloem, vertrappt in 't zand!
 Och, eene enkle wulpsche hand
 Reet uw tengren bloei aan stukken!
 Droeve vrucht van dartel plukken!
 Bloempjes zijn zoo ras onttooid:
 Lize! neen vergeet het nooit.

TOLLENS.

3. ON THE FIRST TOOTH OF MY YOUNGEST SON.

Triomf, triomf! hef aan, mijn luit,
 Want moeder zegt: de tand is uit!

---

kleur colour, *gloor* splendour, *fluweel* velvet, *verstuiven* to blow away like dust, *knop* bud, *verlept* faded, *fleur* bloom, *geur* odour, *aandacht* attention, *verw* colour, *vertrappen* to be trodden upon, *storten* to shed, *wulpsch* sensual, *tenger* tender, *droef* sad, *dartel* playful, *onttoojen* to deprive of beauty, *aanheffen* to begin.

Laat dreunen nu de wanden!
 Eerst gaf Gods gunst het lieve wicht
 Den adem en het levenslicht;
 Nu geeft zij 't wichtje tanden.

Triomf! triomf! God dank er voor,
 Want moeder zegt: de tand is door!
 Nu lof en lied verheven!
 Geluk nu, kind, met spel en zang!
 Besteê het wel, bewaar het lang,
 Wat u Gods gunst wil geven.

Bewaar het lang, besteê het wel:
 Een goed gebruik is Gods bevel:
 Laat u dat voorschrift leiden;
 Hou, u ten nut en hem ten dank,
 De tandjes wit en 't zieltje blank;
 Zoo knagen geen van beiden.

Groei op, groei op, word groot en goed;
 Win treflijk aan in kracht en moed
 Om lot en leed te tergen,
 En, wie u 't eerloos hoofd moog biên,
 Laat, jongen, laat uw tanden zien,
 Waar eer en pligt het vergen.

Groei op, word braaf, bekroon mijn doel:
 Laat vroeg uw ziel van diep gevoel
 Voor regt en waarheid branden!
 Belach der boozen wrok en wraak,
 En neem altoos der braven zaak
 Manmoedig op uw tanden.

---

wicht little child, *verheffen* to raise, *besteden* to use, *blank* clean, white, *opgroeijen* to grow, *aanwinnen* to increase, *vergen* to demand, *doel* purpose, *branden* to glow, *wrok* hatred, *wraak* revenge, *manmoedig* manfully.

Groei op, word vroom, word rein in deugd;
 Laat nooit mijn oog, dat weent van vreugd,
 Om u van weemoed krijten;
 En geve u God, tot aan den dood,
 Een eerlijk stukje daaglijksch brood,
 Waarop uw tandjes bijten!

TOLLENS.

4. MY BIRTHDAY.

Toen ik, op mijn geboortedag,
 Nog naauwelijks in het wiegje lag,
 Kwam 't dartel wicht, de looze Min,
 Het kraamvertrek al lagchende in.
 Het knaapje schaterde overluid:
 „Veel heils met deze jonge spruit!
 „Hij zal, zoo ik mij niet bedrieg,”
 Dit zeggend keek hij in de wieg,
 „Hij zal nog aan mijn moeders kroon
 „Een parel zijn van 't eerste schoon.
 „Me dunkt dat op zijn kleen gelaat
 „Alreeds een trek der liefde staat!”
 Men zegt, als of ik 't laatste woord
 Reeds met bewustheid had gehoord,
 Dat ik met eenen lieven lach
 Naar 't vrolijk minnegodje zag,
 „Zie!” sprak de dartle Jongen toen,
 En gaf mijn kleene wang een zoen,
 „Zie! heb ik nu wel mis geraên?
 „Het kind ziet mij reeds lagchend aan!
 „Gewis, mijn liefste kind, gij zijt
 „Om mijne komst met regt verblijd:

---

weenen to weep, *krijten* to weep aloud, *loos* roguish, *min* Cupid,
kraamvertrek the room of the new mother, *schateren* to chatter,
varel pearl, *gelaat* face, *trek* feature, *lach* smile, *zoen* kiss, *ver-
 blijd* delighted.

„Ik zal u, in uw prille jeugd,
 „Genieten doen de zoetste vreugd.
 „Door mij zult gij de puik en de eer
 „Der meisjes . . . zie! . . . daar lacht hij weêr!
 „Ja, Jongen! wordt maar schielijk groot!
 „Dan schenk ik u een speelgenoot,
 „Een meisje vol bevalligheên!
 „Uitmuntend schoon en juist van leên!
 „Nu lacht gij, maar gij weet nog niet
 „Wat gunsten u de liefde biedt.—
 „Kom, nog een kusje, kleene knaap!
 „En wieg den jongen nu in slaap!”
 Zoo sprak de Min, en snelde voort,
 De bengel hield aan mij zijn woord!
 Mijn kindschheid was maar naauw voorbij,
 Of hij was altoos aan mijn zij’.
 Hij bragt mij vaak in ’t lomrig bosch,
 Daar zaten wij op ’t groene mosch,
 En hoorden hoe de nachtegaal
 De ziel verteedert door zijn taal.
 „Ik wil u, sprak het gulle wicht,
 „Ook leeren hoe men, in gedicht;
 „De vreugden van het hart verheft,
 „De ziel der jonge schoonen treft.”
 Toen schonk hij mij een elpen lier,
 En leerde mij een lossen zwier,
 Op allerhande trant en maat,
 Hoe hij de zilv’ren koorden slaat,
 Doch — schoon mij ’t speeltuig helder klonk,
 Toen hij mij schoone Fillis schonk,

---

pril earliest, *puik* the best, *bevalligheid* charm, *uitmuntend* eminently, *leên* from *leden* members, *juist van leên* of graceful stature, *bengel* rogue, *vaak* often, *lomrig* leafy, *vertederen* to soften, *gul* freehearted, *elpen* ivory, *los* free, *zwier* grace, *trant* manner, *schoon* though.

Kreeg steeds mijn teedre Poëzij
 Een aangenamer melodij.
 Nu zing, nu speel ik anders niet,
 Dan 't zoet, 't geen mij de liefde biedt
 En zijn cens door den ouderdom,
 Mijn vlugge vingers stram en krom,
 Mijn lied, schoon kracht en jeugd verdwijn,
 Zal immer van de liefde zijn!

BELLAMIJ.

5. THE IVY.

Wanneer het klim de boom omvangt,
 En om zijn gulle takken hangt,
 Of aan zijn groene schorse kleeft,
 Het schijnt als waar het vrij beleefd;
 Het schijnt, (na dat men buiten ziet)
 Dat 't kruid den boom zijn liefde biedt;
 Maar dat het ooge niet en gaat,
 Daar schuilt, o vriend! daar ligt het kwaad.
 Daar is het dat het dieper grijpt,
 Daar is het dat het harder nijpt;
 In voege dat het jeugdig hout
 Wordt dor en voor zijn jaren oud.
 Daar staat het dan; gelijk een stok,
 Gelijk een levenlooze blok,
 Bedrogen van een loozen vriend
 Die nooit zoover geloofd en dient.
 Gij die u in het groote woud,
 Dat is, hier in de wereld houdt,
 Weet, dat het niet al vrienden zijn
 Die op u lagchen naar den schijn;

---

helder clear, vlug nimble, stram stiff, klim ivy, gul abundant, tak branch, schorse bark, vrij tolerably, beleefd polite, schuilen to hide, in voege because, hout wood, woud forest.

Maar houdt, dat onder zoet gelaat
 Schuilt dikmaals niet dan eigenbaat,
 Of dat ook onder zoete jok
 Wel somtijds steekt een oude wrok.
 Gij, daarom, geeft u liefde niet,
 Aan ieder die u liefde biedt,
 Maar eerst op alle zaken let,
 Eer dat gij zucht of gunste zet;
 Want die te ligt een' vriend verkiest,
 Welligt zijn vriend en al verliest.

CATS.

6. THE WAYFARER AND THE DOVE

(Imitated from Anacreon.)

The Wayfarer.

Van waar gij, lief duifje?
 Van waar zoo ter vlugt?
 De geur van uw wickjes
 Bewierookt de lucht.
 Wie schonk u dien balsem?
 Wie zijt ge? waarheen? . . .

THE DOVE.

Anakreon zendt mij
 Naar zijne Climeen',
 Die thans alle harten
 Beheerscht door haar schoon.
 Anakreon heeft mij
 Gekocht van Dioon';
 Hij gaf haar een liedje
 En kreeg mij ten loon.

---

eigenbaat egoism, *jok* joke, *letten* to pay attention, *zucht* affection,
bewierookten to make odoriferous, *schenken* to make a present, *ge-*
kocht from *koopen* to buy.

Nu dien ik mijn meester,
 En heb hem zoo lief!
 Gij ziet, ik bezorg nu
 Voor hem dezen brief.
 Dan laat ik, dus sprak hij,
 Wel spoedig u vrij,
 Doch, schoon hij mij losliet,
 Toch bleef ik hem bij.

Waarom zou ik zwerven
 Door 't veld en in 't woud?
 En eten in 't wilde?
 En schuilen in 't hout?
 Neen! liever bewoon ik
 Anakreons schoot,
 En pik uit zijn vingers
 De kruimeltjes brood,
 En lep uit zijn' beker
 Verkwikkenden drank.
 Dan spring ik en klapwiek
 Uit vrolijken dank,
 En spreid uit zijn schedel
 Mijn vleugeltjes uit;
 En, wil ik gaan slapen,
 Ik rust op zijn luit.
 Nu weet gij het alles,
 't Is tijd om te gaan.
 Geen raaf zou meer klappen,
 Dan ik heb gedaan!

NIEUWLAND.

---

schuilen to take shelter, *hout* wood, *kruimel* morsel of bread, *leppen* to sip, *klapwieken* to beat with the wings, *uitspreiden* to extend, to spread, *klappen* to chatter.

7. RURAL LIFE.

Hoe genoeglijk rolt het leven
 Des gerusten landmans heen,
 Die zijn zalig lot, hoe klein,
 Om geen koningskroon zou geven!
 Lage rust braveert den lof
 Van het hoogste koningshof.
 Als een boer zijn hijgende ossen
 't Glimpend kouter door de klont
 Van zijn erfelijken grond,
 In de luwt der hooge bosschen,
 Voort ziet trekken, of zijn graan
 't Vet der klaai met goud belaên;
 Of zijn gladde mollekoeijen,
 Even lustig, even blij,
 Onder 't grazen, van ter zij',
 In een bogtig dal hoort loeijen;
 Toon mij dan, ô arme stad,
 Zulk een wellust, zulk een schat.
 Welige akkers, groene boomen,
 Malsche weiden, dartel vee:
 Nieuwe boter, zoete meê,
 Klare bronnen, koele stroomen,
 Frische luchten: overvloed
 Maakt het buitenleven zoet.
 Laat een koopman koopmanswaren,
 Huis en hof en kas en goud,
 Wagen op het schuimend zout
 Daar de witte zeilen varen,

---

gerust happy, *laag* lowly, *humble*, *rust* peace, *braveren* to brave,
to defy, *lof* praise, *hijgen* to pant, *glimpen* to shine, *kouter* plough-
share, *klont* land, *graan* corn, *klaai* clay, *glad* stout, *blij* in good
humour, *zij* for *zijde* side, *bogtig* winding, *loeijen* bellow, *welig* rich,
malsch fat, *meê* for *mede* megethliu, *kas* treasure, *zout* salt(water).

Varen, maar met groot gevaar,
 Veemans rijkdom blijft van daar.
 Laat de drokke pleitzaal woelen,
 Meenig vreezen dat de schaal
 Van de vierschaar rijze of daal'
 Voor de strenge regterstoelen;
 Veeman houdt zich bij zijn vee,
 En daar blijft zijn zorreg meê.
 Zaaïjen, planten en verzetten
 Geeft hem werk. Hij vischt en jaagt,
 Dikwijls valt hem eer het daagt
 Vliegend wild in looze netten:
 Dikwijls voert hij met zijn raden
 Grazig zuivel steêwaarts aan.
 Appels enten, peeren plukken,
 Maaijen, hooïjen, schuur en tas
 Stapelen vol veldgewas,
 Schapescheeren, uijerdrukken;
 Zeven kinders en een wijf,
 Zijn zijn daaglijks tijdverdrijf.
 Vork en riek en schop en spade
 Zetten zijne lusten pal,
 't Zij de welgemeste stal,
 't Zij de boomgaard hem verzade;
 't Zij de kruiden niet te loom
 Op zijn lage tafel koom.
 Als de lente 't land beschildert,
 Als de zomer zweet en gloeit,
 Ploegt en spit hij onvermoeit.

---

drok busy, *pleitzaal* hall of justice, *vreezen* to fear, *vierschaar* judges, justice, *rijzen* to ascend, *dalen* to descend, *zorreg* for zorg care, *aanvoeren* to lead, *zuivel* milk, *steêwaarts* for stedewaarts towards town, *enten* to graft, *maaijen* to mow, *hooïjen* to make hay, *schuur* barn, *stapelen* to heap up, *uijer* udder, *vork* pitchfork, *riek* rake, *schop* spade, *lusten* desires, *pal zetten* to limit, *verzaden* to satiate, *spitten* to dig.

Als de winter 't woud verwildert,
 Houdt hij den beroekten haard
 Met zijn vrienden rond van aard.
 't Herfstsizoen, vooral te danken,
 Snijdt hem druiven, perst hem most,
 Most die slechts wat moeite kost:
 Hemelwaarde wijngerdranken
 Vullen dan met wijn zijn ton,
 Onlangs schutten ze ook de zon:
 Want des zomers, na veel zwieren,
 Neemt hij om zich goed te doen
 Onder 't loof een slaapje in 't groen,
 Daar de vogels tierelieren,
 Daar een levendige vliet
 Van de stijle rotsen schiet.
 ELS zijn liefste door het trouwen
 Wiegt met zang hem daar hij slaapt,
 Schoon ze vrij al wijder gaapt,
 Dan de hofsche stadjongvrouwen;
 En hij kuscht er Elsje voor.
 Dus brengt Melker 't leven door.
 Zeg mij nu, ô 's Gravezande,
 Die behalve meer ook weet
 Hoe een boer zijn tijd besteedt;
 Toon me, ô Rechtslicht in den lande
 (Zoo zij u mijn zang gewijd!)
 Wie zijn leven zachter slijt?

Poot.

8. MATRIMONIAL HAPPINESS,

From the Tragedy *Gijsbrecht van Amstel*.

Waar werd opregter trouw,
 Dan tusschen man en vrouw
 Ter wereld ooit gevonden?
 Twee zielen, gloënde aan een gesmeed,
 Of vast geschakeld en verbonden
 In lief en leed.

De band, die 't harte bindt
 Der moeder aan het kind,
 Gebaard met wee en smarte,
 Aan hare borst met melk gevoed,
 Zoo lang gedragen onder 't harte
 Verbindt het bloed;

Nog sterker bindt de band
 Van 't paar, door hand aan hand
 Verknocht, om niet te scheiden
 Na dat ze jaren lang gepaard
 Een kuisch en vreedzaam leven leiden
 Gelijk van aard.

Daar zoo de liefde viel,
 Smolt liefde ziel met ziel,
 En hart met hart te gader,
 De liefde is sterker dan de dood,
 Geen liefde komt Gods liefde nader,
 Noch is zoo groot.

Geen water bluscht dit vuur,
 Het edelst, dat natuur

---

opregt sincere, *gloënde* from *gloeijen* to glow, *schakelen* to chain,
voeden to nourish, *verknocht* bound, *leiden* to lead, *smolt* from
smelten to melt, *te gader* together, *blusschen* to extinguish.

Ter wereld heeft ontsteken;
 Dit is het krachtigste ciment,
 Dat harten bindt, als muren breken
 Tot puin in 't end.

Door deze liefde treurt
 De tortelduif geseheurd
 Van haar' beminden tortel.
 Zij jammert op de dorre rank
 Van eenen boom, verdroogt van wortel,
 Haar leven lang.

Zoo treurt nu Amstels vrouw
 En smelt als sneeuw, van rouw,
 Tot water en tot tranen.
 Zij rekt Gijsbrecht nu al dood,
 Die om zijn stad en onderdanen
 Zich geeft te bloot.

O God, verligt haar kruis,
 Dat zij den held op 't huis,
 Met blijdschap mag ontvangen,
 Die tusschen hoop en vreeze drijft
 En zucht, en uitzielt met verlangen
 Waar Amstel blijft.

VONDEL.

9. GOD.

Ver boven 't Firmament verheven
 Geeft de Allerhoogste zijne wet;
 De troon, die deze wet ziet geven,
 Is boven lof, en zonder smet.

---

ontsteken to kindle, *ciment* cement, *breken* to crumble, *puin* ruin, *scheuren* to tear, *rank* branch, *verdroogen* to wither, *rouw* grief, *zich te bloot geven* to expose oneself, *verlichten* to alleviate, *blijdschap* joy, *drijven* to float, *zuchten* to sigh, *wet* law, *smet* spot.

Aldaar is alles rein en heilig,
 Voor 't aardsehe en voor 't bevlekte veilig;
 De deugden spelen om dien troon:
 Zij offren zuivere gebeden,
 Terwijl de zwakke menschelikheden
 Van verre bidden om verschoon.
 Bij alle volkren aangebeden
 Schoon geen van haar zijn wezen kent,
 Word hij gezocht in plegtigheden,
 Geleerd bij Koram, Vedam, Zend!
 De wilde eert hem in lucht en winden,
 Elk tracht om zijne wet te vinden,
 Elk zoekt een tempel in de smart!
 ô Sterveling! in uw geweten
 Is zijne vaste wet gezeten;
 Zijn Tempel is het deugdzaam hart!

VAN HAREN.

10. THE HAPPIEST MOMENT OF LIFE.

Teergevoelig man en vader
 In 't bezit van vrouw en kind!
 Die in de altijd wellende ader
 Van 't gevoel uw wellust vind;
 Die, wat ziel en zinnen streelde,
 Al het zoet van de aardsehe weelde
 Dankt aan liefde en aan natuur.—
 Zeg mij, wat heeft in dit leven
 U de reinste vreugd gegeven?
 Noem mij 't zaligst levensuur.

 Was het, als in 't argloos harte
 Blaakte een onbekende gloed,

---

veilig safe from, *gezocht* from *zoeken* to seek, *plegtigheid* solemnity.
teérgevoeligheid tenderhearted, *wellen* to well, *streelen* to flatter,
weelde luxury, *blaken* to burn.

En een wonderzoete smarte

De onrust joeg door 't jongste bloed?
Toen ge, in veld en woud aan 't dwalen,
De Echo's van de stille dalen

Toevertrouwde uw liefde en leed?
En den naam van de uitverkoren
Bron en waterval deed hooren,
En in beuk en berken sneedt?

Was het, als u vriendlijk vleide
't Blindend licht der zoetste hoop?
Toen een blik van 't meisje u zeide
Dat de liefde in 't hartje sloop?
Toen ze dartlend met u stoeide
't Keursje reeds en 't koontje gloeide,
Toen ze vlood, en gij haar zocht,
En haar vond, in 't lof verscholen,
't Eerste kusje, half gestolen
Half geschonken, smaken mogt?

Was 't, als bevende aan haar lippen,
't Woordje, dat zoo veel bevat,
't Zalig jawoord mogt ontglippen
En 't gevoel geen' wensch meer had?
Of, toen Hymen d' echtknoop snoerde,
Schaamrood in uwe armen voerde
Uw bekorelijke vrouw,
Of toen vreugd haar borst deed zwellen
En ze u staam'lend kwam vertellen,
Dat ze moeder worden zou?

„Ja 'k erken — spreekt dus uw harte —
Al 't genot van liefde en jeugd:

dwalen to wander, *beuk* beech, *dartelend* playful, *storiën* frolick, *keurs* boddice, *koon* cheek, *lof* foliage, *verscholen* from *verschuilen* to conceal, *bevatten* to contain, *ontglippen* to slid out, *echtknoop* marriage tie, *snoeren* to bind together, *vertellen* to tell.

Maar dat schrikkelijk uur van smarte,
 En dat zalig uur van vreugd,
 Toen het wee mijn gade griefde,
 Toen ze de eerste vrucht van liefde,
 En de liefste gift van God
 Aan mijn vaderhart mogt geven...
 Ja! dat heiligst uur van 't leven
 Schonk mij 't allerhoogst genot."

Ik versta u man en vader!
 Ook ik ken dat uur van schrik,
 Angst, en vrees, en hoop te gader;
 Ook dat zaligst oogenblik:
 Maar wie kan de togten schild'ren
 Die de borst des mans verwild'ren?
 Wie zijn vreugd, die blinkt en beeft,
 Gloeiend smelt in heil'ge akkoorden,
 Als de rijkste taal geen woorden,
 't Hoogst gevoel geen tolken heeft?

God! barmhartig God! wat smarte
 Bij de worst'ling der natuur!
 Man, uw teederminnend harte
 Breekt in dit verschrik'lijk uur:
 't Klamme zweet rolt neêr bij droppen,
 Al uw polsen jagen, kloppen,
 En oproerig bruist het bloed:
 Al uw spieren zijn aan 't werken;
 Niets kan troosten, niets kan sterken!
 Daar het hart geen hoop meer voedt!

Zoekt ge een plekje, om 't wee te ontvlieden?
 De aard, rampzaal'ge biedt er geen;

---

gade spouse, *grieven* to hurt, *genot* enjoyment, *vrees* fear, *te gader* together, *togt* for *hartstogt* passion, *tolk* interpreter, *worstelen* to struggle, *'t klamme zweet* perspiration from anxiety, *spier* muscle, *voeden* to nourish, *plekje* small spott, *rampzalig* miserable.

De angsten, die u 't bloed doen zieden,

Jagen naar uw gade u heen:

Weg is denken, weten, willen;

Hoofd en zenuw schokken, trillen,

Raad- en red'loos zinkt gij neêr...

Nog, nog smeekt gij d' Albehoeder...

„God! — voor 't laatst.. behoud de moeder!”...

Ach! gij bidt voor 't kind niet meer.

Hoe! gij schijnt nog hoop te voeden?

O! 't gebed heeft veel gedaan,

Doch natuur slaat weêr aan 't woeden,

En vertwijfling grijpt u aan...

Maar wat klagttoon doet zich hooren?

God! daar wordt een mensch geboren?

Man! uw kind! het schreit... gij beeft!

Juich! die klagt is 't reddingsteeken,

Angst en weeën zijn geweken!

Juich, het kind, de moeder leeft!

Man! uw kind wordt u gegeven!

Voelt ge u zelven in dat uur?

O! zijn droeve groet in 't leven

Is een lofzang der natuur;

Hoort gij niet haar heil'ge klanken?

Man en vader! kunt gij danken?

Wordt reeds Gode uw lof gewijd?

Neen! waar zooveel togten woelen,

Kan uw ziel alleen gevoelen

Dat ge man en vader zijt.

Rustende aan uw ega's harte,

Waar een kalmer vreugd u vleit,

---

zenuw sinew, *schokken* to shake, *trillen* to tremble, *smeeken* to entreat, *woeden* to rage, *beven* to tremble, *geweken* from *wijken* to give way, *droef* sad, *groet* greeting, *klank* sound, *egá* spouse, *kaln* calm, *vleijen* to flatter,

Voelt g'allengs, hoe 't vuur van smarte
 Vloeide in 't uur der zaligheid;
 Nu aanbidt gij Gods genade
 In de redding van de gade,
 Die gij meer dan 't leven mint.
 En, met stamelende klanken,
 Moogt gij hemels goedheid danken
 Voor de gift van 't dierbaar kind.

Ja! gij knielt eerbiedig neder,
 Bij de wond'ren der natuur;
 Moeders hart, geroerd en teeder,
 Spreekt door tranen in dit uur.
 Welk een naam'loos wee haar griefde,
 Zalig thans door moederliefde:
 Biedt ze u 't heiligst pand der min,
 Waarin beider bloed zich mengelt,
 Dat uw liefde, uw' echt verengelt,
 En gij treedt een' hemel in,

Dichters! die ons idealen
 In de schoonste beelden biedt,
 Wat ge scheppen moogt of malen,
 Neen! dit uur! gij maalt het niet:
 Aanstonds nog een hel van lijden;
 Nu een hemel van verblijden!
 Straks een vrouw, in wee en smart,
 Schier den dood ter prooi gegeven;
 Nu het heerlijkst beeld van 't leven,
 Met een zuigling aan het hart!

O! dat schreijen van het wichtje!
 O! die lach in moeders oog!

---

allengs by degrees, *vloeijen* to flow, *minnen* to love, *dierbaar* dear, *knielen* to kneel, *verengelen* to sanctify, *scheppen* to create, *aanstonds* a minute ago, *prooi* a prey, *wichtje* baby, *lach* smile.

't Laatste traant'je op 't lief gezigje,

Bij den eersten nektartoog!

O! dat rein gevoel van vader!

O! die rust in ziel en ader!

O! die werking der natuur!

Ja! dit uur van geestvervoering,

Na die schrik'lijk bange ontroering

Is het zaligst levensuur.

SPANDAW.

II. HOLLAND, THE ABODE OF COMMERCE.

Neen, neen, 'k laat de eer mij niet ontwringen,

Voor mij is 't dat de dichtstroom vliet!

Een ander moge stouter zingen,

Doch overtreft me in zucht voor 't heilig Neêrland niet.

Toen 'tland, nog onder 't nat bedolven,

Slechts naakte visschers op zijn golven,

In ranke booten drijven zag,

Sprak, zwevende over 't ruim der wateren,

Een God! zijn stem was dondrend schateren

Der baren, die op stranden klateren:

„Sticht, Zeevaart! hier uw' troon; rijst hier in vollen dag!”

De Zeevaart komt! de drassige aarde

Wordt land; de steden rijzen op!

't Gevoel van vrijheid, regt en waarde,

Bezielt het hollandsch hart, en voert zijn kracht in top.

De burgers worden heldenscharen;

Een goudstroom ruischt zijn gouden baren,

Gelukkig Neêrland, in uw' schoot;

---

laatst the last, *toog* draught, *ontroering* emotion, *stout* bold, *zucht* love, *toen* when, *nat* water, *bedolven* from *bedelven* to cover, *golf* wave, *rank* slender, *stem* voice, *schateren* to raise, *baar* wave, *klateren* to break, *stichten* to found, *oprijzen* to arise, *drassig* marshy, *top* summit.

'k Zie 't goud der verre westerstranden,
 De specerij der oosterlanden,
 Zieh storten in uw nijvre handen,
 En door 't heelal uw' naam met dankbaarheid vergood.

Een God des Noordpools heeft zijn zetel
 Met bergen, eeuwig ijs, omschorst:
 Waar was de stervling, zoo vermetel,
 Die 't ontoegankelijk rijk des Gods betreden dorst?
 De Brit verschijnt, wordt afgeslagen:
 Slechts Neêrlands Heemskerk durft het wagen,
 Het nooit doorzochte rijk stoutmoedig in te treên,
 Geen halfjaars nacht, geen vlotte rotsen,
 Die krakend op elkander botsen,
 Geen hardverbrijzlend golvenklotsen,
 Weêrhouden hem, den God in 't aangezigt te trotsen;
 Hij voert zijn waterbuit zeeghaftig met zich heen.

Wie zal door 't gloeiend Oosten spoeden
 Naar oorden eeuwig ongezien?
 En worstlend daar met ongekende vlooden,
 Den dood, en meer dan dood, den honger weêrstand biên?
 Juicht; voelt uw grootheid, Nederlanders!
 't Is Tasman, die het eerst uw standers
 Daar vest, een werelddeel uw naam geschonken heeft.
 Ja, Holland blijft u 't lot kastijden,
 En wil (voorkom dit God!) de vloek der tijden,
 Dat ge, als een plant, vergeten sneeft;
 Hoe bij uw' val de hel zich moog' verblijden;
 Een wereld voert uw' naam! daar zijt ge, blijft ge, en leeft.

---

storten to pour, *nijver* diligent, *zetel* abode, *omschorsen* to surround,
treên from *treden* to step, *vlot* floating, *rots* rock, *botsen* to clash,
verbrijzelen to crush, *golf* wave, *klotsen* to clash, *weêrhouden* to
 prevent, *worstelen* to struggle, *stander* banner, flag, *vesten* to plant,
kastijden to chastise, *sneven* to perish.

Ja, Cook! ook ik kniel voor u neder!
 U wordt mijn hulde ook toegebracht!
 Maar Neêrlands zeeroem is een ceder,
 Wiens onverwrik'bre kruin met storm en donders licht.
 Stort, stort vrij neder, bliksemslagen!
 Blijft, Denen! Gaulers! (wormen!) knagen
 Aan d' eeuwgen stam, die zich verheft;
 Gij, die u thans 't gebied der vrije zee benadert,
 Des aardrijks schat in uwen schoot vergadert,
 Gij Brit! gij schudt vergeefs den stam en 't dik gebladert;
 Geen volk dat Neêrlands volk in zeeroem overtreft.

Hier stonden, Zeevaart! uwe altaren;
 Hier had ge uw tempels, priesterdom!
 En thans! — ach! 'k blijf vol weemoed staren!
 Thans is uw koor verdelgd! uw priesteren zijn stom!
 Thans in d' oneedlen band gekluisterd,
 Met hangend hoofd, het oog ontluisterd,
 Kwijnt, sterft gij aan 't verlaten strand;
 En ik, uw dichter, nederziggend,
 Van weemoed bij uw grafterp zwiggend,
 Naar ademtogt en laafnis hijgend,
 Zing bij dat graf uw' lof naast dien van 't Vaderland.

Zoo werd bij 't hartverscheurend sneven
 Eens helds, in Wodans heilig woud,
 Der Barden loflied aangeheven,
 En 't waardig heldenlijk der houtmijt toevertrouwd!
 's Helds schild en speer kraakte in de vlammen
 Der opgehoopte beukenstammen,

---

onverwrikbaar unmoveable, *kruin* crown, *storten* to rush, *bliksem* lightning, *vergaderen* to collect, *schudden* to shake, *staren* to look, *verdelgen* to destroy, *kluisteren* to echain, *kwijnen* to languish, *nederzigen* to sink down, *ademtogt* breath, *laafnis* comfort, *hijgen* to pant, *houtmijt* stake.

Bij 's vijands rijkversierden dos ;
 En, bij de slepende ommegangen
 Der Barden, werd zijn lof vervangen
 Door vaderlandsche vrijheidszangen,
 Terwijl de ziel des helds steeg naar 't verblijf zijns Gods.

Hoe, zeevaart! zoudt ge uw graf hier vinden?
 O neen! een God verkondigt mij:
 Eens vliegt gij weêr, op d' aâm der winden,
 Van Neêrland door 't Heelal, verjongd en sterk en vrij.
 Ja, 't doode strand zal wêer herleven:
 't Verdort plantsoen wêer vruchten geven,
 En Neêrland wordt des aardrijks reê.
 Gij, eeuwge Geest, die 't all' omvademt,
 In en door wien de schepping ademt,
 Bestem, verhoor des dichtersbeê!
 1812. HELMERS.

12. THE DUTCH LANGUAGE.

Solo.

Kent gij schooner taal op aarde,
 Dan de taal van Nederland,
 Als ze in vaderlandsche zangen
 't Vaderlandsche hart ontbrandt?

Treffend klinkt ze op minnaars lippen,
 Als zij zacht daarhenen vloeit.
 Als zijn mond met zoete woorden
 Klaagt het vuur dat hem doorgloeit.

Heerlijk als ze in reed'naars woorden
 't Waar gevoel voor 't schoone ontbrandt;

---

dos dress; *slepen* to trail, *ommegang* procession, *plantsoen* green,
reê for rede harbour, *omvademen* to see and know everything, *be-*
stemmen to grant.

Of door korte kracht'ge spreuken
 Ons de deugd in 't harte plant.

Maar het kragtigst zal zij blijven,
 Als ze 't neêrlandsch hart ontbrandt;
 En in volle stoute toonen
 Klinkt voor vorst en Vaderland.

Koor.

Ja, wat ook de trotsche vreemd'ling
 In zijn onkunde op ons smaal',
 Zoet en krachtig, rijk en vloeiend
 Is de nederlandsche taal!

T. d. K.

13. VOLKSLIED.

Wien Neêrlands bloed door de aders vloeit,
 Van vreemde smetten vrij;
 Wiens hart voor Land en Koning gloeit,
 Verheff' den zang, als wij:
 Hij stemm' met ons, vereend van zin,
 Met onbeklemde borst,
 Het rond en hartig feestlied in,
 Voor Vaderland en Vorst.

De Godheid op haar' hemeltoon,
 Bezongen en vereerd,
 Houdt gunstig ook naar onzen toon
 Het heilig oor gekeerd;
 Zij geeft het eerst, na 't zalig koor,
 Dat hooger snaren spant,
 Het rond en hartig lied gehoor
 Voor Vorst en Vaderland.

Stort uit dan, Broeders! eens van zin,
 Dien hoog verhoorden kreet;
 Hij telt bij God een deugd te min,
 Die Land en Vorst vergeet;

Hij gloeit voor mensch en broeder niet,
 In de onbewogen borst,
 Die koel blijft bij gebed en lied
 Voor Vaderland en Vorst.

Ons klopt het hart, ons zwelt het bloed,
 Bij 't rijzen van dien toon:
 Geen ander klinkt ons vol gemoed,
 Ons kloppend hart zoo schoon.
 Hier smelt het eerst het dierst belang,
 Voor allen staat en stand,
 Tot één gevoel in d' eigen zang
 Voor Vorst en Vaderland.

Bescherm, o God! bewaak den grond,
 Waarop onze adem gaat,
 De plek waar onze wieg op stond,
 Waar eens ons graf op staat;
 Wij smeecken van uw Vaderhand,
 Met diepgeroerde borst,
 Behoud voor 't lieve Vaderland,
 Voor 't Vaderland en Vorst.

Bescherm hem, God! bewaar zijn troon,
 Op duurzaam regt gebouwd;
 Blink' altoos in ons oog zijn kroon
 Nog meer door deugd dan goud!
 Steun gij den scepter dien hij torscht,
 Bestier hem in zijn hand,
 Beziel, o God, bewaar den Vorst,
 Den Vorst en 't Vaderland.

Van hier, van hier wat wenschen smeedt
 Voor een van twee alleen:
 Voor ons gevoel, in lief en leed
 Zijn Land en Koning één.

Verhoor, o God! zijn aanroep niet
 Wie ooit het scheiden dorst,
 Maar hoor het één en eigen lied
 Voor Vaderland en Vorst.

Dring luid van uit het feestgedruis,
 Die beê uw hemel in;
 Bewaar den vorst, bewaar zijn huis,
 En ons zijn huisgezin;
 Doe ons, ons laatst, ons jongst gezang
 Dien eigen wensch gestand:
 Bewaar, o God! den Koning lang
 En 't lieve Vaderland.

TOLLENS.

14. THE GRAVE.

Oneindig, eeuwig God! deze eenzaamheid, dit duister,
 Is mijn' ontroerden geest de weêrglans van uw' luister.
 Uw troon blinkt eenzaam, stil, geen Seraf rijst zoo hoog;
 Het licht, dat u omstraalt, is nacht in 't eindig oog,
 Ik weet het, waar ik dool, mijn voet staat op den drempel,
 O Gij, die 't al vervult! van uw gewijden tempel;
 Gij zijt waar 't koeltje zuist, wanneer het lente wordt,
 En in den donderstorm, die ceders nederstort!
 Maar hier, hier waar de nacht zijn' zetel heeft verkoren,
 Voor 't oog der wereld in uw schepping als verloren,
 Omsloten door natuur, in volle majesteit,
 Hier voelt mijn kloppend hart uw tegenwoordigheid:
 Het voelt ze en beeft terug. Diep, diep in 't stof gebogen,
 Drijft heel mijn aanzijn op uw enkel mededogen.
 Erbarmen! spaar den vorm! geen onschuld schraagt zijn treên;
 Zijn deugd wijkt voor uw oog, gelijk een nevel heên,
 Als stof, dat door den voet des wandlaars opgeheven,
 Door 't kleinste zuchtjen winds onmerkbaar wordt gedreven.
 O Gij, voor wien de maan bezoedeld heenen vliedt,
 Die in de aanbidding van Aartsengeln vlekken ziet!
 Uw liefde, goedheid, kome uw schepsel hier te stade!
 Juich, bevend hart! gij rijst op vleuglen van genade!

Ik zie, ik zie de hand, die al uw schuld bedekt;
 Zij werd voor u doorboord, voor u aan 't kruis gestrekt....;
 En nu geen siddring meer! — Mijn voet, treed veilig nader,
 Gij drukt ook hier den grond, 't gebied van uwen Vader;
 En Hij, bij wien de nacht gelijk de middag is,
 Blijft uw onzichtbre gids in deze duisternis.

Het menschelijk geslacht valt doch als blaadren af;
 Wij worden en vergaan, de wieg grenst aan het graf;
 Daar tusschen speelt een droom een treurspel met het harte,
 De smart wijkt voor de vreugd, de vreugd weêr voor de smarte;
 De koning klimt ten troon, de slaaf buigt voor hem neêr,
 De Dood blaast op het spel, en beiden zijn niet meer!
 Maar neen! deez' schilderij verlaagt te veel uw Eden:
 Gij eischt meer duurzaamheid en minder tegenheden.
 Wel nu, dat louter vreugd den stervling hier bestraal'!
 Dat hij den ouderdom van honderd jaren haal'!
 Een voorspoed zonder druk heeft ras zijn' glans verloren;
 Het hart bezit hem naauw of 't wenscht weêr als te voren.
 De vreugd verteert zich zelv', de lust sterft bij 't genot,
 Een slepend zelfverdriet blijft ons bestendig lot.
 Hoe zwaar weegt dan de last van eindeloze jaren,
 Die telkens door den dood eens vriends geteekend waren?
 Beschouw dien Grijsaard, diep gebogen op zijn staf,
 De tijd ontzag zijn kruin, maar nam hem alles af;
 Zijne eeuw, zijn geest, zijn hart, 't is zamen heengevlogen,
 Al wat hij minde, houdt de nacht des doods omtogen;
 En nu, wat is zijn lot waar hij zoo eenzaam zwerft?
 Hij treurt, verkwijnt zich, maalt, wordt wezenloos en sterft.
 O heilloos jammerdal, o beuzelachtig leven,
 Ware ons geen uitzicht op de onsterfelijkheid gegeven!
 O Stervling, wie ge ook zijt! van al het heil der aard'
 Is dit alleen den wensch der eedle menschheid waard;
 Een leven, vrij van schand', van wroeging en van zorgen;
 Een vrolijke avond en een slaap tot aan den morgen;

Een doodbed, zacht als dons, waar nog 't herdenken streelt;
 En waar de zielrust om de kalme sponde speelt;
 Zie daar den besten schat, die de aarde ons aan kan bieden;
 Hij blijft ons eigendom, waar jeugd en voorspoed vlieden;
 Wie hem alreê bezit, heeft niet vergeefs geleefd
 Gelukkig, die hem kent, en moedig naar hem streeft!

Ja, stille graven! ja, gij blijft mij wijsheid leeren!
 Hier kan ik 't best met God en met mij zelf' verkeerem,
 Hier, waar de vrede woont, de zorg het hart niet knaagt,
 De beek welluidend ruischt, de tortel troostrijk klaagt,
 Een zoô, die de armoê dekt, en 't marmren eere teeken,
 Die duurzaamheid en prijs van aardse grootheid preeken.
 't Gewormte kent geen schoon, geen glans, geen majesteit,
 Het aast op vorst en slaaf met de eigen gretigheid;
 't Verteert gevoelloos, stil, met de eigen scherpe tanden,
 De zachte maagdenborst en 't hart van dwingelanden.
 De dood verzorgt zijn' disch en zamelt prooi in 't graf;
 De raauwe moederkreet dwingt hem geen zuigling af,
 Hij scheurt den jongeling van 't gillend maagdenharte,
 Bespot de vriendschap, en beschimpt de huwlijks-smarte.
 Zijn adem blaast — rang, magt, goud, tijtel, aanzien zwicht;
 De mensch wordt wat hij was bij 't eerste levenslicht.
 Zijn adem blaast op nieuw — de schoonheid is verdwenen!
 Een nare afschuwlijkheid zweeft om den schoonsten henen.

Zoo zag mijn oog u eens, volschoone Emilia!
 De liefde zweefde u voor, de wellust daauwde u na.
 't Was lente, waar u oog zijn zachten gloed vertoonde,
 De deugd werd aangebeên, als ze in uw lachje woonde;
 Uw minste wenk schiep vreugd, uw kus was zaligheid.
 't Prees al Emilia, en niemand had gevleid.
 De roos wenschte aan uw' voet de moederstruik te derven,
 Om in uw' golvend hair of op uw borst te sterven;
 De diamant verwierf een teedrer flikkering
 Als ze aan uw blanken hals of van uw lokken hing.

Emilia! uw vriend — helaas! hij zag uw weder:
 Gij laagt gevoelloos in een holle doodkist neder;
 Uw oog was diep gehuld, uw mond was blaauw als lood,
 Op heel uw aanschijn zwom geen lieflijk maagdenrood;
 Een nare rimpel had uw' zoeten lach vervangen;
 Geen zacht gedwongen lok speelde om uw diepe wangen;
 Uw hair hing kunstloos neêr, naar dat de nood het ried,
 Geen parel leende 't glans en 't roosje golfde 'er niet.
 Ik zag geen puikgesteente aan hoofd of vinger gloeijen,
 Geen zachte zijde of kant om heup of boezem vloeijen,
 Een aklig wit gewaad, een hulsel zonder glans,
 Een woning luttel waard, was al uw rijkdom thans.
 Ik weende, Emilia! de vriendschap schonk mij krachten.
 Ik durfde u naken en den schrik des doods verachten.
 Ik boog mij in uw kist, mijn mond zonk op uw mond,
 Ik kustte u — ach! de lip, de steenen lip weêrstond.
 Haar koude, ijskoude druk deed al mijn moed bezwijken!
 Eene ijzing greep mij aan en deed mij siddren, wijken!
 Ach vruchtloos droomde ik u als eertijds aan mijn zij,
 Vergeefs gloeide al het vuur der vriendschap nog in mij!
 Een vlugtig oogenblik had ons van een gescheiden.
 Ik zag een' afgrond — ach! hij gaapte tusschen beiden!
 Daar vloog ik van uw kist, en zuchtte, half ontzind;
 „Mijn God! wat mint de mensch, die enkel schoonheid mint!”

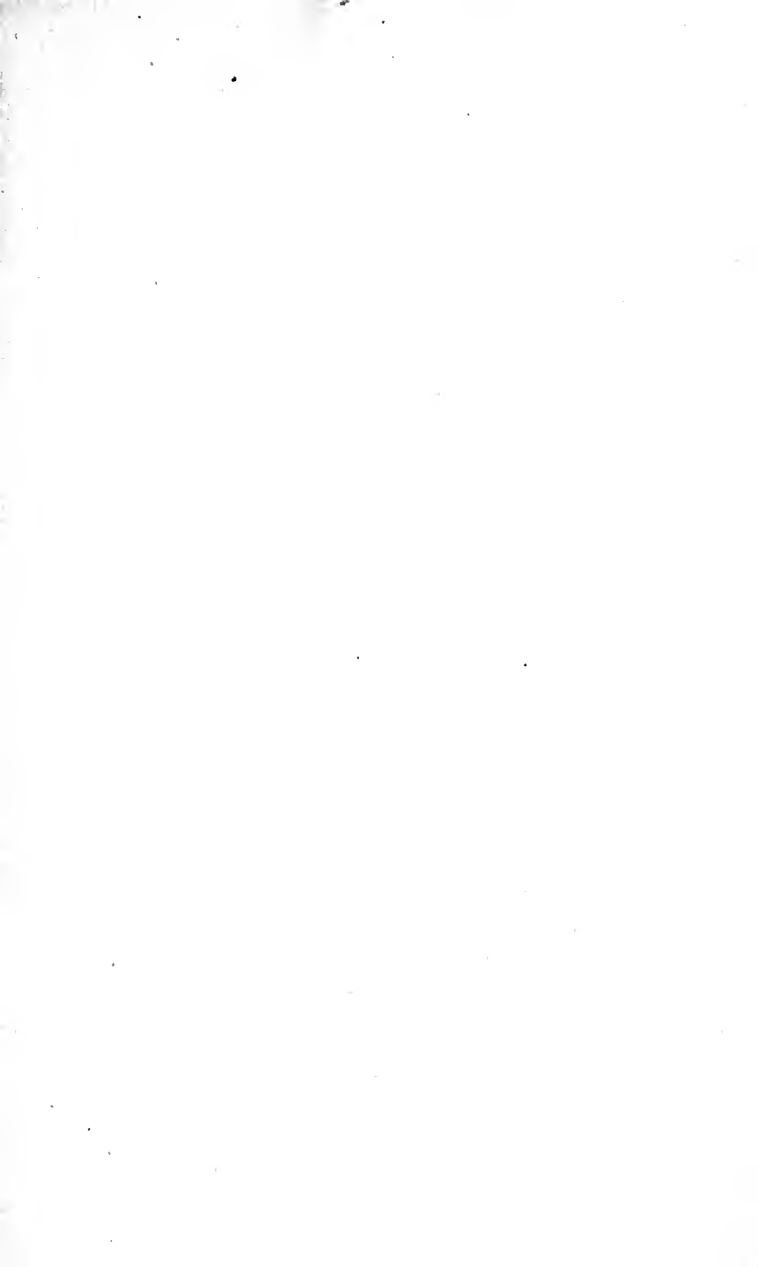
FEITH.

14 DAY USE
RETURN TO DESK FROM WHICH BORROWED

LOAN DEPT.

This book is due on the last date stamped below, or
on the date to which renewed.

Renewed books are subject to immediate recall.

6 JUL '62 WA

REC'D LD

JUN 29 1962

29 JUL '63 KLZ

REC'D LD

JUL 29 1963

30 OCT '63 CT

IN STACKS

SEP 19 1963

REC'D LD

OCT 9 '63 - 7 PM

REC'D LD

NOV 23 - 11 AM '67

23 MAR '65 BG

REC'D LD

JUN 12 '65 - 11 AM

NOV 24 1970 14
SENT ON FILE

JUL 02 2002

U. C. BERKELEY

YB 38840

